

האמונה והפצתה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

יוצא לאור על-ידי:

אש"ל - הכנסת אורחים

המחלקה הרוחנית

הפקה: מחלקת ההוצאה לאור של

מרכז חב"ד העולמי לקבלת בני משיח

744 איסטערן פארקווי, ברוקלין, ניו-יורק

טל': 778-8000 (718) פקס: 778-0800 (718)

בפתח הקובץ

בעיצומה של עבודת פרך מייגעת במצרים, מופיע משה רבינו ומבשר לעם העבדים את בשורת חייהם, במילים המקובלות במסורת עוד מזמן יעקב אבינו "פקד פקדתי אתכם", גם היעלמותו הפתאומית של משה למדין בשיאה של הבשורה והגברת הגזירות והעבודה – לא שוברים את אמונת היהודים בנבואת משה, הם ממשיכים להאמין בדבריו, חרף המציאות הנראית הפוכה לחלוטין... "ויאמן העם".

האירועים ממשיכים להתגלגל במהירות, והנה מגיע הרגע בו עם ישראל חוצה בהצלחה את ים סוף האדיר שנקרע לשניים, בנס אלוקי שמיימי ומופלא. העם, שעד לא מזמן עבדו בעבודות פרך מתישות בארץ מצרים, נגאל כעת מעבודות לחרות בניסים גלויים ובמופתים עצומים שלא יישכחו לעד.

הצבא המצרי האדיר שרדף אחריהם, על כל חייליו טובע בים סוף מול עיניהם, והים כמו משליך את רכושם, כספם וזהבם של מצרים אל החוף, אל בני ישראל. השמחה במחנה ישראל מרקיעה שחקים, ברגע זה התגשמה במילואה נבואתו של משה רבינו. האומה ששיעבדה את עם ישראל במשך מאות שנים הובסה והוכחדה תוך זמן קצר ביותר, כשעם ישראל מקבל ללא כל מאמץ את כל רכושה, כעין תשלום על מאות שנים של עבודת פרך...

"ויראו העם את ה', ויאמינו בה' ובמשה עבדו" – מאז ועד היום נחקקה בתודעת העם היהודי האמונה בה' השלווה ומאוחדת עם האמונה ב'משה עבדו' – בנשיא הדור – אתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא, איש האלוקים העומד בין ה' ובינינו, אשר 'שכינה מדברת מתוך גרונו' ודבר אחת מדבריו אחר לא ישוב ריקם.

"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" גם בדורנו השביעי, שוכנת בלב כלל ישראל האמונה האיתנה בנשיא דורנו הרבי מלך המשיח שליט"א, כשבמשך עשרות שנות נשיאותו דרוכים החסידים למוצא פיו ומקבלים בביטול מוחלט ואמונה פשוטה כל מילה מדבריו הקדושים, כשהם נוכחים לראות פעם אחר פעם כיצד אף מילה אחת מדבריו לא נופלת ארצה.

זכינו לחיות בדור בו שלח הקב"ה את הרבי שליט"א לגאול אותנו ולהוציאנו מהגלות לגאולה השלימה. קיבלנו את בשורת הגאולה של הרבי: "הנה זה משיח בא" וגם אנו נתקלים באותו נסיון – כשמשא שבוור נעלם לפתע מעינינו – אך למרות הכל ממשיכים – להאמין בה' ובמשה עבדו.

סיפורי החסידים מלמדים אותנו על שנאתם היוקדת לעמלק – זה המקרה והמצנן את החמימות והחיות החסידית לכל דבר שבקדושה. חסידים בדור השביעי, בתקופת התגלות מלך המשיח – עברנו זו מלחמה יומיומית. כדי לחיות עם משיח ולהחיות גם את כל סביבתנו, כדי לשמור על החיות והלהט בעבודת השליחות היחידה, כדי לא ליפול ח"ו בצד ה'לעומת זה', כדי להישאר קשורים בצד הקדושה – בצד האמונה ברכי מלך המשיח שליט"א ובכל דבריו ונבואותיו – אנו חייבים לשמור על האש, חייבים להבעיר אותה בליבנו בכל יום מחדש.

כדי שח"ו לא נתקרה ולא נושפע מקליפת העמלק, אנו חייבים לשמור על החיות – אותה אנו שואבים בלימוד ה'דבר מלכות' בצפייה במראות הקודש משיחותיו והתוועדויותיו של הרבי שליט"א ובפרט אלו של נ"גנ"ד בעידוד שירת יחי אדוננו, בהתוועדויות חסידיות ספוגות אמונה במשיח והמעשה הוא העיקר – בפועל ממש – בעיסוק נמרץ בעבודתנו העיקרית: להכין את העולם כולו לקבלת פני הרבי שליט"א מליובאוויטש – משיח צדקנו. להפיץ, לפרסם, ללמד, להסביר ולהנחיל את בשורת הגאולה לכל אנשי הדור.

אל מול רוחות זרות המנשבות ומטילות ספיקות וקירור, אנו ניאחו ונשאב כוחות מדברי הנשיא המפורשים בשיחות, המענות ובצילומי הוידאו, ואם משהו חושב שכל אותם ספקנים נולדו אתמול, בא מכתבו של החסיד ר' מענדל וועכטער מחדש תמוז ה'תשנ"ג ומגלה לנו כי ימיהם – כימי בשורת הגאולה של הרבי שליט"א, כשכבר אז הוא כותב כי:

"למרבה הצער, בגלל ההעלמות וההסתרים הנוראים שאנו נמצאים בהם בתקופה האחרונה, נחלשה מאד ההתעוררות בזה, עד אשר אצל הרבה גרמו ההסתרים לדעות בקצה ההפכי רח"ל.

השיחה של ש"פ שופטים תנש"א, שבה נאמר אשר ההודעה ש"הנה זה בא" היא "נבואה ברורה", שיחה שהפיתה רוח חיים בכולם – הנה מאחר שעברו כבר כשנתיים ימים ולצערנו הכי גדול עדיין לא זכינו להתגלותו המלאה של המשיח, נגרם בזה שהתחילו ללמוד בשיחה (ובשאר שיחות הגאולה) כל מיני "פשעטלאך" ופירושים זרים ומשונים, שהצד השווה שבהם הוא לקרר את האמת הפשוטה, שמשיח עומד להתגלות עתה ממש, ובעולם הזה הגשמי כפשוטו ממש.

ואף שהדברים פשוטים ומפורשים בכל השיחות, עם כל זה, מצד גודל ההעלם וההסתרה, שנמשך כל כך הרבה זמן, כבר כשל כח הסבל, ואצל כמה וכמה החל לאכול בהם היאוש. וכתוצאה באו לידי הפירושים השונים והמשונים בענין "משיח נאו". ועל כן, כדי לחזק את האמונה ואת ההבנה הפשוטה בשיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, שואל אני אם אוכל לפרסם את הדברים הבאים:

"למרות גודל ההעלם וההסתרה שנמשך כל כך הרבה זמן, לא נשתנה שום דבר. הנבואה של כ"ק אדמו"ר שליט"א ש"הנה זה בא" היא נבואה ברורה, פשוטה כמשמעו, בעולם הזה הגשמי למטה מעשרה טפחים, שבדורנו זה, דור השביעי, יבא ויתגלה מלך המשיח נשיא הדור, ודורנו זה יזכה לגאולה האמיתית והשלימה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א בראשינו, ודבר זה אינו תלוי בשום דבר, ובשום תנאי, וכפס"ד הרמב"ם בהל' יסודי התורה ש"כל דבר טובה שיגזור האל אפילו על תנאי אינו חוזר",

את מכתבו סיים הרב וועכטער בשורת המחץ, המהווה כיום את תמצית חיינו ומהותנו: "והדבר היחידי שתלוי בנו – שע"י האמונה בזה והפצתה, אפשר לזרז את זה ולגרום לכך שיהיה בחסד וברחמים".

כשקראו מכתב זה לפני הרבי שליט"א, נענה בראשו הק' לחיוב ונתן על זה ברכתו הקדושה.

בזמן גורלי זה, ברגעי הגלות האחרונים, עלינו להקדיש את חיינו ולמסור את נפשנו לעניין זה שהוא "היחיד התלוי בנו" – חיזוק האמונה והפצתה – אודותיה נסוב הקובץ שלפניכם, הנחלק לשלושה שערים:

שער האמונה – הסוקר את ראשיתה והשלשלותה של אמונת העם היהודי בגאולה על ידי מלך המשיח ואמונתם של תלמידים בכל הדורות כי רבם הוא הוא ה'משיח שבדור', ממשיך לביטוייה של אמונה זו בדברי ימי חב"ד ובפרט בדורנו השביעי ובתקופתנו המיוחדת.

שער הפצתה – הפותח בביאור ענינה של הפצתה ככלל בעניני יהדות, תורה ומצוות – ככל דבר אמיתי הרוחף את היהודי החי עימו – להפיצו ולפרסמו בסביבתו, וממשיך לעניינו – בהפצת בשורת הגאולה של הרבי שליט"א וזהותו כמלך המשיח.

השער החותם – 'אמת ה' לעולם' – בו יבואר הבסיס והיסוד להמשך אמונתם של החסידים, גם בזמן כזה של 'העלם והסתרה' היוצר את ניסיון האמונה האחרון בו עומד עם ישראל בגבורה, בהיצמדות מוחלטת ל'אמת ה' בדברי תורתנו הקדושה ובדברי הנביא – שלא חל בהם שום שינוי, והם עומדים בתוקפם 'לעולם'.

בסוף הקובץ באה 'הוספה' מיוחדת – 'שיח המשפיעים' – רב שיח מיוחד עם קרוב למניין משפיעים חסידיים משיבות חב"ד בארץ ובעולם, המשוחחים אודות עניני השעה ומלבנים, דנים ומנתחים את השאלות העולות בנושא החשוב.

לכל אורכו, מלווה הקובץ במאמרי משפיעים, התוועדויות חסידיות וראיונות מיוחדים, לצד תמונות, מסמכים וקטעי ארכיון בנושא. תודתנו נתונה למערכת גליון 'בית משיח' – השבועון העולמי להפצת בשורת הגאולה' וכן למערכת 'ועד חיילי בית דוד' – על החומר החשוב מארכיונם העשיר.

גדול ביטחוננו כי קובץ זה יחזק ויגביר חילים לעבודה זו של האמונה והפצתה – על ידה נזכה כבר תיכף ומייד "לזרז ולגרום שיהיה בחדס וברחמים" ונזכה לראות בעינינו הגשמיות את ההתגלות המלאה והמושלמת בעולם הזה הגשמי, ותתגלה פנימי תו האמיתית של כל יהודי כמאמין בה' ובמשה, בגילוי מלכותו של הרבי מלך המשיח שליט"א על העולם כולו – ויאמר כל אשר נשמה באפו: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד! ומלכותו בכל משלה.

אש"ל – הכנסת אורחים

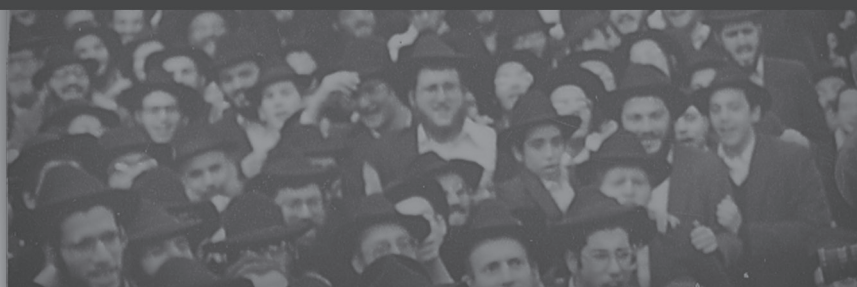
מחלקת הוצאה לאור

האמונה

יש להוסיף מיום ליום בהענינים המביאים את הגאולה בפועל ובגלוי ומהם: חיזוק, האמונה והתשוקה והצפיה לביאת המשיח, עד כדי כך, שנרגש אצלו שכל זמן שמשיח צדקנו לא בא בפועל ובגלוי ימיו חסרים...

(משיחת ר"ח טבת תשנ"ב)

פרקי היסטוריה

האם הקביעה שהרבי הוא משיח היא חידוש של חסידי חב"ד? מדוע כונה הרבי ה'צמח צדק' בשם זה? ומה פרסמו החסידים כשהרבי הריי"צ יצא ב'קול קורא' ש"לאלתר לגאולה"? • סקירה מרתקת ומקיפה אודות הרגש החסידים במשך הדורות

מה זה בכלל משיח?

ישנם לא מעט יהודים, ובהם גם רבים מקרב קהל שומרי התורה והמצוות, שרואים את כל נושא הגאולה וביאת המשיח כנושא מעורפל ומעומעם שאיש לא ידע להסביר מה בדיוק יקרה שם. והרי נאמר במפורש ש"לא ידע אדם איך יהיו הדברים עד שיהיו"! לא משנה בכלל שזה נאמר בנוגע לנושא מאוד ספציפי בגאולה, אולם אצלם כל עניני הגאולה הם כאלה, מכיון שהם לא לומדים גאולה ומשיח, וממילא הם באמת לא ידעו איך יהיו הדברים עד שיהיו...

כך גם בנוגע לנושא זהותו של משיח: ישנם החושבים שמשיח צריך להיות איזה צדיק נסתר שיתגלה ביום בהיר אחד כשהוא רכוב על חמור לבן ובפיו הבשורה המיוחלת ש"הגיע זמן גאולתכם". לפעמים אף ניתן לפגוש יהודים שחושבים שגאולה זה מין אוריה פסטורלית ומיוחדת שתשרור בעולם יום אחד, אולם הם כלל לא בטוחים שיהיה איש גשמי בדמות מלך המשיח שהוא זה שיביא את הגאולה.

כשמעיינים מעט בספרים ובודקים את הנושא מקרוב, מגלים מיד שנושא הגאולה והמשיח כתוב בספרים בצורה ברורה ומפורשת. אין הרבה מה להתבלבל. גדולי ישראל בדורות הקודמים כבר דנו בהרחבה בסוגיות הגאולה והעלו את מסקנותיהם על גבי הכתב בספרי הפלפולים וההלכה. גם בנוגע לזהותו של מלך המשיח ומציאותו כאיש גשמי וממשי, כבר נכתב רבות בספרות היהודית וצריך רק לפתוח את הספרים וללמוד.

אחד המקורות היותר קדומים שעוסקים בנושא זה של מלך המשיח כאיש גשמי, נמצא בגמרא במסכת סנהדרין (דף צט, א), שם מביאה הגמרא את דברי רבי הלל ש"אין להם משיח לישראל" "אלא הקב"ה ימלוך בעצמו ויגאלם לבדו" (רש"י) – רבי הלל טען שאת הגאולה יחולל הקב"ה בעצמו, ללא איש גשמי בדמות מלך המשיח שינהל את הגאולה

לעינינו הגשמיים. אולם מיד ממשיכה הגמרא ומביאה את דבריו החריפים של רב יוסף כנגד דברי רבי הלל. רב יוסף אמר "שרא ליה מריה" – שה' יסלח לו – על הדברים הנוראים שהוא אמר... בודאי שיהיה מלך המשיח! כך כתוב בספרי הנביאים וכך אכן יקרה!

ואכן ה'חתם-סופר' כותב להלכה בפועל (יו"ד סימן שנ"ו), שלאחר שלילת הגמרא את דברי רבי הלל ומסקנתה שהגאולה תיעשה דווקא על-ידי בן אדם גשמי – מלך המשיח, הרי היום, האומר כדעת רבי הלל ש"אין להם משיח לישראל", הרי הוא כופר בכלל התורה.

וכך גם כתב הרמב"ם בהלכות מלך המשיח (פי"א ה"א): "המלך המשיח עתיד לעמוד . . . וכל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו". – אפילו יהודי שמאמין בגאולה, אולם הוא לא מאמין שהגאולה תהיה על-ידי מלך המשיח, בשר ודם – הרי הוא כופר בכל התורה כולה! (וכפי שביאר הרבי מלך המשיח שליט"א באחת משיחות הקודש את דברי הרמב"ם הנ"ל (התוועדויות תשמ"ו ח"א ע' 135): "וכל מי שאינו מאמין בו – במלך המשיח, נשמה בגוף גשמי) כופר בתורה ובמשה רבינו").

יוצא אם כן שמלך המשיח צריך להיות בן אדם גשמי, מציאותי, שאפשר לראות אותו ולהצביע עליו שהוא המשיח. ולא רק אפשר...

היותו "אני מאמין בביאת המשיח . . . אחכה לו בכל יום שיבוא", מוכרח להיות שבכל יום ובכל דור, יהיה בעולם צדיק שהוא ראוי להיות מלך המשיח, ובאם עם ישראל יזכו ויהיו זכאים באותו דור לגאולה – הרי שאותו צדיק יתגלה בפועל כמלך המשיח ויגאל אותם בגאולת עולמים.

הצדיק הזה איננו צדיק נסתר שאיש לא ידע ולא שמע עליו ורק כאשר תגיע עת הגאולה הוא יתגלה ויגאל את עם ישראל. ההיפך הוא הנכון – מלך המשיח כבר בזמן הגלות משמש כמנהיג של עם ישראל, ומשום כך הצביעו יהודים בכל הדורות על דמות של יהודי צדיק בדורם שראוי להיות מלך המשיח.

משיח שבכל דור

כבר בגמרא (סנהדרין צח, ב) אנו מוצאים תנאים ואמוראים שאמרו עליהם שהם ראויים להיות משיח. החל מרבינו הקדוש, רבי יהודה הנשיא, שגדול תלמידיו, האמורא המפורסם רב, אמר עליו שהוא ראוי להיות משיח. באותה סוגיא מביאה הגמרא עוד כמה אמוראים שאמרו עליהם שהם המשיח. "דבי רבי שילא אמרי שילה שמו . . . דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו (כמו ינאי) . . . דבי רבי חנינה אמרי חנינה שמו", רבי עקיבא אמר על בר כוזיבא "דִּין הוא מלכא משיחא" (–זהו מלך המשיח) וכו' וכו'.

חשוב לציין, שבשיחת ש"פ תזריע—מצורע נש"א, הביא הרבי מלך המשיח שליט"א את הסוגיא הנ"ל מהגמרא אודות המשיח שבכל דור, יחד עם דברי רש"י על הסוגיא שמסביר ש"כל אחד היה דורש אחר שמו", ומדייק הרבי מלשון רש"י, שהרב בעצמו היה מלמד את תלמידיו לומר עליו שהוא המשיח "ולא שהתלמידים חידשו ששמו כשם רבם". — ממש כמו הרבי מלך המשיח שליט"א בעצמו שלא אחת אמר ש"נשיא הדור הוא המשיח שבדור", ו"ב' שמותיו של הצמח צדק הם שמותיו של מלך המשיח", ואין כאן המקום להאריך בזה.

בכל אופן, לאורך כל הדורות היה זה דבר פשוט, שיהודים הצביעו על צדיק הדור כאיש שראוי להיות מלך המשיח. אין זה חידוש של חסידי חב"ד בדור השביעי או של הרבי בעצמו, אלא כך היה נהוג תמיד בעם ישראל, מדורי דורות. איש לא התבייש לדבר על כך ולפרסם זאת בפומבי. האמינו בכך בלב שלם וחיו בפשטות עם האמונה הזו.

ה'שדי חמד' (פאת השדה מע' האל"ף כלל ע') מסכם את הדברים במילים ברורות (הציטוט דלקמן כפי המופיע בקונטרס בית רבינו שבבבל הערה 58. ההדגשות במקור):
 "בדרך הזה ה' משוער אצלם בכל דור מי הוא . . רבינו הקדוש . . בדורו אמרו וידעו שהוא המוכן . . וכן הוא בכל דור ודור צ"ל אחד מוכשר שמא יזכו, ועפ"ז כתבו ג"כ תלמידי האר"י ז"ל שבימיו ה' האר"י ז"ל", ומסיים "וכ"ז הוא פשוט".

הרבי, החסידים והאמונה

משך תקופה מסוימת הלך הדבר ודעך מעט. אנשים כבר לא כל כך היו מצביעים על דמות של צדיק מסויים שהוא יהיה המלך המשיח והדבר נשאר אצל בודדים בלבד. עם התגלותה של תורת החסידות חזר הנושא ועלה שוב לכותרות...

מי מאיתנו לא מכיר את 'רשימת שמעון הכופר' מספר התולדות של אדמו"ר הזקן, שם מסופר על 'משכיל' אחד שניסה להכניס את לימודי הכפירה של המשכילים גם בין שורות החסידים, כשתוך כדי מספר שם אותו 'משכיל' בפשטות, שחסידים היו קוראים לחדרו של אדמו"ר הזקן 'היכל המשיח'.

שני דורות אחר כך, אצל נכדו של אדמו"ר הזקן, קיבל נשיא החסידות את התואר 'הצמח צדק'. אחת הסיבות לכך היא משום שהחסידים שבאותו הדור האמינו שהרבי שבדורם הוא המשיח, עליו נאמר 'איש צמח שמו', 'והיה צדק אזור במתניו', וכדי לרמוז על אמונה זו, כונה הרבי בשם 'הצמח צדק' (התוועדות תשמ"ז ח"א ע' 266).

בהמשך, אצל הרבי הרש"ב, אנו מוצאים התבטאות מפורשת של הרבי הרש"ב עצמו, בה אומר כמעט מפורשות שהוא המשיח שבדורו (ספר השיחות תורת שלום ע' 176). הרבי

מסביר שם שהבטחת הקב"ה לדוד המלך "שלא יכבה נרו לעולם ועד", מתייחסת לנשיאי החסידות שתמשיך עד ביאת משיח – הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, וכל שאר נשיאי החסידות, מכיוון "אז מיר זיינען דאָך פון דוד'ן" (אנחנו הרי מדוד)...

בדברי ימי החסידים מופיעים עוד סיפורים רבים בענין זה אולם אין כאן המקום להביא את כולם. וכדלהלן.

לאלתר לגאולה!

"לאלתר לגאולה!" אינו דמיון. לא אך איחול דת: לא. עכשיו זוהי קריאת הזמן! הגאולה היא מאחורי כתלנו, היא באה בצעדים המהירים ביותר. מבצרים יפלו כשכבים, עמים ומדינות יתהפכו בין לילה, כל הארץ תודעזע "ודבר אלוקינו יקום" – דבר ה' ע"י נביאיו יקויים עכשיו בדורנו אנו!

הבה נהיה ראויים להישאר בחיים עם הדור! להיות שלמים עם החלק המובחר של האנושות. וכיהודים יכולים אנו להשיג זאת רק ע"י תשובה שלמה תקיפה, ע"י אמונה רצינית בדבר ה', ע"י הציפייה לגואל צדק, ועי"ז שנהיה ראויים לקבל את פניו.

(הרבי הקודם - ט"ז סיון תש"א)

כך היה אצל כל נשיאי החסידות. תמיד חסידים אמרו על רבם שהוא המשיח. אולם בדור השביעי, עם עלותו של הרבי מלך המשיח שליט"א על כס נשיאות חב"ד, קיבלו הדברים תוקף אחר לגמרי...

מותי התחילו לדבר על משיח בחב"ד?

ראשית, יש להבדיל בין שני חלקים חופפים, אך שונים: נושא המשיח בכלל, והזיהוי – הרבי הוא משיח.

על משיח בכלל, החל לדבר הרבי הרש"ב נ"ע (זאת, כמובן, בנוסף לאמונה ולציפייה שעוררו עליה כל גדולי ישראל) בזמן שיסד את ישיבת "תומכי תמימים" – חיילי בית דוד. אך גם זה – עדיין בצורה "מרחפת", לא פעילה. לא מצינו בזמנו חסיד, או קבוצת חסידים, שעסקו בזה. משיח עדיין לא היה חלק מעבודת החסידים.

תאוצה וקפיצת-מדרגה הייתה בשנת תש"א, עם ההוצאה לאור של ה"קריאה והקדושה". אחר-כך, ביתר שאת, עם פירסום ה"קול קורא" של "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה". חסידי הרבי הריי"צ נ"ע עסקו בלהט רב בענין הגאולה ופירסמו בכל שיטות הפירסום המיושנות ע"ד ביאת המשיח (בשנה ההיא החלו לדבר גם על כך שהרבי הריי"צ נ"ע הוא המשיח. הדבר התקבל אצל עדת החסידים בוודאות, על אף שהיו גם מתנגדים מסויימים מ"גדולי ישראל" דאז).

מספר ר' משה סלונים: החסיד ר' בערל בוימגארטן ע"ה, היו לו כמה שליחויות בנושא זה. הוא היה נוהג להיכנס לעיתים תכופות ליחידות אצל הרבי הריי"צ נ"ע. באחת הפעמים סיפר לרבי ש"גדול" מסויים אמר לו: הרבי שלך אומר שמישיח יבוא, ואילו אני אומר שלא יבוא. כששמע זאת הרבי נ"ע הרצינה ארשת פניו והיה ניכר ששבור הוא מכך מאד. היו שראו בדבר בחינה של "נצחו אראלים את המצוקים", והיו שאמרו כי מלכתחילה לא נאמרו דברי הריי"צ נ"ע אלא על הרבי שליט"א שהגיע באותה שנה לארה"ב.

למרות ההתעוררות הגדולה הזו, הפסיק הרבי הריי"צ נ"ע לדבר על כך בשנותיו האחרונות בעלמא דין (תש"ח–תש"י). היה פעם גם ביטוי (בעקבות מה שקרה בארה"ק בתש"ח): "מ'האט דאס פארוורסערט" (המיסו זאת במים...). וכך כמעט דעך הכל.

במשך שנות הנשיאות, החל מתשי"א, פיתח הרבי מלך המשיח את נושא המשיח בכלל. הדבר נעשה בשלבים. בשנים הראשונות עדיין לא היה דגש בזה. אפשר לומר בצורה כללית שעד תש"ל לא הייתה התעוררות ממשית, רק התעוררות קלה כבהוראת שעה, כמו למשל, שהורה בשנה מסויימת ללכת לכותל המערבי בתשעה באב ולעבור על הגהות ה"צמח צדק" על מגילת 'איכה', או התעוררות בעקבות מלחמה שפרצה וכדומה. משנת תש"ל ואילך, החל הרבי מה"מ לומר שיחות ארוכות יותר בנושא משיח וגאולה. כמו"כ התמקד בביאור דברי הרמב"ם בסוף הלכות מלכים, וכיו"ב.

משנת תש"מ עלה המשיח על סדר היום באופן ממשי. הדבר הפך לנחלת קהל החסידים. הרבי יום ועודד פעולות שונות כמו הקריאה: "אנו רוצים משיח עכשיו", והצעה של "עד מתי". במשך כל השיחות המחיש הרבי את אפשרות התגלות המשיח בכל רגע. הרבי היה מסיים שיחות בכך שהנה עוברים אנו לארץ הקודש ועומדים מול ביהמ"ק השלישי. בצורה זו הכניס את קהל החסידים לאווירת הגאולה. עד כדי כך המחיש הרבי את הדבר, שלפעמים שאל מה יהיה עם ה"ברכה אחרונה", כשבעוד רגעים אחדים נהיה כבר בירושלים עיר הקודש.

כמה פעמים דיבר הרבי על כך שלא עושים מספיק בענין הגאולה. פעם אמר: "מדברים כל כך הרבה ואפילו מודעה אחת לא היתה בעיתון". או שאמר: "נעשה כל אחד חשבון צדק בנפשו מתי חשב פעם אחרונה על משיח". מאות פעמים שפך הרבי את ליבו בכאב מדוע עדיין נמצאים בגלות וכיו"ב. כך הלך והפך המשיח לעיקר עבודת החסידים.

כל המבצעים התבססו על מבצע הבאת הגאולה (והכל על יסוד דברי המשיח לבעש"ט: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה – אתי מר, דא מלכא משיחא"). אין אמנם שום צורך להאריך בנושא זה; הרבי הרי העלה את נושא המשיח לסדר-היום הציבורי בהיקף שאין לה אח ורע בהיסטוריה.

הרבי הוא המשיח

בתחילת שנת הנשיאות, היה מופרך אצל חסידים שהרבי הוא משיח. פשוט, לא העלו בדעתם אפשרות כזו (למרות הרעש הגדול סביב הרבי הריי"צ נ"ע בשעתו); "רבי כן – אך משיח?!".

הוגה הרעיון בקרב החסידים היה החסיד הנודע ר' אברהם פאריז. את המסר על כך שהרבי הוא משיח הוא פשוט העביר בעצמו – מהרבי הריי"צ – לרבי שליט"א. ר' אברהם פריז היה טיפוס אחראי, זהיר ואיש סוד. הרבי העביר דרכו הרבה עניינים סודיים. כל יומא דפגרא היה בין מקבלי המברקים.

המברקים הגיעו על שמות מוסדות כמו צא"ח, "רשת", אגו"ח ופאריז. הוא גם היה

לו היה חכם – היה מרכין ראשו לומר... להרמ"ש שליט"א – יחי המלך!

אלו מילים שכתב הרה"ח ר' יצחק דובאוו ע"ה, ממקורביו ובאי ביתו של הגאון הרוגצ'ובי, חסיד נלהב וشد"ר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ולאחר-מכן, מקושר בלב ונפש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומי שדחף בכל האמצעים את קבלת הנשיאות של כ"ק אד"ש.

בשמחת חתונת הרב הירש ראסקין באנגליה בה הסבו חסידים ומתנגדים כאחד, נשא הרב דובאוו דברים שגרמו להתרגשות גדולה מאוד בקבל וזכו להד בכל אנגליה. ואלו היו חלק מדבריו באותו מעמד:

יהודים יקרים עליכם לדעת שיש רבי בעולם, משיח ה'. . . חתנו של הרבי הקודם, הרבי החדש, הוא הוגה בתורה, גאון עולם, ואין פרט בתורה שאינו יודע בחריפות ובקיאות. ודברים אלו של הגמרא ש"כתר הולמתו" מדברים על הרבי, המשיח של דורנו.

זה היה תוכן דבריו באותו מעמד: באותם ימים, שיגר הרב דובאוו מכתב לבנו בארה"ב, בו ביקש לדעת מהנשמע ב"בית חיינו", וכך כתב באור ליום שלישי פ' תשא, ח"י אדר ה'שי"ת (עם איאלו השמטות הכרחיות):

"בני יקירי, מה נשמע בבית הרב יחיו. לפי הנראה כי... חושב שכך ישאר הדבר... אולם באמת אי אפשר להישאר כך. ולו היה חכם היה מרכין ראשו לומר... להרמ"ש שליט"א – יחי המלך!

אחראי להפצתם לבתי-ספר של ה"רשת" על יד משלוח גלויות. בכותרת הגלויה היה כתוב: "כבוד בית ספר... להלן נוסח המכתב ששלח כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח".

היו שלא יחסו משמעות למילים "מלך המשיח". היו ששמו לב – ומחקו. חשבו שהוא משוגע. אבל ר' אברהם היה עקבי ומסודר, הלך צעד אחר צעד עד שקיבץ סביבו קבוצת אברכים. לא שהלך לשכנעם להסכים איתו. הוא שיכנע את עצמו, וכל הזמן היה חי סביב התוכן הזה, עד שהדבר פשוט קרן ממנו. באחד מחגי תשרי התוועד ב"770 ודיבר על כך שהרבי משיח. שאל אותו הרב דזייקובסאן ע"ה: "מה פשר הדיבורים הללו"? ענה לו ר' אברהם: "הרבי אמר לי לדבר על כך. כיצד? אני כותב לרבי בתדירות על אודות מה שאני מדבר בהתוועדויות עם האברכים – וכמובן, אני מדבר רק על כך שהרבי משיח – והרבי הורה לי להמשיך ביתר שאת".

בשלב מסויים היו לחסידים ספיקות לגביו. הדבר היה בתשכ"ה כשפירסם את ה"קול מבשר", שם כתב ש"הרבי שליט"א מליובאוויטש מלך המשיח" ופזר על ידי הליקופטר בחוצות תל-אביב, ואמרו שהרבי אמר לו לשרוף את זה. אח"כ כשהתבררו פרטי הדברים הובן, שעצם הדבר היה חיובי בעיני הרבי כאמור, ר' אברהם היה אדם אחראי וזהיר וכך נהג גם כאן.

הוא כתב לרבי על התכנית והרבי ענה לו שהמכתב נתקבל. אח"כ כתב שכבר הדפיס וצירף דוגמא. הרבי לא הגיב. אחר-כך כתב שהולך לפרסם ולהפיץ זאת ברחוב ושוב הרבי לא הגיב. לאחר שהפיץ, כתב ר' אברהם לרבי על כך שהפיץ, וגם כאן לא היתה שום תגובה שלילית! רק לאחר משך זמן, כשכתבו אנשים מאנ"ש לרבי וטענו שיש כאן חילול-ה' ואם הרבי לא מגיב סימן שהוא מסכים – הורה לו הרבי לשלוח אליו את היתר...

הוא אומר, שלכשעצמם דברי ר' אברהם אמת, אך אם יש התנגדות לכך בתוך חב"ד, צריך לחכות קצת. ועל דרך זה הייתה גם התשובה בשנת תנש"א לר' דוד נחשון – במקום שאחדים מתוך חב"ד התלוננו בפני הרבי: "יפסיק למשך זמן".

אט אט הלכה אמונה זו ונתרחבה, עד שהקיפה מאות מחסידי חב"ד. כך שלא פלא שכשהגיע יו"ד שבט תש"ל, או כפי שמכונה יו"ד שבט הגדול, הייתה ציפיה עצומה והמתח הורגש

ב"ה

קול מבשר מבשר ואומר

לאחינו בני ובנות ישראל ה' עליהם יחי

שלום וברכה!

בשמחה רבה יכולים אנו לבשר לכם, כי הנה

המלך המשיח

שאנו מחכים עליו שנים כה רבות, הנה ברור השם הוא כבר נמצא עתה כאן איתנו.

הנה הוא הרבי הקדוש מליובאוויטש ב"ק אדמו"ר מלך המשיח **מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א** כתובתו:

770 איסטערן פארקוויי, ברוקלין 13 ניו-יורק.

הוא אינו צריך את בחירתנו מפני שבו בחר השם.

כל אחד ואחד מתגדלים שבגדלים מישראל ואפילו אחד כזה שאינו משומרי המצוות מעשיות, יכול ומוכח, להתקשר איתו ע"י מכתבים בשביל טובתו הפרטית בעיני הצטרכותו. וע"י ידאה אחיך בעצמו עניני פלאי,

וה' יעזור שנוכח שבעקבותי ממש שכלם ידאו כל זאת בעיני בשר, בחסד וברחמים.

באהבת ישראל
בכל הבנות
כפר חב"ד ת"ד 3

באור. הכל היה סביב סיום הספר—תורה של משיח (כשאגב, ההצעה על דבר עריכת ה"סיום" הגיעה מהחסידים). באותה שנה גם סיים הרבי להסביר את כל האותיות של ההמשך "באתי לגני" בפעם הראשונה, מה שהוסיף הרבה לאוירה הכללית.

באותה תקופה הסתובבו חסידים ברחבי הארץ ומכרו אותיות לספר תורה מיוחד זה. מספר ר' משה סלונים מאותה תקופה: נכנסתי למערכת "ידיעות אחרונות", פגשתי שם את מר הרצל רוזנבלום, שהיה באמצע ישיבת המערכת. הוא קיבל אותי בחמימות וביקשתי ממנו רשות לומר מספר מילים. הסברתי לו שכעת מסיים הרבי את הס"ת של משיח וזו זכות גדולה להיות שותפים בכך. הדברים פעלו וכולם שילמו לירה אחת וקנו אות בס"ת. אח"כ כתב מר רוזנבלום בכתבה, שהוא מצידו מוכן לקבל את הרבי כמשיח.

היו עוד חסידים שחיו נושא זה בפשטות כל הזמן, כמו ר' זושא וילמובסקי ע"ה ור' זושא ריבקיין ע"ה. הם אירגנו לפני הרבה שנים מכתבי חתימה על קבלת כ"ק אד"ש כמלך המשיח. הרבי התייחס לזה בצורה מיוחדת, וביקש לראות עוד מכתבים מסוג זה, על אף שהיו שניסו לעצור זאת.

היכן ומתי אמר הרבי שהוא משיח?

לפני שניכנס לשאלה זו, כדאי להזכיר את מה שפורסם בקובץ של סאטמער לפני שנים רבות. העורך עומד על כך שחסידי חב"ד סוברים שהרבי הוא משיח ומיד מדגיש שלא יכול להיות שחסידיים אומרים כך על דעת עצמם. הוא מוכיח שם מחמשה-ששה מקרים שרואים בבירור שהרבי מעודד אותם בכיוון זה. בעובדה זו נראה עד כמה ברור, אף לאדם מבחוץ, איך כל זה לא יכול לבוא שלא מהרבי.

בשנת תשי"ט, מספר ר' משה סלונים עבדנו אז ברישום ילדים לבית ספר של ה"רשת". הייתי בקרית גת ועבדתי יומם ולילה. ביום שישי כשנסעתי בחזרה לישיבה בכפר חב"ד, פגש אותי ר' זלמן שיחי אבולסקי והחל לעוררני על כך שהרבי הוא משיח. אמרתי לו: "עזוב אותי, היום צריך לעסוק בלימוד תורה ובעבודת התפילה. מה זה משנה מי משיח?!"

אבל ר' זלמן נדבק אלי ושאל: "על סמך מה אתה אומר את זה? יש לך מקור לדברך או שאתה אומר זאת על דעת עצמך? והמשיך ושאל: "ראית את המאמר הראשון של הרבי שליט"א? למדת אותו פעם?" דבריו פעלו עלי וכשהגעתי לישיבה ישבתי ללמוד את המאמר הראשון ואורו עיני. מאז נדבקתי למאמר ועסקתי בו במשך כמה שבועות, אות באות. עד היום אני זוכר שם כל מלה והכל בגלל אותה השתקעות והתרגשות בתשי"ט.

רואים במאמר זה דברים נפלאים. הרבי מסביר את ההבדל בין כל ששת הדורות לבין הדור השביעי. הרבי מעמיד שם את דור השביעי במעמד גבוה יותר, נעלה יותר. הסיום

מפתיע ביותר – המילים: "והוא יגאלנו". רואים כבר במאמר הראשון מפורש שהרבי הוא משיח! במשך השנים, העלה הרבי נושא זה שוב ושוב. הוא הביא מאות פעמים את הרמב"ם בסוף הלכות מלכים והיה מסיים שיחות במילים "יבוא איש מבית דוד הוגה בתורה... יכון כל ישראל".

כמו"כ דיבר הרבי עשרות פעמים על כך שחסיד אומר על רבו שהוא משיח. הדגשת ענין זה ניתן לראות בשיחת ש"פ נשא תש"כ. כך אומר בה הרבי: "על הפסוק 'וגם בך יאמינו לעולם' שואל אדמו"ר הזקן: לכאורה, הרי זה כאילו הקב"ה משחד את משה, שתמורת זה שיעשה את מלאכתו ויביא את ישראל להר סיני, מובטח לו ש'וגם בך יאמינו לעולם'.

אדמו"ר הזקן מביא את פירושו של האבן עזרא, האומר ש'הייתה הנבואה בספק אצלם, וגם בך יאמינו שאתה נביא'. ואף שנאמר 'זירא ישראל גו' ויאמינו בה' ובמשה עבדו', הרי לא נאמר 'זירא כל ישראל', והיו חלק שלא האמינו, ועל זה באה ההבטחה – וגם בך יאמינו לעולם'. הרמב"ן מקשה על האבן עזרא, ואומר שלא יתכן לומר ש'זרע אברהם יסתפקו בנבואה'. והוא מפרש פירוש אחר.

אדמו"ר הזקן מצדיק את דעת האבן עזרא, ומבאר, שאמנם כולם האמינו בנבואה, אבל הספיקות היו אם משה הוא הנביא (בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר – 'אויב דער איז דער' (אם זה הוא זה)), ועל זה היתה ההבטחה 'וגם בך יאמינו לעולם'. ואדמו"ר הזקן הוסיף: כולם מאמינים שיש רבי. עלינו לדעת, שהרבי הוא הבעל שם טוב, ובדורנו הרבי הוא המגיד.

נאמר בזוהר ש'אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא'. וענין זה נמצא גם בנגלה בתורה, במדרש: 'אין דור שאין בו כמשה'. אצל כל המאמינים בדברי חז"ל ברור שיש רבי, אלא השאלה היא – "אויב דער איז דער". והמענה הפשוט הוא: בדורו של הבעל שם טוב היה זה הבעל שם טוב, לאחריו הרב המגיד, לאחריו אדמו"ר הזקן, ובדורנו הרי זה הרבי – כ"ק מו"ח אדמו"ר".

מיד לאחר דברים אלו עבר הרבי, בלי שום קשר לכאורה, לדבר על הענין שהרבי הוא משיח, וזה תוכן דבריו: כשהרבי פירסם את כרוזיו הידועים בענין "לאתר לחשובה לאלתר לגאולה", הפיצו החסידים את הכרוזים, והוסיפו ש'הוא הוא'. "באותם ימים פנה יהודי אחד לאחד האדמו"רים של חסידי פולין (בהזדמנות אחרת אמר הרבי שהיה זה "הקאפשינצער") וטען: היתכן, כיצד מרשים לחסידי חב"ד להפיץ כרוזים אלו, ועוד עם ההוספה האמורה?

"ענה האדמו"ר: הרי אנחנו מאמינים ומחכים לו בכל יום שיבוא, ואם כן ברור שהמשיח כאן. והנה, אתה הרי יודע שזה לא אתה, ואני יודע שזה לא אני, והרי זה צריך להיות משהו, אז מה איכפת לך שזה הוא?".

אחד הדברים המעניינים בנושא זה היה בשנת תשמ"ה. בשבת בראשית של השנה

ההיא, דיבר הרבי בחריפות רבה על אלו המפרסמים שהרבי הוא משיח. השיחה השפיעה על הקהל והשתיקה את ההתעסקות בזה. חסידים שהשתמש בעותה עת בחותמת שעליה נכתב "כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח" פשוט הפסיקו, כל הענין השתק בצורה מוחלטת.

והנה מגיע שמח"ת שנה לאחר מכן – תשמ"ו – ולא פחות ולא יותר הרבי בעצמו העלה את זה ודיבר באריכות ובהרחבה בענין שהרבי הוא משיח! הוא אמר בפירוש שנשיא דורנו הוא משיח ומתכוון לכך בפשטות! וגם הזכיר שכל חסיד אומר על רבו שהוא משיח. איך שלא יהיה ההסבר; מדוע חזר הרבי לדבר על נושא זה? רואים בבירור שהרבי הכניס אותנו לנושא.

ומאז הלך והתגבר, ובפרט בשנים האחרונות שהיה ריבוי שיחות בהן יותר מרמזים לכך שהרבי משיח. די אם נזכיר את השיחה על הילקוט-שמעוני שמשיח עומד על גג בית המקדש ומכריז: "ענויים הגיע זמן גאולתכם". שם מסביר הרבי שמדובר על משיח שנמצא כעת בחו"ל ומפרסם את בשורת הגאולה. האם משהו מכיר אדם אחר שנמצא בחוץ לארץ ומפרסם את בשורת הגאולה?!

אלא שיש חסידים שהתעוררו מיד ויש שלקח להם זמן עד שקלטו את המסר. כמו בכל

במה שונה נבואתו של הרבי מהכרזתו של כ"ק אדמו"ר מהרי"צ לפני למעלה מחמישים שנה "לאלתר לגאולה"?

הרב יוסף יצחק אופן: וודאי שישנו הבדל, והבדל מהותי: הכרזתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ הייתה: "לאלתר לתשובה – לאלתר לגאולה", הרי, שכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ תלה את הכרזתו "לאלתר לגאולה" בתנאי ברור – "לאלתר לתשובה".

שונה הדבר אצל כ"ק אד"ש מלך המשיח: בשיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א, בה ניבא הרבי את הנבואה, אמר הרבי כך: "עד – הנבואה העיקרית – ש"לאלתר לגאולה" ותיכף ומיד ממש "הנה זה (משיח) בא...". הרבי ציטט את דברי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ – "לאלתר לגאולה" (כמובן מכך שמילים אלה באו בהשיחה המוגהת בתוך מרכאות כפולות), מבלי לכרוך זאת ב"לאלתר לתשובה"! יתירה מזו: בשיחת ש"פ לך-לך ה'תשנ"ב (ועוד) אמר הרבי: "כ"ק מו"ח אדמו"ר הודיע שכבר עשו תשובה וגם את 'הכפתורים כבר ציחצחו'."

במילים פשוטות: הרבי ניבא ש"תיכף ומיד ממש "הנה זה (משיח) בא...", ללא שום 'תנאים מוקדמים'!

מבצע של הרבי, יש נחשונים ויש נמושות ויש חסידים הקולטים את רצונו של הרבי גם לפני שהורה להם מה לעשות. כידוע הסיפור שכותב הרבי הריי"צ נ"ע במכתב לבתו, על החסיד ר' מרדכי תלמיד הבעש"ט, שמשוהו במחיצת הבעש"ט קלט שרצונו הק' שילך לקרב את חברו ר' חיים לחסידות. הוא מצידו פנה להבעש"ט ולא חיכה עד שיקבל הוראה מפורשת.

חסידים, בעת אמירת "לחיים", היו תמיד מאחלים איש לרעהו: "לחיים, שהרבי יהיה בריא ושנכוון לרצונו הקדוש". יש כאלה שיצייתו בקול הרבי מיד כשיפנה אליהם ויש כאלה שזוכים לכוון לרצון הרבי עוד לפני שפונה אליהם.

יש לזכור דבר נוסף שהרבי אמר בזמנו לשמואל הכהן אבידור: מה שאומרים כאן בהתוועדות זה לפירסום ומה שלא לפירסום – לא אומרים כאן.

לסיכום: חסידים מאמינים בלי שום ספק שהרבי הוא משיח. בין אם זה מונח אצלם מצד עצמם ובין אם זה משום שהרבי עצמו חינך אותם בכיוון זה. כשענין זה יונח אצלנו, חסידי חב"ד, לא נצטרך ללכת לשכנע אף אחד. הבעיה העיקרית אצלנו היא, שעדיין לא כולנו מודעים לשיחות הרבי בנושא.

הרב משה סלונים:

אם הדבר כל כך ברור, למה התבלבלו חסידים בג' תמוז?

התבלבלו כי בפועל יש כאן נסיון. כמו שאומר הרבי בשיחת ש"פ תרומה תש"י: "המאורע שאירע כו' – אינו אלא לעיני בשר שלנו ואינו אלא נסיון בלבד (א' הנסיונות דחבלי משיח שצריכים להיות קודם ביאת גואל צדק) שכל עניינו שמעלים ומסתיר על האמת". הסתר האמת יכול לגרום לבלבול, אך עלינו לזכור: קיבלנו כוחות לעמוד בו. נאמר בצורה ברורה יותר: אלה שמתנגדים כעת לכך שהרבי הוא משיח, התנגדו תמיד.

עד היום הם לא היו שלמים עם זה, רק שהיום זה ביתר תוקף. קודם, כשהרבי היה יוצא לקהל לעידוד שירת "יחי", זה השתיק את התנגדותם. הם לא יכלו להתנגד לזה. היום "חוזר וניעור" מה שהיה טמון בהם כל הזמן. הרבי לא לקח מאף אחד את ה"בחירה חופשית". היום זה זמן שהרבי הגדיר זאת "יתבררו ויתלכנו הדברים". היום רואים מי באמת שייך לענייני הרבי ומי עדיין לא.

כשהיסוד קיים, השאלות לא מפריעות!

הרב מענדל שי' וועכטער
משפיע אנ"ש - נחלת הר חב"ד

כהקדמה כללית ברצוני לספר משהו שיוכל להאיר מעט את הנושא של "שאלות ותשובות": כשהתחלתי להתקרב לחסידות חב"ד, והיה רעש גדול בויליאמסבורג וכו' הציע לי אחד מידידי, יהודי חשוב ותלמיד חכם לדבר עמי ב"ארבע עיניים" – לא באופן של נצחנות ח"ו אלא כדבר איש אל רעהו – "להאיר את עיני" כיצד "ירדתי מהדרך" רח"ל.

סברתי לתומי כי כאן נקרתה בדרכי הזדמנות פז להסביר, בדרכי נועם, מהי חסידות, דבר שלא התאפשר קודם לכן כאשר לא היו מוכנים לשמוע כלל. אלא שלא רציתי להחליט בעצמי, ושאלתי את כ"ק אדמו"ר מה"מ.

בשאלתי פירטתי את הריווח הגדול שיוכל להיגרם מכך שעוד יהודי, ובפרט יהודי נכבד שרבים לומדים ממנו, יתקרב לתורת חסידות חב"ד. הרבי ענה לי תשובה קצרה מאוד בזה הלשון: "לע"ע אינם מבינים מה שמדברים אליהם".

ישנם דברים רבים שאם הם בגדר של שאלה אין עליהם תשובה. בעצם זו לא שאלה אך אם שואלים – אין תשובה. כאשר שני אנשים מדברים ביניהם זה שואל וזה משיב אך בסופו של דבר נשאר השואל בתחושה שלא קיבל תשובה מספקת. התחושה נכונה כי כאמור ישנם דברים שאם הם שאלה אצלך אין עליהם תשובה. לי עצמי היו גם כן המון שאלות על חב"ד, על חסידות, על הרבי וכו' ואת התשובות לא קיבלתי באופן של "שאלות ותשובות", אלא ע"י לימוד החסידות.

מנסיוני במשך השנים בשיחות עם יהודים מחוגים שונים ומגוונים, למדתי שאם נכנסים לפרטים "זה לא הולך". אם מתווכחים על כל פרט לא מסיימים.

הבעיה היא ביסודות האמונה

הבעיה בדרך כלל אינה בפרטים אלא בהנחת היסוד, צריך להגיע להכרה ש"קושיא מעיקרא ליתא" אך כשחסר היסוד הוויכוחים מיותרים כי שום תשובה לא תתקבל.

אפשר להמחיש דבר זה בצורות שונות, כגון: כשלמדתי בעבר הלכות סוכה בשולחן ערוך ונושאי כליו רשמתי לעצמי קושיות שונות שהתעוררו תוך כדי לימוד ואת התירושים עליהן וכיו"ב. עברו שנים ושוב למדתי הלכות סוכה והפעם עם הגמרא, הראשונים, הפוסקים וכו', כשפתחתי את המחברת גיליתי שכל הקושיות אינן מתאימות... כשלומדים את ההלכה הפסוקה בלי הגמרא והפוסקים לא מבינים את המשמעות האמיתית, חסר היסוד.

כשלומדים חסידות כמו שצריך, "אליבא דנפשיה", מגיעים לכל המסקנות לבה. "בדידי הוה עובדא", כמעט ולא שמעתי התוועדויות מכ"ק אדמו"ר מה"מ, שכן זה לא היה מציאותי מצד המצב אז. גם כשעברתי לארה"ק לא התיר לי הרבי להגיע ל-770 מלבד מקרים מיוחדים ממש, כך שאי אפשר לומר ש"האווירה שם השפיעה" כי לא זכיתי לנשום את האווירה.

גם בהתוועדויות של משפיעים כמעט לא זכיתי להשתתף. אי אפשר גם לומר שמדובר ברגש של חסיד לרבו, כי אצלי הסדר היה הפוך קודם הגעתי לכל המסקנות ורק אחר כך הייתי לחסיד של ה"רבי שלי".

הדרך היחידה בה הגעתי למסקנה שענינה של חסידות חב"ד וענינו של מלך המשיח הם בעצם דבר אחד. משיח ענינו אחדות ה' ו"דירה בתחתונים" והלא זהו כל ענינה של תורת החסידות. כך גם בנוגע למסקנא שהרבי הוא מלך המשיח, מגיעים למסקנא זו אך ורק ע"י לימוד תורת החסידות. אז מבינים שהרבי הוא נשיא הדור השביעי בו מושלמת עבודת הביורורים וממילא הוא זה שיביא את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש.

למסקנות אלו מגיעים בלי "אווירה" ובלי לשמוע זאת ממשהו וכיו"ב. כל זה עוד לפני שהיו כל השיחות של השנים האחרונות ובהן הביטויים המפורשים. כך כל מי שלומד חסידות בתמימות ובפשטות מגיע לאותה מסקנה, שהרי מהותה של תורת החסידות – היא אחדות ה' ו"דירה בתחתונים" – משיח.

מהיכן נובעות השאלות

לאור כל האמור, לא צריכים להגיע לכל הפלפולים והוויכוחים שמתעוררים כיום. הרבה שואלים "מה עם הרמב"ם? שהרי לכאורה לפי הרמב"ם משיח צ"ל מן החיים?" לי אין בעיה עם הרמב"ם, כי המסקנא שהרבי הוא מלך המשיח הייתה קיימת גם קודם שיצא פסה"ד של הרבנים המבוסס על הרמב"ם, ועוד קודם שהתחילו לעסוק ב"קאן" בהלכות מלך המשיח שברמב"ם.

מפלפלים הרבה בשאלות שאינן מועילות ואינן מורידות כלום, האם הרבי אמר בפירוש או "רק" רמז, האם יש נבואה או שזו הבטחה או שמא איחול. כל השאלות אף פעם לא הפריעו לי, משום שהמסקנה הייתה קיימת קודם.

כל הפלפולים אינם נוגעים, כי המסקנה קיימת. רובם ככולם של הפלפולים שעושים היום הם כמו ללמוד סעיף בשו"ע מבלי לדעת את הגמרא, ואז מובן שיש שאלות.

מי שמתכל על התמונה הכללית של חסידות, השתלשלות רבותינו נשיאנו, הפצת המעיינות וכו', מונח אצלו הענין בפשטות בלי פלפולים מיותרים. בשנים האחרונות נדפסו הרבה ספרים המבארים בטוב טעם ובשפה ברורה עניני גאולה ומשיח, כולל זהותו של מלך המשיח. מי שלומד וחי את הענין אין אצלו שאלות.

נקודה נוספת: שאלות בכלל מטרידות ומבלבלות כאשר הבנין אינו חזק, מי שאצלו הבנין חזק ומבוסס לא מפריעות לו שאלות כלשהן. כשלומדים פלפול של איזה "עולמישער" ורואים קושיות ותירוצים וכו' התגובה הטבעית היא פעמים רבות "שטויות".

אך על שיחה של הרבי אף פעם לא אומרים כך ח"ו, מדוע? כי בפלפול סתם אין הנחה שמדובר בתורת אמת, כך שאם יש שאלה הבנין נסתה, אולם כשיודעים שמדובר בתורת אמת, הרי שאם יש שאלה "צריך עיון גדול". כשישנה הנחת יסוד שהבנין קיים, שהתורה היא אמת, הקושיות אינן מפריעות.

אחד התלמידים בישיבה ביקר פעם אצל קרובי משפחה שאינם מאנ"ש, וכסדר הקבוע התחילו להתקיף את חב"ד ואת כ"ק אדמו"ר מה"מ: "הייתכן שהרבי שלך למד באוניברסיטה?" הוא השיב "גם הרמב"ם והרמב"ן ושאר גדולי ישראל למדו חכמות חיצוניות".

"הם היו צדיקים" טענו הקרובים, "גם הרבי הוא צדיק" השיב הבחור, "אם הוא צדיק – סיימו הקרובים – לא היה לומד באוניברסיטה"... אם מניחים מראש שמדובר בצדיק אין שאלה ואין סתירה, אולם כאשר ההנחה הזו מוטלת בספק אז אין על מה לדון.

אמונה? אז עד הסוף!

פגשתי השבוע יהודי שהיה לי קשר אתו והוא שאל בלעג "נו, מה אם המשיח", השבתי לו "לא רק אני בבעיה אלא גם אתה וכל כלל ישראל בבעיה כעת", והוא אכן הודה לדברי. מי שמתבונן קצת רואה שלא רק חב"ד קיבלה מכה אלא כלל ישראל נמצאים בעת צרה. כשרואים את הסדר שיש בדברים ניתן להתחזק באמונה שכל זה הוא מהשי"ת ואין כל ספק שעפ"י כל ההבטחות שכ"ק אדמו"ר מה"מ נתן לנו הכל יסתיים בטוב.

לפעמים משל גשמי ממחיש את הדברים הרבה יותר: שמעתי שהיה בצרפת בית ספר למרגלים. כדי להתקבל לבית הספר נאלצו לעבור מבחני קבלה ומיון קשים ומחמירים ביותר עד כדי כך שמכל אלפי הנרשמים התקבלו רק מאה. הקורס עצמו נמשך כמה שנים, כאשר בכל תלמיד מושקע מאמץ רב, הקורס היה כה קשה ומייגע שבסיומו נותרו בביה"ס רק חמישה תלמידים. ביום האחרון נערך להם המבחן הסופי: הם נצטוו לקפוץ מראש הר גבוה אל התהום.

ארבעה תלמידים סירבו בתוקף לאבד את עצמם לדעת. רק תלמיד אחד קפץ ללא היסוס, והנה, ברגע שקפץ נפתחה רשת שהוכנה מראש ע"י הממשלה וחייו ניצלו. מובן שהוא היה התלמיד שעמד במבחן והתקבל בכבוד רב לעבודה. מששאלו אותו "מה ראית לשטות זו לאבד את עצמך לדעת" השיב: "הבנתי שאם הממשלה הייתה רוצה לחסל אותנו, לא הייתה צריכה להשקיע בכל אחד מאתנו הון תועפות, לשם כך היה די בכדור בראש", לכן הוא קפץ לתהום מתוך ידיעה ברורה שמדובר בנסיון בלבד.

כך הוא גם בנוגע לעניינו: הרבי מלך המשיח השקיע עבודת קודש של למעלה מארבעים שנה בכל התחומים כדי להביא את הגאולה בפועל ממש. מה הוא רוצה מאתנו? ברור כשמש שהוא מתכוון, שנוכל לעמוד גם בנסיונות הקשים ביותר, כגון זה שאנו עומדים בו כעת, וללא כל ספק נצליח ובקרוב ממש תהיה הגאולה השלימה ומלכנו בראשנו.

(ערב לימוד בעניני גאולה ומשיח כ"ד אלול תשנ"ד,

בביהכנ"ס "בית מנחם" כפר-חב"ד)

עיקר בעקבתא דמשיחא

גם האנשים בעלי מוחין הנמצאים עתה, צריכים להניח שכלם ולא לילך אחרי הטעם ודעת, כי יכולים להטות ע"פ שכלם כו' עד כי ח"ו מרה תהי' באחרונה כו', וזהו העיקר בזמן הזה בעקבות המשיח, שלא לילך אחר השכל וטו"ד, כי אם לקיים התורה והמצוות בתמימות ואמונה פשוטה באלקי ישראל.

(היום יום י"ב טבת)

איננו פוליטיקאים! אנו עושים את המוטל עלינו

הרב דוד חנזין ע"ה
זקן רבני חב"ד בארץ הקודש

כאשר הרבי הריי"ץ הגיע לארצות-הברית, הוא יסד אז את העיתון החודשי – "הקריאה והקדושה" שהחל להסביר לכל יהודי את הקריאה של הרבי: לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה. באותה תקופה, האנשים היו רחוקים מלתפוס את העניינים הללו, והיו שאלות רבות על כך, והרבי השיב עליהן.

אחת השאלות הייתה, שכביכול קיימת כאן סתירה: יהודים יודעים הרי, שאחד הדברים שבאים בהיסח הדעת, זהו ביאת המשיח. ואם כן – טענו – על ידי זה שהרבי אומר לאלתר לגאולה, הרי לכאורה בזה דוחים את ביאת המשיח...

כתשובה על השאלה, פורסם בגיליון הבא מאמר בענין נוסח ה"אני מאמין", שכל היהודים אומרים את הנוסח: "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא". והוקשה שם: מה פשר המילים "עם כל זה", שלכאורה אין להן מקום; היה צריך לומר פשוט – ואף על פי שיתמהמה אחכה לו כו', מהו "עם כל זה"?

והביאור על זה היה, שפירוש הדברים הוא כך: ואף על פי שיתמהמה עם כל זה... דהיינו, למרות שהדיבורים על ביאת המשיח יכולים להביא לידי כך שיתמהמה, כי הוא צריך לבוא בהיסח הדעת – (בכל זאת:) אחכה לו בכל יום שיבוא!

במילים פשוטות: אין לנו עסק בנסתרות! אנו מצווים לצפות בכל רגע. איננו פוליטיקאים! אנו עושים מה שמוטל עלינו – ומאמינים בכל יום ובכל רגע שהוא צריך לבוא. והטענה שהוא צריך לבוא בהיסח הדעת – הרי אנו בעצמנו משיבים על כך בתפלת

שמונה-עשרה, כאשר אנו אומרים שלוש פעמים ביום: את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח, כי לישועתך קיינו כל היום. מהו "כיי"? אומר החיד"א, שזהו נתינת טעם על "מהרה תצמיח", והרבי מזכיר זאת. דהיינו, שבגלל זה שאנו מצפים לו כל היום – בגלל זה יבוא.

איננו צריכים להתפעל או להתייאש חלילה וחס, מזה שמשיח עדיין לא בא... זה לא עניינינו! אנחנו צריכים לעשות את מה שמוטל עלינו – לצפות לביאתו של משיח! והצפייה לביאת המשיח צריכה להיות באופן כזה שהיא תמלא את כל ישותינו, את כל מהותינו. כל החיים צריכים להיות קשורים בזה.

אחד מראשוני התמימים, הרב מהארשיש (שהיה אהוב מאד בבית הרב), סיפר פעם, שבעיירה בה התגוררו

הוריו, היו היהודים שוכרים אחוזות מהפריצים הגויים. גם הוריו שכרו אחוזה מאחד הפריצים, ומידי שנה היו נוסעים לפריץ כדי לחדש את חוזה החכירה.

פעם, בתום תקופת השכירות, ביקשו אביו שיסע לפריץ כדי לחדש את החוזה. הוא ארז את חפציו ונסע לפריץ, אך לפני שנכנס אליו, עלה במוחו רעיון: במקום לחתום חוזה לשנה, הוא יחתום הפעם חוזה לשלוש שנים, וכך יחסוך מהוריו טלטולים שלא יצטרכו לחדש את החוזה בכל שנה מחדש.

הוא נכנס לפריץ והציע בפניו את בקשתו. הפריץ, שהכיר את הוריו כאנשים ישרים, נענה להצעה והחוזה נחתם לשלוש שנים.

כל הדרך הבן היה מלא שמחה, על כך שיספר לאביו שלא זו בלבד שעשה מה שביקש לחתום, אלא עשה יותר מזה והאריך את הזמן כדי לחסוך טירחה. הוא בא הביתה וסיפר לאביו בשמחה על שקיים שליחותו בהידור...

כששמע אביו את הדברים, גער בו ואמר: "נח! האסטו שוין פארגעסן די אמונה אין משיח? [=נח! כבר שכחת את האמונה במשיח?!]..."

– במקום להודות לו על פקחותו, הוא קיבל את הדברים בדחיה. וזאת, משום שאין אפשר לעשות חוזה לשלוש שנים כאשר אנחנו מחכים ומצפים למשיח שיבוא בכל יום ובכל רגע. זה שאנו עושים חוזה לשנה, זה משום שהגויים דורשים זאת, אבל שלוש שנים?! אנחנו הרי לוקחים את משיח בחשבון!

זוהי דוגמא לחסיד שחי באמת את אשר הוא מאמין. זה שהוא אומר "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח וכו'" – זה מתבטא גם בהרגשה פנימית כזאת.

זה היה אז... אנחנו עכשיו, כמובן, בתקופה שונה לגמרי ממה שהיה לפני עשרות שנים, לפני המלחמה האחרונה. אנחנו עומדים בסמוך ממש לביאת המשיח – כי כך הרבי אמר: ענווים הגיע זמן גאולתכם! ואנחנו מאמינים בזה. אבל חס ושלום ליפול ליאוש: מדוע כבר לא בא. אנחנו מאמינים, לא רק מאמינים ולא רק מקוים – מצפים לגאולה, כי הגאולה בודאי תבוא, כיון שאנחנו מובטחים בזה.

כל המעשים, הדיבורים, וההתנהגות של כולנו – צריכים להיות באופן שיהא ניכר בנו שאנו מצפים באמת באמונה שלימה לביאת המשיח.

פירסום זהותו של משיח – אסור, מותר, או מצוה!

הרב יצחק גולדברג ר"י תות"ל מגדל העמק: ודאי שזה הרבה יותר מ"מותר". עניין זה הוזכר פעמים אין ספור בפרט בשנים האחרונות, שהרבי הזכיר והדגיש תמיד את העניין שנשיא הדור הוא המשיח שבדור. זה היה המסר שנועד לחנך אותנו כחסידים, זה המסר המיועד לכל יהודי שצריך לקרבו, וזו האמת. ניתן להגדיר זאת כך: זה לא "מותר" אלא – המטרה.

כל השאלה היא האם זהו "מבצע". מה ההבדל בין הגדרה של עניין כדבר נעלה ומטרה חשובה ובין הגדרתו כ"מבצע"? מבצע, פירוש – לכל מקום שאני נכנס, צריך לתת מכה על השולחן ולהכריז: יהודים, הניחו תפילין! יהודים, אכלו כשר! יהודים, הגיע זמן גאולתכם! ושום דבר לא יכול לעכב על זה. גם אם משהו לא רוצה לקבל את זה הדברים ודאי יפעלו פעולתם. אם היה מבצע כזה לפרסם את זהות המשיח, זו הייתה דרך הפעולה, להכריז בכל מקום בפשטות – הרבי הוא מלך המשיח! מבלי להתחשב בתגובות.

אך אם זה לא מבצע, אזי עלי לעשות השתדלות להביא את האנשים להכרה בכך, כפי שצריך להביא אותם להכרה על חשיבות קיום תורה ומצוות באופן כללי. וכמו שהזכרנו: מדובר ב"סך הכל" ובמטרה של כל המבצעים כולם ופירסום בשורת הגאולה בראשם – להיות בטלים למלך המשיח, מתוך הכרה ומודעות, שהרבי הוא הוא מלך המשיח.

אם ה' האלוקים לכו אחריו!

אנחנו מכריזים "יחי אדוננו", שרים "יחי אדוננו", ורוקדים "יחי אדוננו" - לא שאנחנו הולכים לתפוס אדם בקלקלתו, רחמנא ליצלן, אבל תמיד צריכים להתחזק איפה אנחנו אווזים בביטחון המוחלט שלנו ברבי מלך המשיח.

מדברי המשפיע החסידי הרב ראובן דונין

באחת השבתות, בתקופה הראשונה שהייתי בלוד, נערכה התוועדות עם המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה, שנכח בה גם הרב יחיאל מיכל דוברוסקין ע"ה. הייתה זו התוועדות מאוד מיוחדת. היה בה משהו מיוחד, אחר. מה שתרם לאווירה הנדירה הייתה העובדה ש'סחבו' את ההתוועדות לחדר הקטן שלי הזל.

כשר' שלמה-חיים והרב דוברוסקין נפגשו באותה התוועדות, אני לא יודע מה הרב דוברוסקין אמר לו לפניו, אבל ר' שלמה-חיים התחיל לדבר במרץ על העניין ש"לא כל המאמין בוטח, אבל כל הבוטח – מאמין".

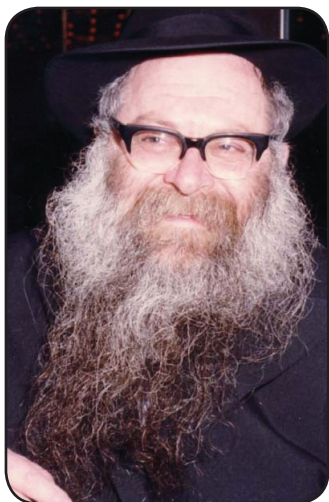
פעם נפגשו שניים – אחד חסיד, ואחד לא כל-כך... פתאום החסיד פונה ליהודי השני ואומר לו: "תגיד לי, אתה באמת מאמין שיש אלוקים"? ההוא התחיל לצעוק עליו "מה אתה מדבר, משוגע"? אבל החסיד אומר לו "תגיד לי באמת – אף אחד לא שומע – אתה באמת חושב שיש אלוקים"? ושוב, ההוא מתחיל לצעוק עליו "איך אתה מדבר כאלו דברים"? והחסיד שואל אותו שוב "אבל תגיד לי באמת – אתה מאמין בזה"? וההוא שוב צועק שזה כפירה ואיך אפשר לדבר כאלה דיבורים. אבל להישבע על זה בחיי אשתו – בשום אופן הוא לא היה מוכן...

אנחנו מכריזים "יחי אדוננו", שרים "יחי אדוננו", ורוקדים "יחי אדוננו" – לא שאנחנו הולכים לתפוס אדם בקלקלתו, רחמנא ליצלן, אבל תמיד צריכים להתחזק איפה אנחנו אווזים בביטחון המוחלט שלנו ברבי מלך המשיח.

בעניין של "פסיחה על שני הסעיפים" אין דרך מיצוע או פשרה. אליהו הנביא העיז להגיד את זה ברבים והטיב להגדיר זאת: "אם ה' האלוקים לכו אחריו ואם הבעל האלוקים..."

בזמנינו, עצם האמונה – ברמתה הכי בסיסית – מקבלת ביטוי גלוי בעניין של משיח, ואם למישהו זה לא נוח או שיש לו שאלות ממה שראה בעצמו הרי ש"אם הבעל האלוקים"...

כי כשחסר ביטחון – גם אם יהיה לך מכתב מפורש לא תעשה מה שהוא אומר לך. אבל כל הבוטח – מאמין. כי הוא בטוח שהוא מאמין. אבל מי שלא בטוח – משהו לא בסדר אצלו בעיקר האמונה.

כאמור, התוועדות זה זמן של 'התדברות', אז ייתכן ויקום אחד ויסביר לי שאני טועה. אבל מוכרחים להגיד את כל האמת: הגיעו לכאלה מצבים שאנשים מעזים לפלוט ביטויים כמו "מה אתה יכול לעשות? – הרי ראו, הכל צולם!"

– יש דברים שמזהירים אותך 'זה לא עניינך'! ולא יבואו לראות כבלע את הקודש". זה תהליך של העברת המשכן. אם הקב"ה רוצה להעביר את המשכן אז הדבר הכי מועיל שאתה יכול לעשות במקרה זה הוא להיות סבל. אבל 'השכלות'? אל תדחוף את האף בעניין שלא שייך לך!

כמו שהרבי כותב בתניא, שמדי פעם אדם טועה במעמדו ומצבו ומסקנותיו לא נכונות עד שיחזור בתשובה. זה שהרבי דיבר על אחישנה, ואחישנה שבאחישנה, וגאולה באופן ניסי לגמרי – הרי עצם הדיבור בזה, זהו נתינת כח לחזור בתשובה, לחזור לרבי. אז אם ההנחה שלך היא שהקב"ה כבר הזדקן והוא לא יכול לעשות הכל... כי אז הדברים שלך הם אמת.

אצלנו יודעים שאמת זה אמת והיא לא משתנה, אלא שיש גילויים, ומדי פעם העלמות והסתרים, ולפעמים זה נראה לנו קצת אחרת. אבל הרבי זה "קול גדול ולא יסף", שנהיה יותר ויותר חזק, ואדרבה, גם בגבול נגלה הבלי גבול.

פעם שאלתי את הרבי בפתק כיצד יכול להיות שהתורה, שהיא נצחית, אומרת בביורר ובחריפות ש"והיה אחרי מותי וקם העם הזה וזנה אחרי אלוקי נכר הארץ". אני נחרדתי מזה, וכתבתי לרבי בתוקף שאני לא מסכים לדבר כזה... הרבי בתשובתו הקיף בעיגול את הקטע הזה וכתב שזה עניינו של משה. מי שקרבת אלוקים חפץ, מבין שיש בזה מדרכי הבורא. ישנם עניינים הנראים לנו שליליים אך בעצם הם שייכים למשה רבינו, ואין לנו כל הבנה בהם. ישנם דברים שאפילו לא צריך לראות "כבלע את הקודש".

לחיים!

עשרת הדברות שלנו

שיחותיו של הרבי הם ה'עשרת הדברות' שלנו, וכשם שעשרת הדברות לא השתנו מאז ניתנו - כך שיחותיו של הרבי אינן נתונות לשינויים ופירושים מפירושים שונים ומשונים

הרב מרדכי שמואל שי' אשכנזי
רב ומד"א דכפר חב"ד וחבר בי"ד רבני חב"ד באה"ק

היום בחב"ד מובעות שתי דיעות. לא מחלוקת חלילה, אלא וויכוח אדיאולוגי: יש המצדדים בהגברת העיסוק בתורתן של בנים, ויש המצדדים בהגברת העיסוק בשיחתן של עבדי אבות.

בחסידות התבאר רבות בעניין החילוק בין 'בן' ל'עבד', אבל החילוק העיקרי הוא שבן עניינו רגש ושכל, ועבד עניינו קבלת-עול.

המצדדים ב'תורתן של בנים' טוענים, שכיום צריכים לחזק את הקשר העצמי בינינו לרבי, כמו הקשר העצמי בין אב לבנו. ולשם כך יש להניח דגש מיוחד על לימוד תורת החסידות, לחזור אחורה, אל דרכם של חסידי אדמו"ר הזקן, למאמרי אדמו"ר האמצעי. לתורה של חב"ד.

לעומתם טוענים המצדדים ב'שיחתן של עבדי אבות', שעיקר העבודה כיום היא האמונה הפשוטה והתמימה ברבי, בבחינת 'עבד' שכל עניינו הוא קבלת עול. פשוט, להחדיר את העניין של קבלת עול גמורה, לעשות כל מה שהרבי רוצה ומעודד – גם אם אנחנו לא מבינים למה ומדוע.

לכן, עיקר ה'קאך' של אלו האחרונים, הוא בעניין שהרבי עודד כל כך בשנים האחרונות – הכרזת הקודש 'יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד'.

הכרזה זו, טומנת בחובה מסר פנימי ועמוק ביותר, ויכול להיות שבין אלפי החסידים המכריזים אותה יש שאינם מודעים למשמעויות העמוקות הללו – אבל זה לא מפריע להם להמשיך להכריז, כי הם עושים זאת בבחינת 'עבד', מתוך קבלת עול. הם ראו שהרבי עודד זאת, ועבורם אין עוד שאלות!

וזהו הלימוד ממאמר חז"ל הנ"ל: יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים!

אכן, ברגעי הגלות האחרונים, כאשר העולם כולו מתהפך – הרי העצה היחידה לשרוד ולהחזיק מעמד עד ההתגלות הקרובה, היא להתנהג באופן של 'שיחתן של עבדי אבות': אמונה פשוטה מתוך קבלת עול גמורה.

אמונה טהורה

חסידות חב"ד, מיום הווסדה, נועדה למען תכלית אחת ויחידה: להביא לימות המשיח. זה היה כך מתקופתו של רבינו הזקן, אבל תנופה מיוחדת הייתה בתקופתו של הרבי הרש"ב, שהתחיל את שלושת הדורות של התגלות המשיח, ששיאן בדורנו.

הרבי הרש"ב, שהשריש בתלמידי התמימים את האמונה במשיח, אמר גם שלפני ביאת המשיח יבואו ימים קשים, עד כדי כך שהאש שירדה בזמנו של אליהו הנביא על מזבח ה' – תרד בצד השני. אבל אנחנו נצעק: ה' הוא האלוקים.

במילים פשוטות, הרבי הרש"ב מודיע לנו שתבוא תקופה איומה, שינסו לעקור ולנגח את האמונה הפשוטה של חסידים, ינסו לנגוע באותו קשר של האמונה בין חסיד לרבי,

אותו קשר שמתבטא בהכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" – ואף יוכיחו זאת באותות ובמופתים. האש תהיה בצד השני.

אבל מי שישמע לרבי, מי שקשור לרבי – ימשיך לצעוק "ה' הוא האלוקים", ויצהיר בכל מקום: אני קשור אך ורק לרבי. ובמה? באמונה הטהורה.

בחורף תשנ"ב הייתי אצל הרבי, ועד היום זוכר אני איך שבאמצע ההתוועדות צעק הרבי "ה' הוא האלוקים!" שבע פעמים צעק כך, ואף אחד לא הבין מדוע.

פעמים רבות אני נזכר באותם רגעים, וחושב לעצמי: הרבי הסתכל למרחוק. הרבי ראה את התקופה האיומה בה אנו נהיה שרויים, וצעק: "ה' הוא האלוקים!"

הרבי נתן לנו את הכוח, שגם כאשר נהיה במצב איום ונורא זה, בו האש יורדת בצד השני, יהיו לנו את תעצומות הנפש הנדרשות כדי שגם במצב כזה נכריז "ה' הוא האלוקים!"

היום, עומדים אנו ומכריזים: ה' הוא האלוקים! אתם יכולים להוכיח באותות ובמופתים שהצדק איתכם, אבל דעו לכם שאותנו לא תזיזו במאומה מהאמונה הטהורה וההתקשרות האיתנה ברבי מלך המשיח.

כשמתבוננים במקור ממנו למדים את העניין של הכרזת "יחי המלך", רואים דבר פלא: בנו של דוד המלך, מזרע המלוכה, ניסה לערער על מלכות שלמה. הוא הצליח להעמיד לצידו את כל ה'מי ומי' בארמון המלכות, והחל לחגוג את נצחונו על שלמה.

הנסיבות היו לטובתו: דוד המלך היה חולה, "והמלך דוד זקן בא בימים", וזה היה הרגע המתאים ביותר לקפוץ על העגלה ולנצל את חולשתו של המלך כדי לכבוש את כס המלכות.

מנגד, עמדה אשה אחת, בודדת, שהגיעה למלך החולה וביקשה שיקיים את הבטחתו להעניק לבנה שלמה את כס המלוכה. היא הייתה חדורה באמונה פשוטה, והייתה בטוחה שאם תקבל את הבטחת המלך – מלך ימלוך בנה. לאחר שקיבלה את הבטחת המלך, היא נפרדת ממנו בהכרזה "יחי המלך דוד לעולם".

– לכאורה, הרי זה ממש לעג לרש... המלך נוטה למות, והיא מאחלת לו שיחיה לעולם...

שוב, כאן רואים את כוחה של האמונה הפשוטה: אצלה ברור למעלה מכל ספק שאין שינויים במלכות בית דוד, וכל הבטחה שניתנה – תתקיים. גם אם מולה עומדים כל בית המלכות, כולל השרים החשובים ביותר.

באמונה פשוטה זו, זכתה לראות את בנה שלמה יושב על כס המלכות, ממשיך בגאון את מלכות בית דוד. חובה עלינו ליישם את הדברים. לעצמנו למשפחה, לחברים, לסביבה הקרובה והרחוקה – אין לנו ברירה אחרת.

אם רוצים אנחנו להישאר קשורים בקשר הנצחי לרבי מלך המשיח; אם רוצים אנחנו לעבור בשלום את הרגעים הקשים האלה, את החושך הנורא הזה – אנו חייבים להיצמד לשיחתן של עבדי אבות, להתנהג בקבלת עול גמורה, כמו עבד. אם נתחיל להתנהג כמו בן, וננסה להבין כל דבר עם שכל – אנו עלולים להגיע רחוק מאוד, ר"ל.

רק בכוח האמונה הפשוטה, בקבלת עול גמורה, נצליח לעבור את השלב הקשה הזה שלפני התגלות הרבי מלך המשיח.

כיום, גם המציאות מוכיחה לאיזה תוצאות טובות אפשר להגיע עם "שיחתן של עבדי אבות": – אלפי אנ"ש והתמימים שזורמים ל-770 ביומא דפגרא, ובפרט בחודש תשרי, מוכיחים שזאת הדרך להתקשרות אמיתית.

יהי רצון שכולנו יחד נחזק ונעודד אחד את השני, באמונה פשוטה בכל שיחותיו של הרבי, ללא פשעטלאך. שיחותיו של הרבי הם ה'עשרת הדברות' שלנו, וכשם שעשרת הדברות לא השתנו מאז ניתנו – כך שיחותיו של הרבי אינן נתונות לשינויים ופירושים מפירושים שונים ומשונים.

ובעשרת דברות אלו, נצא תיכף ומיד ממש לקראת הרבי מלך המשיח, בקריאת הנצח, המבטאת יותר מכל את האמונה הפשוטה: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

צריכים לפרסם

ישנה ההוראה כנ"ל, שצריכים לפרסם לכל אנשי הדור, שזכינו שהקב"ה בחר ומינה בעל-בחירה, שמצד עצמו הוא שלא בערך נעלה מאנשי הדור, שיהי' ה"שופטיך" ו"יועציך" ונביא הדור, שיורה הוראות ויתן עצות בנוגע לעבודת כל בני"י וכל האנשים דדור זה, בכל עניני תורה ומצוות, ובנוגע והנהגת חיי היום יום הכללית, גם ב"כל דרכיך (דעהו)" ו"כל מעשיך (יהיו לשם שמים)" עד – הנבואה העיקרית – הנבואה ש"לאלתר לגאולה" ותיכף ומיד ממש "הנה זה (משיח) בא".

(משיחת ש"פ שופטים תנש"א)

להאמין באמת!

בר"ח כסלו תשנ"ד - היום בו זכו השלוחים לראות את כ"ק אדמו"ר מלך משיח שליט"א בפעם האחרונה לע"ע - התקיימה ב-770 החגיגה המסורתית - 'סעודת ההודאה' • בהתוועדות זו הושמעו דברים נוקבים בקשר עם תפקיד השלוחים בקשר לשליחות היחידה - 'קבלת פני משיח צדקנו'.

הרב יואל שי' כהן

לכל לראש, כשמדברים על שיחה בקשר לראש חודש כסלו, אזי השיחה האחרונה ששמענו מהרבי בראש חודש כסלו, היתה בתשנ"ב. בוודאי, שנזכה לשמוע מהרבי עוד שיחות, ויותר אפילו ממה ששמענו, אבל כרגע השיחה האחרונה ששמענו זו השיחה מתשנ"ב.

מיד בתחילת השיחה של הכינוס, הרבי אומר שעבודת השליחות בהפצת התורה והמעיינות כבר הסתיימה, וזה שהגאולה עדיין לא באה, זהו מכיון שנשארה עבודה יחידה שהיא "קבלת פני משיח". והוא מסביר שכל העניינים צריכים להיות חדורים ב'קבלת פני משיח'. אלו המילים שהרבי אמר אז והגיה.

מה זה אומר במילים פשוטות? ולכאורה מה היה קודם? לא קבלת פני משיח? כל יהודי שלומד תניא, יודע שכל התורה והמצוות ממשיכים את הגילוי של משיח, ולכן זה "תלוי במעשינו ועבודתינו עתה". מה הרבי חידש? הרבי לא סתם אמר, הוא אמר שצריך לצאת בהכרזה. מוכרח להיות שמשוהו השתנה.

לפני השיחה הזאת, מה היתה העבודה? כשדברו עם יהודי על תפילין, דברו על תפילין. כשדברו איתו על שבת, דברו על שבת. ואפילו כשדברו על חסידות, דברו רק על חסידות. הטעם והכוונה פנימית, היתה להביא משיח. אבל זה נשאר בכוונה פנימית, והעבודה היתה התפילין.

היום ההכרזה היא שהעבודה היא לקבל פני משיח צדקנו. לא עוד כוונה פנימית. ההרגשה עכשיו היא בגילוי! והכל צריך להיות חדור בכך.

זוהי השיחה שהרבי דיבר בתחילת הכינוס.

האוחזים אנו בנקודה?

ממשיך הרבי ואומר עוד ווארט בשיחה. השיחה היתה בפרשת תולדות, והרבי אומר

הסיום ההפטרה של חיי שרה זה "יחי אדוני המלך דוד לעולם". אומר הרבי בשיחה שההכרזה הנ"ל שהיא קשורה עם משיח כיון שהיא קשורה עם מלכות שלמה שמשיח הוא מ"בית דוד ומזרע שלמה", קשור עם מה שדיברנו קודם על לידת הלבנה, ועד"ז מדובר כאן על לידת המשיח.

כל אחד חושב מה צריך בדיוק לעשות, ואיך להכין את עצמו ואת כל העולם כולו לקבלת פני משיח. זה אומר כך ואומר כך, וכולם חושבים באיזה אופן לומר את הדברים ולמסור אותם הלאה.

ו"קאך זיך", בכלל הויכוחים עד ששוכחים על העצם! שוכחים מי אנחנו ועם מה אנחנו אמורים לחיות. כל אחד "איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו". זה עוסק בכך וזה עוסק בכך, ועושה טוב. זה קאך זיך בתפילין ומה נעלה יותר מתפלץ? זה קאך זיך בכשרות ומה נעלה יותר מכשרות? וזה קאך זיך באהבת ישראל ומה נעלה יותר מאהבת ישראל? כל התורה כולה ואידך פירושא. והכל דברים טובים.

מה זה עיקר הענין? עיקר הענין זה משיח! משיח! משיח!

ולכן צריך לזכור, שאם הוא עושה את כל הדברים הטובים ולא נשמע בהם ה"רוחו של משיח" – הוא יושן! זה לא שהוא אוהז כבר ב"מורדה אני" – הוא עדיין יושן. ואם יושנים בעיקר הענין, אז לא זו בלבד שחסר עיקר הענין, גם שאר העניינים אינם באופן רצוי.

למה?

מאד קשה לדבר על כך, אבל פעם אחת צריך לדבר על זה, ישנו כלל בחסידות שכולם יודעים, לגבי "מים המכזבים" שאם הם מפסיקים אחת לשבע שנים (או לדעה אחרת – אחת ליובל), הם כבר לא יכולים להקרא מים חיים. למה הם לא יכולים להיקרא מים חיים כי זה דבר שלא יכול להחזיק מעמד.

כשנגשים ברחוב ליהודי, ומדברים איתו על חסידות ועל רבי, ואז הוא עונה שהכל נכון וליובאוויטש זה דבר יפה וזה האידאל של היהדות. אבל תאמר לי: הרבי הוא עכשיו לא

בריא, ומה יהיה? מה יהיה אחר כך? אם אוחזים עם התוקף והביטחון שהרבי הוא משיח, אין שום שאלה.

כששואלים חסיד, צריך להיות לו התשובה הברורה שלא יכול להיות כזה היכי תמצא. למה זה לא יכול להיות? כי זה כמו שישאלו אותו מה יקרה אם מחר השמש לא תזרח? ודאי שזה לא יקרה, כי הקב"ה הטביע בגדר הבריאה שקיץ וחורף לא ישבותו. אבל כל זה, זה דברים שהם בגדר הבריאה. אנחנו מדברים פה על דבר שהוא למעלה מגדר הבריאה! כל גדר הבריאה הוא בשבילו!

יום אחד לפני כ"ז אדר,

הגיע לפה עיתונאי

ושאל את הרבי מה

המסר שלו לעיתונות,

והרבי ענה לו שידפיס

בשמו שמשח מגיע,

ולא רק מגיע, הוא כבר

בדרך. לא צריך להיות

משוגע בשביל לפרסם,

צריך להיות משוגע

בשביל לא לפרסם

כשלא אומרים כך, אז לא זו בלבד שלא מקיימים את השליחות העיקרית, אלא שגם כל התורה והמצוות שלו תלויות בדבר שח"ו לא יכול להחזיק מעמד.

היהדות אינה מוזיאון!!!

ישנו גבאי פה בבית הכנסת, שכשהוא מכריז את זמן המולד לפני ברכת החודש, הוא אומר "דער מולד וועט זיין אי"ה...". ברוב בתי הכנסת לא נוהגים להוסיף "אי"ה". למה? כי "אם" זה לשון ספק. ואנחנו בטוחים שה' רוצה, כי כך הוא קבע בבריאה.

ישנם כאלה שאומרים "מי שברך.. להחלימו ולהחיותו". האם הם אומרים גם מי שברך בשביל שהשמש תזרח מחר בבוקר והמולד יהיה ביום חמישי? לא צריך לעשות בזה מי שברך, זה חלק מהתוכנית של הבריאה כמו שנבראה בששת ימי בראשית. ורוחו של משיח היא למעלה מזה.

ואתם יודעים מתי זה התחיל? י"א ניסן תרס"ב! פשוט כפשוטו!

אלא שאז היה הענין לגמרי בהעלם עד שזה הגיע כבר במאמר הראשון אומר הרבי מה העבודה של דור השביעי – שממשיך עיקר השכינה. ע"ד שהיה עם משה רבינו שהיה שביעי ו"כל השביעין חביבין והוא המשיך את השכינה למטה. למה דווקא השביעי? כי זה הסדר

לאחרונה הודפס ב"כפר חב"ד" סיפור בין הדברים שמסופרים שהיו אז, שהקומוניסטים ברוסיה פעלו בשני כיוונים כיוון אחד: עשו גזירות שונות על יהדות, וכמובן שהיהודים עמדו בתוקף במס"נ נגד זה. ומצד שני, עשו התעמולה, שהציגה את היהדות כדבר ששייך למוזיאון, היתה הרבה יותר גרועה. אבל כשהגיע בחור אמריקאי עם זקן וציצית והיהודים

הרוסים אמרו: תראו יש פה בחור שהולך עם כיפה ופיאות, זה נתן להם כח לעמוד נגד הגזירה. כשהופכים את הדבר למוזיאון, זה הרבה יותר גרוע מכל הגזירות.

בנוגע לענייננו. מתאספים ביחד, חסידים מבוגרים, אברכים וגם בחורים שרוצים לשמוע מה קורה עכשיו. כבר עשרים חודש שהמצב הוא כזה ורוצים לשמוע משהו. יש פה משפיעים, שלוחים, שמסרו את הנפש, והבחורים רוצים לשמוע משהו. קם אחד ומספר סיפור מתור"ס. השני מספר מתור"פ. השלישי מתש"י והרביעי מתשח"י. אבל אף אחד לא מדבר על תשנ"ד.

נחיה פה מוזיאון. דברים ישנים. מה עם דבר חי? יותר טוב לשתוק מאשר לספר סיפורים מתש"י.

הרבי מסביר ש"מחולל מפשעינו מדוכא מעוותינו" קשור עם משיח. אנחנו היום במצב של חבלי לידה שגם זה קשור עם משיח.

קודם כל, צריך לצאת לעולם ולהסביר להם שהרבי ממשיך להנהיג כמו מקודם! זה דבר ברור אבל, זה לא ענין של חלישות ח"ו, זה ענין של חבלי לידה. ואם לא אומרים את זה, אז מפספסים את כל הנקודה של העצמות.

יש שני אפשרויות:

אופן אחד, שבשעה שניעור משנתו ויש לו קאך זיך במשיח, יש אפשרות שהוא יעשה "ווילדע זאכן" ויפעול ריחוק ח"ו. מה זה ריחוק? אומרים כך: שליובאוויטש היא ליובאוויטש והיא בכל תוקפה, אבל הליובאוויטשער'ס הם כאלה משוגעים שהם אומרים שהרבי הוא משיח. כמה ריחוק נפעל מכך??? נו.

אבל יש אופן אחר: ליובאוויטש הם אנשים שפויים ונורמליים, אנשים מבינים, וממילא הם מבינים שמכיון שהרבי הוא לא בריא, אי אפשר לצאת עם כאלה סיסמאות. זה לא פועל ח"ו ריחוק, אבל זה הרבה יותר גרוע. זה פועל שהעולם מבין שליובאוויטש היא כלום. איפה החינוך שהעולם לא תופס מקום?

יום אחד לפני כ"ז אדר, הגיע לפה עיתונאי ושאל את הרבי מה המסר שלו לעיתונות, והרבי ענה לו שידפיס בשמו שמשיח מגיע, ולא רק מגיע, הוא כבר בדרך. לא צריך להיות משוגע בשביל לפרסם, צריך להיות משוגע בשביל לא לפרסם.

כשרים את הניגון "יחי" בנוכחות הרבי והרבי מעודד בראשו, ומישהו שואל את חברו על הנושא אחרי שלמד את השיחות, וראה את הרבי מעודד יחי, והוא עונה לו "אני לא מהמשוגעים, אני מהאנשים השפויים והנורמליים" הוא מסביר לעולם שזה לא שכל ליובאוויטש משוגעים, זו רק קבוצה קטנה – זה ענין של מים המכזבים ח"ו!

אם הוא יכול לומר דברים כאלו, שלא ידבר! לא סיפור מתר"ס, לא מתר"פ, ולא מתש"י. או שתדבר מה שצריך או שתשתוק!

זה יותר גרוע מגזירה על אידישקייט! זה להראות לעולם שיהדות זה מוזיאון.

אבל לא נדבר על השלילה, נדבר על החיוב. העבודה שלנו היא "לקבל פני משיח צדקנו". והעבודה שלנו היא שכל הפרטים יהיו חדורים באופן גלוי בעבודה זו

ובכדי, שנאחז בכך הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לזולת, צריך לחיות עם העניינים האלה. ובשביל לחיות, הרבי אומר שצריך ללמוד את העניינים האלה. ושלומדים את העניינים האלה, פשוט הענין מונח אצלו יותר טוב.

יש חילוק בין מי שלמד את השיחות למי שלא. מי שלא למד את השיחות שמח על הנבואה של הרבי, אבל היא לא מונחת אצלו כי זה בשבילו משהו עתידי. מי שלמד את השיחות יודע שהרבי מדבר על דברים שקורים בהווה. על פעולות שמשיח עשה ועושה.

"משיח כבר פה, וישנה כבר ההתגלות ויש כבר הוינצח וכתתו חרבותם לעתים".

אני מציע להקים חבורות וללמוד את השיחות והמאמרים של השנה האחרונה שעוסקים בעניינים האלה. צריך ללמוד את השיחות. הרבי לא אומר עתידות. כשלומדים כל יום, אפילו רק לכמה שבועות, מבינים שהרבי אומר, שאנחנו כבר במצב שבין ראש חודש לט"ו בחודש, והתגלות הלבנה – התגלות המשיח כבר היה, וכבר זה יהיה בפועל ממש.

המשיח שיבדורנו מנצח כבר בכמה עניינים של מלחמות ה'

רואים בפועל איך שנפעל ה"וילחום מלחמת ה'" וינצח בכמה וכמה עניינים – ודוקא מתוך מלחמה של שלום. ונצחון הוא גם מלשון נצחיות, קשור עם הגילוי של "נצח": נ' – גילוי שער הנו"ן, צ' – שנת הצדי"ק (כפי שבנ"י קראו לשנה זו) וח' – הגילוי של משיח צדקנו, הקשור במספר שמונה (שמונה נסיכי אדם).

(משיחת ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו ה'תשנ"ב)

משיח בראש סדר היום!

הרה"ג הרב משה אשכנזי ע"ה
רב קהילת חב"ד בתל-אביב

בשנים האחרונות העלה הרבי את נושא הגאולה ומלך המשיח לראש סדר היום הציבורי. זה התחיל בשיחותיו של הרבי לקהל החסידים, ומשם – לעיתונות ולכלל העולם כולו. לפתע הפכה הגאולה לדבר מוחשי וריאלי, והציפייה להתגלותו של המשיח כבר לא הייתה חלום. זוהי מציאות שהולכת ומתממשת מול עינינו.

בכינוס השלוחים תשנ"ב, קבע הרבי את הקו הכללי של עבודת השליחות: הכנת העולם לקבלת פני משיח.

עבודה זו אינה עבודת השלוחים בלבד. זוהי עבודתו של כל אשר בשם ישראל יכונה! ובלשונו של הרבי: כיוון שזוהי העבודה בזמן הזה, הרי מובן שזה שייך לכל יהודי, בלי יוצא מן הכלל. לכן, על כל אחד מאיתנו מוטלת החובה לדאוג שהעיסוק בענייני הגאולה וקבלת פני משיח לא ירד לרגע מסדר היום. וכאשר אנחנו נהיה עסוקים רק בזה – ממילא גם העולם כולו יתעסק בזה.

זכורני, שבעת שאדמו"ר הריי"צ הרעיש את העולם בבשורה של "לאלתר לתשובה, לאלתר לגאולה", הרי בבית הכנסת חב"ד בתל-אביב ב"נחלת-בנימין, שכלל את גדולי וחשובי חסידי חב"ד בעת ההיא: ה"עובדים" וה"משכילים" וכו' וכו' – היה זה הנושא בה"א הידיעה שדובר וחזר ונשנה במהלך כל ההתוועדויות.

ישנם מראות וזכרונות הנחקקים על לוח הזיכרון ואינם נשכחים לעולם. כזאת היא אותה התוועדות נפלאה של הרה"ח ר' יונה לוויטס, אחד החסידים הנפלאים של תל-אביב באותן שנים, והרה"ח ר' פניע אלטהוויז. במרכז ההתוועדות עמדה כמובן בשורתו של הרבי הריי"צ ש"לאלתר לגאולה", ור' יונה דיבר על כך ב'קאך' מיוחד.

בתוך הדברים פנה אליו ר' פניע ושאל: ומה תאמרו אם יעבור זמן, ומשיח ח"ו עדיין לא יבוא? השיב לו ר' יונה: אני אמשך להאמין! שימו לב: מדובר הרי בבשורת הרבי

הריי"צ, שלא ניתנה באופן של נבואה, ויתירה מזו: הייתה שם התנייה מפורשת – רק על-ידי 'לאלתר לתשובה' יגיעו ל'לאלתר לגאולה'.

ובכל זאת, כאשר חסידים שומעים בשורה כזו מהרבי – הרי בשורתו הופכת להיות הנושא העיקרי של ההתוועדויות ואפילו של שיחות החולין, והכל שזור בביטחון מוחלט בהתממשות בשורתו של הרבי. ולמה? כי הרבי אמר. ולחסיד חב"ד זה מספיק.

אנו צריכים ללמוד מהנהגתם של חסידים אמיתיים אלו, ובקל-וחומר: הרי בזמננו לא מדובר על בשורה טובה על-תנאי. מדובר בנבואה וודאית ומוחלטת, ללא שום תנאים! כאשר הרבי ניבא והודיע ש'הנה זה משיח בא' – הוא לא התנה את זה בשום תנאי שבעולם.

לא זו בלבד – הרבי אמר מפורשות שלא ייתכן שעניין התשובה יעכב את הגאולה, כיוון שכללות עניין התשובה כבר נפעל, ומעתה אין זו סיבה לעיכוב הגאולה. אין ספק, שלו חסידים אנחנו, ורצון הרבי לנגד עינינו – חובה עלינו להתמקד בנושא עיקרי זה, ולא להניח לשום עניין לדחוק את הנושא המרכזי שהרבי העמיד על סדר היום.

העניין של 'יחי אדוננו' הפך לנחלת הכלל

תורת הגאולה בכללותה ארוכה מארץ מידה, גם הנושאים הקשורים לענייני גאולה ומשיח מרובים הם, ובכולם עלינו לעסוק ב'קאך' מיוחד. אבל ישנם כמה נקודות שחשוב להניח עליהם דגש. כזאת היא הכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" – עצם העובדה שהרבי עודד כל כך את הכרזת-שירה זו, אחרי כל תפילה, די בה כדי שחסידים יראו בהכרזה זו חשיבות מיוחדת בעבודה להבאת הגאולה.

ברור ומוחלט, שהרבי ראה ברוח קודשו את המצב שיווצר לאחר ג' תמוז, כאשר איננו רואים את הרבי בגוף גשמי. ומה בחר הרבי להשריש בנו בטרם התעלם מאיתנו? – את עידוד הכרזת ושירת "יחי אדוננו"! ברור, אם כן, שרצונו של הרבי שנמשיך בכך ביתר שאת ויתר עוז, וזוהי הדרך לקרב ולורז את הגאולה האמיתית והשלימה.

מיד לאחר ג' תמוז, התכנסו רבני חב"ד בארץ הקודש, ואני בתוכם, בבית הכנסת המרכזי בכפר-חב"ד. באופן טבעי, האווירה הייתה מאוד לא-ברורה. כולנו היינו מבולבלים, ולא ידענו מה בדיוק צריך להיות הכיוון. לאידך, היה ברור לנו שאסור להפקיר את אנ"ש, שהיו מבולבלים לא פחות ונשאו עינים שואלות אל מי שאמורים להיות עיני העדה. היינו מוכרחים להגיע למסקנה ברורה באשר ל'קו' אותו הרבי דורש לעת כזאת.

לאחר דיון מעמיק על יסוד שיחותיו של הרבי, התקיימה הצבעה בה היה רוב ברור של כחמשה עשר רבנים שמסקנתם הברורה הייתה שצריך להמשיך להכריז 'יחי' ובכל השטורעם. הכוונה הייתה ברורה: היחס שלנו אל הרבי אינו יכול להיות, ואינו בפועל, כאל רבי ששייך לעבר ר"ל. אנו מוכרחים להיות בהכרה ברורה שהרבי הוא הווה, והוא עכשיו ממש איתנו בדיוק כמו מקודם.

והתוצאות ניכרו בשטח תוך זמן קצר: כולנו זוכרים את אותם ימים כאשר קמו 'נביאי זעם' שצפו את התפרקותה של חב"ד היל"ת. כיום כולנו יודעים שמה שהצייל את חב"ד הייתה ההחלטה להמשיך הלאה עם האמונה הטהורה שהרבי נמצא איתנו ללא שינוי, בדיוק כמו קודם. זה נתן לכלל החסידים את הכוח להמשיך הלאה, ובתנופה.

באותם ימים היו אמנם שטענו שהדברים לא יתקבלו בחוץ, וממילא נקטו בגישה שונה לחלוטין, שהתבטאה בכותרת "מה זרעו בחיים" וביטויים דומים שיש בהם התייחסות אל הרבי בלשון עבר ר"ל, בלי הדגשה מוחלטת של ההווה.

אבל גם מי שחשב אז שעניינים אלו לא יתקבלו – רואה היום בחוש שהכרזת הקודש "יחי אדוננו" התקבלה בכל קהילות אנ"ש, ובכל בתי הכנסת, תלמודי התורה ובתי הספר החב"דיים, מכריזים "יחי אדוננו", ומדגישים שהמצב העכשווי הוא נסיון בלבד, ומיד ממש נתראה כולנו עם הרבי בעיני בשר. גם אותם שעדיין נרתעים מלומר "יחי אדוננו", הרי גם הם אומרים "והוא יגאלנו".

מה זה "והוא יגאלנו"? בדיוק אותו תוכן של "יחי אדוננו": הרבי איתנו עכשיו, ותיכף ומיד ממש הוא בא לגאול אותנו.

החובה על כל אחד מאיתנו, קהל חסידי ליובאוויטש, המאמינים ומצפים בכל רגע שנתראה שוב עם הרבי מלך המשיח, לא להיסחף אחר זרם החיכוכים שאין בהם ולו תוצאה חיובית אמיתית אחת, ורק ליבוי אש המחלוקת בתוכנו – משפחת החסידים.

הזכרת שמו של משיח ממחרת ומזרזת את ביאתו

ולהעיר, שהזכרת שמו של משיח – "איש צמח שמו" – ממחרת ומזרזת עוד יותר את ביאת צמח, תיכף ומיד ממש.

(משיחת ז"ך מרחשון, ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

הרבי הוא מלך המשיח - רגש חסידי או מציאות הלכתית?

הרב יצחק גולדברג – ר"י תות"ל מגדל העמק: ודאי שאין מדובר בהרגש חסידי אלא במציאות. כשמדברים אצל חסידים, דברי הרבי חזקים מכל הלכה. אפילו על הלכות פסוקות

בשולחן-ערוך יש ש"ך וט"ז ודעות לכאן ולכאן. מעשה רב – הוא הדבר הכי חזק. הרבי ודאי למד את הרמב"ם והוא קבע שנשיא הדור הוא משיח שבדור. ממילא כל המאמין שהרבי הוא נשיא הדור, מאמין שהרבי הוא המשיח. אם ידוע לנו כיצד אפשר לדייק את זה מדברי הרמב"ם, מה טוב, אך בכל אופן אלו דברי הרבי וזוהי המציאות.

הרב ישראל הלפרין – רב קהילת חב"ד הרצליה: כהמשך ונתינת תוקף לדברי הדוברים הקודמים, יש להבין מהו הגדר והתוקף של דברי הרבי וכיצד צריך להיות היחס של חסיד לדברי רבו:

א. שיחת הרבי מלך המשיח בפרשת שמיני תשח"י לגבי הסיפור הידוע שהאריז"ל ביקש מתלמידו לעלות עמו לירושלים, ותלמידו רצו להמלך בנשותיהם כמתחייב מבחינה הלכתית. הרבי האריך בנושא ואמר, שעם הרהור על דברי הרב אי אפשר לקבל את הגאולה. ב. השיחה של הרבי לגבי סעודה שלישית. הרבי מקדים שאמנם יש כמה עניינים הנהוגים אצל צדיקים וקדושים הנראים כחידוש ויש להם על מה שיסמוכו: אבל רבותינו נשיאנו – כל מה שהם מורים הוא על פי הלכה לכתחילה ובאופן של מהדרין.

ניקח את שני הדברים: מחד – לא צריך לעיין בשולחן-ערוך כדי לאשר כל מילה של הרבי, משום שכך אי אפשר לקבל את הגאולה. מצד שני, עניין המשיח הוא שלימות ההלכה, בא הרבי ומודיע – כל מה שאני אומר הוא על פי הלכה לכתחילה

ולמהדרין. הרבי בודאי מקיים את דברי המשנה באבות "חכמים הזהרו בדבריכם", בפרט לגבי עניין משיח עליו ידועה תשובת הרבי שלא חשובה כוונת האומר אלא כיצד מפרש אותם השומע. ואם כן, בוודאי שכל הדברים הנוגעים למעשה שהרבי אומר – הם הלכה.

יתר על כן: לאחר כל זאת שהרבי אמר ופירסם, אם חסיד בא ונוהג חלילה באופן ולו למראית עין הנראה כהיפך האמונה – הרי זהו חילול ה', אשר על פי הלכה הוא איסור מדאורייתא.

הרב י"י ווילשאנסקי – ראש ישי חז"ל צפת: הדבר נכון גם לגבי ההסברה ב"חוצה". כשבאים ואומרים בפשטות – הרבי הוא משיח כי כך הרבי אמר, זה חזק יותר מכל פלפולא דאורייתא אחר. כי כשרואים שאצלנו זה מקור ודאי, ממילא הדבר חודר לתודעתם. כשהרבי יצא עם "מבצע יום הולדת" והחלו לשאול היכן המקור לזה בתורה, אמר אחד הרבנים שאינו שייך לחוג חסידי, שהמקור שלו בתורה לעניין יום-הולדת הוא הרבי מליובאוויטש!

הרב שלום חריטאנאנו – משפיע ישיבת אהלי תורה: בשעה שהולכים ליהודי ואומרים לו שהרבי הוא רבי, אין הכוונה שהוא מצא בכתב־יד חסידות ישן נושן שהרבי הוא רבי. רואים את זה ברבי עצמו, שכל הנהגתו היא באופן של נשיאות. ודאי שיש שיחות שזה כתוב במפורש, אבל עיקר העניין הוא, שרואים את זה בכל תנועה ובכל הגה ובכל דיבור – איפה שלא תסתכל רואים רבי.

אותו דבר גם לגבי משיח, לא מדובר באיזה שהוא תואר כבוד המוצמד למאן-דהוא, אלא בלשון הכתוב "הנה ישכיל עבדי וגבה מאד", עניין של מלכות והתנשאות עצמית אשר היכן שרק תסתכל בהנהגתו של אותו יהודי רואים בגילוי – משיח!

מינוי דוד מלכא משיחא

. . והרי המינוי דוד מלכא משיחא כבר היה, כמו שכתוב מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו, צריכה להיות רק קבלת מלכותו על-ידי העם, וההתקשרות בין המלך והעם בשלימות הגילוי בגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחת ש"פ משפטים, ה'תשנ"א)

להאמין כמו סבתא

מסופר אודות יהודי נכבד, פרופסור ומלומד בתחומים מדעיים רבים, בעל דעות מוצקות ונחרצות ונחשב לאחד מראשי השמאל הקיצוני. אותו יהודי שמע רבות על כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח ועל ידיעתו המקיפה בכל התחומים. רבים מעמיתיו בתחומי המדע בעולמו שלו סיפרו לו כי היו אצל הרבי ויצאו משם בהתפעלות גדולה, והציעו לו שיעשה גם הוא כמותם וייכנס לרבי. אותו יהודי לא יכול היה בשום אופן להאמין כי "רבי" חרדי חסידותי יכול לדעת ולהיות פתוח כל כך לעולם המודרני, אבל דווקא בגלל זה הוא החליט לבסוף להיפגש עם הרבי, כדי "להפריך את כל האשליות", באומרו: אני אכנס ולא אתפעל.

לבקשתו, נקבע לאותו פרופסור תור ל"יחידות", וכשהגיע הזמן, הוא נכנס אל הרבי, ושהה זמן רב בחדרו הקדוש.

כשיצא, כצפוי, כשכולו נסער ומלא התרגשות והתפעלות, ניסו הבחורים שהיו שם לדלות מפיו על מה נסובה השיחה ומה הוא יכול לספר מה ששמע מפי הרבי.

ענה ואמר אותו פרופסור: נכנסתי אל הרבי במצח נחושה, בהחלטה שעלי הוא לא יעשה רושם. אבל יצאתי משם, כפי שאתם רואים, נסער ומלא התרגשות והתפעלות.

המחשבות שהיו לי לפני שנכנסתי, שאני אוכיח לכל חבריי כי כל התפעלותם מן הרבי היא לשווא, הפכו תוך רגעים ספורים להרגשה של התבטלות ננסית בפני הענק שבענקים. כאשר אני, הפרופסור הגדול שכל הארץ מלאה תהילתו, מרגיש את עצמי כמו ילד קטן, לעומת הענקיות הנפלאה של הרבי, ודווקא באותם תחומים בהם אני המומחה בה' הידיעה.

כאן עשה אותו פרופסור נכבד אתנחתא, כאילו קשה לו להוציא מפיו את הדברים, ואחרי שהות קצרה נענה ואמר: אבל, לרבי שלכם יש חסרון גדול – ראו זה פלא. בכל נושא בו אנו מדברים, הוא כל כך בקי וכל כך נאור ומתקדם. ואילו ברגע שמגיעים לענייני אמונה – הוא מאמין בכל מילה ובכל אות ממש כמו הסבתא שלי, אשה פשוטה שאינה יודעת מאומה...

גם את העולם נתן בלבם

אפשר להביא לתודעת העולם. שנכנסנו כבר לימות המשיח. מלך המשיח שהוא חי וקיים נמצא אתנו. הכיצד? הדבר תלוי בנו! העולם כולו נמצא בתוכנו - בלבנו. ע"י שאצלנו יהיה הדבר מונח כפשטות. נחיה עם משיח ונרגיש את ימות המשיח, גיע הדבר גם "חוצה". לכל העולם כולו. האמנם כך? האם הדבר כה פשוט? • מיוחד

הרב משה סלונים

העולם המודרני וחידושי המדע נתנו בידי האדם עוצמה אדירה שלא היתה לו מעולם. אין שום ערך בין העוצמה והאפשרויות שהיו בידי האדם לפני אלפיים שנה, אלף שנה, ואפילו לפני מאה שנה, לכוחו כיום. להעברת אבן גדולה אחת, מאבני בית-המקדש, שמשקלה היה טונות רבים, היו זקוקים בשעתו לעשרות בני-אדם, ואילו כיום יושב לו אדם אחד על מנוף ענק, ובלחיצת כפתור או משיכת ידית הוא מצליח להרים בבת אחת מספר אבנים כאלו.

למעשה, עוצמת האדם כיום, חזקה הרבה יותר מהדוגמה דלעיל. ביד האדם לגרוס בלחיצת כפתור אחד להרס ואבדון, רח"ל, למליוני בני-אדם. הדברים ידועים לכולנו. זהו חלק מהווי חיינו וכל אחד מאתנו לוקח חלק בעוצמה זו. בכל זאת, כאשר משווים עוצמה זו לגבי העבר, נראים הישגי זמנינו באור אחר לגמרי.

דברים אלה הם אמנם מחידושי התקופה, אך נביאינו וחכמינו דיברו על עוצמתו האדירה של האדם עוד אלפי שנים לפני כן.

שלמה המלך קבע (בקהלת ג, יא): "גם את העולם נתן בלבם" של בני האדם. כ"ק אדמו"ר מה"מ שיל"ו מסביר (לקוטי-שיחות ח"ז ע' 36) "כאשר האדם פועל בלבו – בכוחות נפשו, העדר ההגבלות, צמצומים וחילוקים שבין השכל וכח המעשה, ע"ז גורם הוא שגם בעולם יהיה העדר ההגבלה, עד שהוא פועל שיתבטלו מהעולם כל ההגבלות שבין העבר, ההווה והעתיד".

האדם, שערכו ביחס לעולם שווה לנמלה קטנה, יכול לפעול בעולם שינויים מרחיקי לכת, עד ביטול כל הגבלות הטבע. כיצד יכול האדם לשנות את גדרי הטבע בעולם? פשוט מאד: על-ידי שפועל בתוכו ובלבו. לצאת מגדרי הטבע, במילא ממשיך זאת בעולם בעוצמה אדירה. עוצמה העולה בהרבה על העוצמה שחידושי האטום והסילון נתנו בידי האדם.

יתירה מזו. לא רק העולם התחתון ניתן בלבו של האדם ובידו לשנותו מקצה לקצה, אלא גם העולמות

העליונים ביותר ניתנו בידי האדם. וכפירוש הרב המגיד על מאמר חז"ל: "דע מה למעלה ממך" – "ממך ובך הדבר תלוי בכל העניינים דלמעלה ועאכו"כ בכל העניינים דלמטה". בכחו ובעוצמתו של האדם לשנות את העניינים למעלה מעלה עד אץ קץ, עד לעניינים שלמטה מטה עד אין תכלית.

לפני יותר מעשרים שנה ביקרה בניו-יורק הגב' גאולה כהן. אחד מחברי המזכירות שפגש אותה, סיפר לה על שיחתו הקדושה של הרבי מה"מ, שנאמרה בעת ההתוועדות, בה דיבר בחריפות נגד החזרת שטחים בארץ.

הגב' כהן העירה על כך: "כדי שדברים אלה יביאו תועלת מעשית צריכים לשכנע את העם היושב בציון, שהם המדברים על החזרת שטחים, ולא את חסידי חב"ד הדבקים ברבם ואינם עוסקים בנושא זה באופן ישיר". כאשר ספרו את דבריה לרבי מה"מ, העיר הרבי: "ווען דא בא חסידים, וואלט זיך אפלייגן דער עניין כדבעי. וואלט דאס אפגלייגט זיך אויך בא די אידן אין ארץ – ישראל" [=כאשר כאן, אצל החסידים, יהיה הענין מונח כדבעי, הוא יונח גם אצל היהודים בארץ-ישראל].

המקור לכל סוגי ההתנהגויות

אם לכל יהודי, יהיה מי שיהיה, יש הכח האדיר לשנות את הנהגת העולם – "העולם נתן בלבו" – עאכו"כ לחסידים, חייליו של הרבי מה"מ, חיילי הקומנדו של עם ישראל. על כתפי חיילי קומנדו אלה הוטלה משימת הפצת המעיינות חוצה תוך מסירות-נפש. העולם כלו נמצא בלב החסידים, לשבט או לחסד. הן בצד הגשמני, כיצד תהיה ההנהגה בעולם; מלחמה או שלום, רעב או שובע, עניות או עשירות, עלייתם של מלכים ומנהיגים וירידתם הפתאומית.

והן בצד הרוחני, המצב של קיום תומ"צ, שלמות-העם ושלמות-הארץ, ובעיקר... אילו

הנחות דעות והשקפות יקלטו בין היהודים ואילו לא (ראה שיחת ש"פ תולדות תש"נ וש"פ משפטים תשנ"ב). זו למעשה עיקר שליחותו של כל חסיד: לשנות את כל המצב בעולם.

לשלוט על העולם ולא להיות נשלט על ידי העולם. וידועים דברי הרבי בנושא זה המופיעים באגרותיו משנת תשי"ב לאגודת חב"ד.

אלא שלא תמיד רואה זאת החסיד בעיני בשר, או, שלא תמיד רוצה הוא לראות זאת באור זה. לשם כך עליו להעזר בכח האמונה החסידית הטבעית הנטועה בלב כל חסיד.

אחד הדברים הכואבים עליהם דיבר וכתב הרבי במשך ארבעים וחמש השנים האחרונות, התייחס לחוסר תשומת הלב של חסידים שאינם "חיים את הדברים שעליהם הוא מרבה לדבר. אמנם באים להתוועדות, מתעוררים ברגש טוב, אך לאחר מכן מניחים את השיחה על המדף (ואף כורכים אותה משני הצדדים...) ולא חיים כלל את הנושא. באופן כזה ברור שהעולם לא משתנה, ובמילא אף מעיז לגלות התנגדות. אח"כ באים בשאלה: מדוע העולם מתנגד כל-כך...

על בעיה כאובה זו, שהיתה קשורה עם נושאים שונים, דיבר הרבי עשרות פעמים במשך השנים, והיא הועלתה על-ידו בשיא חריפותה בעיקר ביחס לצרה שלא חיים עם המשיח כפשוטו.

המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס ע"ה הסביר פעם באחת מהתוועדויותיו, בשם זקני החסידים: "וואס בא א חסיד איז בנקודה איז אין וועלט בהתפשטות" [=מה שאצל חסיד מתמצה ב'נקודה', מופיע בעולם ב'התפשטות'].

דעות והשקפות שליליות המתפשטות בעולם נובעות מכך שלדעות והשקפות אלו, אצל החסיד, יש איזה שהוא מקום, אפילו בנקודה בלבד. אפילו כאשר אצל חסיד אין שום מקום לדעות והשקפות אלו, אלא שאינן מושללים אצלו מכל וכל, מספיק הדבר, כדי שהן יתפשטו בעולם בצורה רחבה ביותר.

לאיזה סוג מרגלים אנו משתייכים?

ואם הדברים אמורים לגבי כל נושא, עאכ"כ שמתאימים הם בנושא משיח:

כאשר ענין זה יהיה מונח אצלנו כדבעי, לא תהיה שום בעיה להקנותו לעולם כולו, שהרי "את העולם נתן בלבם", הבעיה היא שאצלנו העניין לא מונח. לא רק כעת, בתשנ"ה, אלא גם בשנים שעברו, כאשר הרבי מה"מ דיבר על כך בהרחבה. שיחות רבות נאמרו בענין זה, ולדוגמה שיחת קודש משבת פ' בלק תנש"א:

הלימוד בעניני גאולה ומשיח לא צריך להיות בתנועה של התגברות רגש האכזרה

בימים דבין המצרים, אלא הרגשת הכוסף דבית המקדש השלישי, כוסף שהיה צריך להיות גם אם הבית השני לא היה נחרב. הלימוד צ"ל בוודאות שאין זה "הלכתא למשיחא" אלא הלכה למעשה בפועל ממש ברגע שלאח"ז.

הלימוד אינו בתור "סגולה" למהר ולקרב ביאת המשיח, אלא כדי להתחיל ו"לחיות" עם הזמן דימות המשיח, להגיע להרגש הלב ולהנהגה בפועל במחשבה דיבור ומעשה באופן המתאים לזמן מיוחד זה שעומדים על סף הגאולה, ומראים באצבע ש"הנה הנה זה (המלך המשיח) בא". הלימוד עצמו הוא ככניסה להתחלת ימות המשיח ממש.

בהמשך לשיחה זו ממשיך הרבי מה"מ:

למרות ה"שטורעם" שבדבר בתקופה האחרונה . . . רואים שישנו קושי (עס קומט אן שווער) להחזיר את ההכרה וההרגשה שעומדים על סף ימות המשיח ממש, עד שיתחילו ל"חיות" בענייני משיח וגאולה.

שליח שמנהיג

בבית-חב"ד שלו

הנהגה משיחית

כפי שהרבי דורש,

מקבלים זאת

קהל מקורביו

כדבר המובן

מאליו

דברים ברורים שאינם זקוקים לשום הסבר נוסף. אחריהם קשה להבין כיצד יכולות היום להתעורר ספקות מה נידרש מאתנו. יש לשים לב שדברים אלה נאמרו לאחר הדברים הקשים בשיחת כ"ח ניסן תשנ"א. גם שם הוזכר רעיון זה במילים קשות יותר. והנקודה היא שאצל חסידים צריך להיות "אפגלייגט" [=מונח] כל העניק של משיח, עם כל הפרטים שבזה ובמילא העולם יקבלם בשמחה רבה.

וכפי שרואים במוחש. שליח שמנהיג בבית-חב"ד שלו

הנהגה משיחית כפי שהרבי דורש, מקבלים זאת קהל מקורביו

כדבר המובן מאליו. שליח שמגמגם וחושש מתגובת הקהל, זוכה לתגובות שליליות ביותר, כאילו שהאנשים קוראים את צפונות לבו. הם מגיבים על-כך מבלי שיהיו מודעים לכך.

ההבדל בין המרגלים ששלח משה למרגלים ששלח יהושע הוא בעצם השליחות. מרגלי משה הלכו לבדוק ולעשות סקר אם כדאי להיכנס לארץ, ולכן מסקנת "הסקר" שלהם היתה שלא להיכנס, הפוך מדברי השי"ת.

למרגלי יהושע לא היו שום ספקות ח"ו בכוון זה. הם ידעו שהם נכנסים לארץ טובה, זו שהבטיח להם השי"ת. הם רק ערכו "סקר", מאיזה צד כדאי יותר להיכנס לארץ, דהיינו, שעסקו אך ורק בשאלות טכניות אך לא בשאלות עקרוניות. ולכן הריגול – "הסקר" – שלהם הצליח.

הרבי דרש תמיד לעשות כל דבר בצורה רחבה ולהשתמש בכלים מודרניים, בכדי לרתום גם כלים אלה להפצת המעיינות. אך ח"ו לבדוק אם יש לקיים את הוראותיו של הרבי. גם

ברוסיה הסובייטית, באותן השנים הקשות, ערכו עסקני חב"ד "סקר", היכן כדאי יותר לפתוח ישיבות, חדרים, מקוואות וכל הקשור בהחזקת הדת.

הרבי דרש תמיד לעשות כל דבר בצורה רחבה ולהשתמש בכלים מודרניים, בכדי לרתום גם כלים אלה להפצת המעיינות. אך ח"ו לבדוק אם יש לקיים את הוראותיו של הרבי. גם ברוסיה הסובייטית, באותן השנים הקשות, ערכו עסקני חב"ד "סקר", היכן כדאי יותר לפתוח ישיבות, חדרים, מקוואות וכל הקשור בהחזקת הדת. הם ניסו לברר באיזה עיר המשטרה מעלימה עין, כדי להעביר לשם את מרכז הפעילות.

אך לערוך "סקר" האם יש לעסוק בכל עניני החזקת הדת? – דבר זה היה מופרך לגמרי. גם הדעה השטנית, להפסיק לעת-עתה את הפעילות, עד יעבור זעם, היתה מופרכת לגמרי. למעשה רצו הקומוניסטים להעלות נושא זה בוועדת הרבנים, אותה ניסו להקים בשנות העשרים, אלא שהרבי נ"ע התנגד לה בכל התוקף, כידוע פרטי הדברים שבזה.

אין לנו אלא דברי מלכנו משיחנו. עלינו לחיות עם הרבי ולא להתפעל מכל המונעים ומעכבים. עלינו להתגבר על ניסיון דורנו שהוא הניסיון האחרון, ולמעשה, הסיכום של כל הנסיונות שהיו במשך כל הדורות. יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לא להפסיק מלצעוק!

יהודי יכול להמצא במעמד ומצב טוב ונעלה, הן בגשמיות והן ברוחניות, לומד תורה ומקיים מצוות בתוך הרחבה: אבל כיצד יכול הוא לנוח ולשקוט כאשר עדיין לא באה הגאולה האמיתית והשלימה?!... היתכן שאינו מרעיש עולמות בקריאה וצעקה "משיח נאו"?...

בשעת התפלה, ק"ש שעל המטה וכו' – עליו לצעוק "שמע ישראל"; אבל בשאר הזמנים – עליו לצעוק "משיח נאו"!...

(משיחת ש"פ צו תשמ"ה)

באופן המתקבל - זה מחייב!

הרב אברהם שמואל שי' בוקיעט

אחד ההבדלים בין עשרת המבצעים לבין בשורת הגאולה הוא: שבעוד שבשאר המבצעים לא הטיל הרבי הגבלות כלשהן, הרי שאת בשורת הגאולה הורה לנו הרבי לפרסם "באופן המתקבל". הבדל מהותי זה בילבל רבים מאיתנו, ולכן, על-אף שדרשו בכך רבים – אעמוד על כך שוב:

מבצע פירסום בשורת הגאולה שונה ביסודו מכל שאר ה'מבצעים': בעוד שכל עשרת המבצעים נועדו לפעול על גופו של היהודי, ולא כל כך על הרגש וההבנה – הרי שמבצע בשורת הגאולה נועד – בעיקרו – לפרוט על הרגש וההבנה, ולהחדיר בהם את האמונה, הציפייה והרגש של דריכות לקראת בואו של משיח.

כאשר נצליח לשכנע את בן-שיחנו כי משיח עומד להגיע בכל רגע – הוא יקבל ביתר קלות את שאר המבצעים כאמצעי להתכונן לביאת משיח.

כלומר: בראש ובראשונה עלינו לחתור למצב בו בן-שיחנו יבין בשכלו (ועד לידיעה מורגשת), שמשיח עומד להתגלות בכל רגע ולגאול את עם ישראל, ורק בכך נשיג את המטרה – שיהודי נוסף יהיה חדור בתחושת ציפייה לביאת המשיח.

לאור האמור, תובן גם הוראתו הייחודית של הרבי בנושא פירסום בשורת הגאולה – לפרסם את בשורת הגאולה "באופן המתקבל": אין כאן כוונה לשלול פירסום מסויים, אלא רק זאת, שהפירסום יהיה באופן מובן ומתקבל על דעתם של האנשים עימם אנו עומדים במגע. אולי לכן ענה הרבי לאחד השלוחים ששאל על כך שתלוי במצב שעל-אתה, שכן שונה ההסברה לאדם שומר תורה ומצוות מאשר ההסברה לאדם שאינו יודע תורה ומצוות. מהן.

משל למה הדבר דומה? – לרב העומד על הבמה וחפץ לשאת דרשה לקהל שאינו נמנה על העילית שבחבורה. בדרשתו רוצה הרב להזהיר את צאן מרעיתו ממכשול מסויים, אבל, אם הוא ידבר גבוהה גבוהה, בסגנון של ה'טור' ו'השולחן-ערוך' – יתכן שהנוכחים

לא יבינו אותו, הגם שתלמידיו כן יבינו אותו. אותו רב צריך להוריד קצת את רמת דיבורו ולהתאים את סגנון דיבורו לפי סוג הקהל איתם הוא עומד בקשר, ובכך יוכל להגיע למטרתו, וקהל-עדו ידע להיזהר מהמכשול.

כך גם אנו – חובה עלינו לפרסם את בשורת הגאולה ללא כחל ושרק, יחד עם פירסום

זהותו של הרבי מלך המשיח, שכאמור, נחוצה כדי שיהיה אפשרי "לחיות עם משיח" באופן מושלם. אבל, יחד עם זאת למשש את הדופק אצל קהל מאזיננו, אם הוא ברמה מתאמת לקלוט את הדברים כפי שהם, או שמא צריכים לשנות את הסגנון.

כמובן שאין הכוונה בשינוי הסגנון להתעלמות מוחלטת מפירסום בשורת הגאולה

עם זהותו של משיח, בדיוק כשם שאותו רב שקהל-עדו לא יבין אותו, לא יימנע משום כך להבהיר להם במילים ברורות כי דבר מסויים הוא מכשול חמור ועליהם להיזהר ממנו – כך גם אנו לא נימנע מלקיים את הוראתו של הרבי לפרסם את בשורת הגאולה בשלימות, ויחד עם זאת נעשה ככל יכולתנו להעביר את המסר באופן הכי מתקבל שיהיה ניתן.

כדי להעביר את המסר באופן שיתקבל בשכלו והבנתו של בן-שיחנו, עלינו ללמוד היטב את שיחותיו של הרבי מלך המשיח מהשנים נ"א-נ"ב, כולל כל המקורות ההלכתיים והתלמודיים המצויים לרוב בשיחותיו של הרבי מלך המשיח.

קרה פעם ששאלו בחור חב"די ב'מבצעים' אודות משיח, והלה לא ידע לענות. הרבי הקדיש לכך שיחה שלימה ובה תמה כיצד ייתכן שחב"דניק יתבייש במה שהרבי שלו מפרסם ולא יידע את המקורות לכך.

עלינו לדאוג שלנו זה לא יקרה... העצה היחידה לכך היא – לימוד מסיבי של שיחות הרבי מלך המשיח המבארים כל דבר על בוריו.

כאשר נדע את השיחות על בורייך – נצא אל הרחוב בטוחים יותר ותשובה תהיה בפנינו לכל שאלה שישאלונו. וכאשר אנחנו יודעים שכך אמר הרבי מפורשות בשיחה – עלינו לפרסם את דבריו של הרבי מלך המשיח, ולא להתבייש רחמנא-ליצלן בדבריו הרבי.

יהי רצון שתיכף ומיד ממש נזכה להתגלותו של הרבי מלך משיח, "מלך ביופיו תחזינה עיניך" ונוכל "לחיות עם משיח" בימות המשיח בבית המקדש השלישי, אמן!

אין ספק וספק ספיקא שאפשר וצריך לפרסם את זהותו של משיח

הרב יוסף יצחק שי' אופן

האם יש עניין לפרסם גם את זהות הגואל, על אף שלא קיבלנו הוראה מפורשת על כך, מה גם שיתכן שזה מרחק יהודים מחסידות?

אם הרבי עודד את שירת והכרזת "יחי", למרות הפירסום הרב שניתן לדבר בתקשורת האלקטרונית והכתובה בעולם כולו – אין ספק ואפילו לא ספק-ספיקא שאכן הגיע הזמן שאפשר וצריך לפרסם את זהותו של משיח. כיוון שזהו אחד השלבים בהתגלותו של מלך המשיח.

נוסף לכך, בל נשכח את ריבוי השיחות (אותם הגיה הרבי כדי שיפרסמו בעיתונים!) בהם מודיע בפירוש שהרבי הוא הוא מלך המשיח, כמו לדוגמא שיחת ש"פ משפטים ה'תשנ"ב בה אומר הרבי: "ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה – שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועל סדר הקירבה אלינו – משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער", או השיחה של "בית רבינו שבבבל" בה אומר הרבי שמשיח עומד על גג בית המקדש "דמקדש מעט שבחוץ לארץ" וכיו"ב.

אפילו אחרי ג' תמוז?

כיוון שהרבי הורה לנו – "מעשה רב" – ללכת בדרך זו, מי שרוצה לומר אחרת, היינו שלאחר ג' תמוז נפסק ח"ו כל העניין – עליו להביא ראיה שזוהי דעתו ורצונו של הרבי! חסידים מעולם לא עשו דברים כה גורליים על דעת עצמם.

יתירה מזו: הרי הרבי ידע על מה שיקרה בג' תמוז, וא"כ, אילו היה לרבי חשש שלאחר ג' תמוז ירחק עניין "זהותו של משיח" יהודים מחסידות, הוא היה מוצא "עצה" להסדיר את העניין בצורה כלשהי, וכיוון שבכל זאת עודד הרבי את פירסום זהותו של משיח

בפירסום הגדול ביותר למעלה משנה – אין לך הוכחה גדולה מזו שהרבי רוצה שנמשיך בכך גם עכשיו.

וזה "באופן המתקבל"?

"אופן המתקבל" לא נקבע ע"י מי שמפחד מהצל שלו... הרבי יודע מה מתקבל ומה לא, ואם הרבי פירסם בעצמו את זהותו של משיח – אין ספק שזה אופן המתקבל. כמובן שאין הכוונה שהותרה הרצועה וכל אחד יכול ללכת ברחובות קרייה ולצעוק ככרוכיה, אבל לאיך חשוב מאוד להדגיש שאסור להתבייש במה שהרבי בעצמו הינחה אותנו ובאופן של "מעשה רב", כי להסתיר דברים שהרבי עושה זה לא "אופן המתקבל"...

מה התועלת בפירסום זהותו של משיח?

ראשית, זה מחזק את עצם בשורת הגאולה: כאשר אתה בא לאדם ברחוב ומספר לו שמשיח עומד להגיע, ואומר לו מיהו משיח – זה נתפס אצלו כדבר מציאותי, לא כדבר הפורח באויר, כשם שכאשר רוצים להמחיש לילדים את אליהו הנביא, מציירים להם יהודי עם זקן לבן...

שנית, עצם העובדה שהרבי עורר את העניין הזה במשך זמן כה רב, מספיקה לנו ללכת ולפרסם את זהותו של משיח, באמונה פשוטה שאכן הגיע הזמן לפרסם את זה.

בנוגע לאופן הפירסום – מה, מתי וכמה לפרסם?

מה לפרסם כבר אמרנו – את בשורת הגאולה יחד עם זהותו של משיח. מתי וכמה – תלוי היכן אתה נמצא – אם אני נמצא ב"שבע ברכות" או כל שמחה אחרת, ובעלי השמחה אינם נמנים על חסידי חב"ד ואני יודע מראש שהם לא מעוניינים שאומר את כל מה שאני מאמין – אזי אדבר על ביאת משיח הקרובה, ועל כך שבודאי שדורנו יזכה לגאולה, ואם זה יתאפשר, אזי אדבר גם על כך שמשה הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון והרבי הוא משה שבדורנו, אבל אני משתדל תמיד שלא לצרום את האוזניים של הסובבים אותי.

אבל, כמובן שאסור להסתיר את אמונותינו ואם משהו יבוא וישאל אותי, אזי אומר לו את דעתי הברורה בנושא מבלי להסתיר מאומה.

הגאולה האמיתית והשלימה

בעקבות שיחת כ"ח ניסן ה'תשנ"א, בחודש סיון באותה שנה, הקים הרה"ח זמרוני זליג ציק שליח הרבי מלך המשיח שליט"א לבת"ם, את "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה". "האגודה" החלה בהוצאת עיתון "הגאולה האמיתית והשלימה" שליווה את שנות בשורת הגאולה, כשהוא משמש כשופרו הנאמן של הרבי שליט"א בהפצת הבשורה לקהל הרחב.

במהלך חלוקת הדולרים ביום ראשון י"א תמוז ה'תשנ"א, מסר אחיו של הרב זמרוני את הגליון השני של "הגאולה" לרבי שליט"א, שקיבלו בברכה ובמאור פנים. יומיים לאחר מכן, בחג הגאולה י"ג תמוז יצא הרבי שליט"א בדרכו ל'אוהל' כשהעיתון בידיו קרוש.

לאורך כל הדרך, זכה העיתון לברכות ועידודים בלתי-פוסקים מהרבי שליט"א. ברכה מיוחדת התקבלה אחרי הוצאת הגליון השביעי, שבעקבות שיחת ש"פ שופטים יצא בכותרת המרעשה "יש נביא בישראל". אל מול קולות שהתנגדו וגערו אז בעורכי העיתון הוציא הרבי תשובה ברורה של "הסכמה וברכה"...

הרבי שליט"א אחוז בידיו את העיתון בעת צאתו ל'אוהל'.

אחיו של הרב זמרוני מגיש לרבי בחלוקת הדולרים את העיתון

זהותו של משיח היא חלק בלתי-נפרד מהתורה

צוות ישיבת תורת"ל ברינוא משוחחים בנושא משיח וגאולה: ר' יצחק שי' נעמאנאוו מנהל רוחני, ר' יחיאל מ"מ שי' קלמנסון ראש הישיבה, ר' דוד שי' פורסט משפיע בישיבה, המפורסמת בשמה שהוסיף לה כ"ק אד"ש מה"מ – "ע"ד כבליובאוויטש".

מה כלי-כך חשוב לומר לאנשים 'מבחוץ' שהרבי הוא מלך המשיח? – מדוע לא ניתן להסתפק בהפצת בשורת הגאולה מבלי 'להיכנס' לסוגייה זו של זהות המשיח? או במילים אחרות: מהי התועלת בפרסום זהותו של משיח?

הרב פורסט: "מעולם לא שמעתי שחסיד ישאל מהי התועלת במבצע תפילין". "חסידים

ידעו שמה שהרבי אומר לעשות – עושים מבלי להבין מהי התועלת שבזה. אם אחר-כך הרבי ירצה – הוא יבאר גם את התועלת שבדבר, אבל חסיד אינו מחכה להסברים. יוצא אם-כן, שהשאלה היא "האם חובה עלינו לפרסם את זהותו של משיח"?

"ועל השאלה הזאת יש שיחה ברורה: בשיחת שבת פרשת תזריע-מצורע תנש"א, הביא הרבי את כל אותם תלמידים שהיו אומרים על רבותיהם שהם המשיח שבדור, ומסיים שם ש"אנן נעניה אבתריה" ונאמר גם אנו שנשיא הדור הוא משיח שבדור. הרי לנו שהרבי מייחס חשיבות לנושא "זהותו של משיח", ולדעתו, חסידים צריכים לומר על רבם כי הוא מלך משיח.

"מלבד זאת, יש לנו ריבוי עצום של תשובות ומענות – שאין כאן המקום לפורטם (והדברים פורסמו בכמה וכמה מקומות) – מהם עולה בבירור שהרבי מעביר לנו את המסר שהגיע הזמן לפרסם את זהותו שהוא הוא מלך המשיח [כמובן, עם ההבהרה בזה שצריך לפעול בזה בכל מקום לפי תנאי, כהתשובה הידועה לאנ"ש בדרום אפריקה], בעצם,

לאחרי ה"נעשה" ישנו גם ה"נשמע" שתועלת ידיעת זהותו של משיח היא גם דבר המובן מבחינת המוחשיות דביאת המשיח.

"אין כאן שיקול של הפסד או רווח", אומר הרב קלמנסון. "זאת היא חובה המוטלת עלינו מדאורייתא!".

והוא מסביר: "לאחר שהרבי הגיה ופירסם את השיחות בהם כתוב במפורש ש"משיח – מנחם שמו" וכי הוא נמצא ב"בית רבינו שבבבל", וכו' וכו' – הרי זהותו של משיח נעשתה לחלק בלתי-נפרד מהתורה; שהרי בלימוד השיחות מקיימים מצוות תלמוד-תורה מדאורייתא, וכל הפרטים הכתובים בשיחה נעשים חלק מהתורה שעליה נצטוונו "ללמוד וללמד".

– אם-כן, כשם שחובה עלינו ללמוד פרשה ראשונה של קריאת-שמע וללמוד ליהודי אחר – כך מוטלת עלינו חובה מדאורייתא ללמוד את כל השיחות של הרבי על כל פרטיהן, וללמד אותן ליהודים אחרים! וכיון שנכתב בתורה שהרבי הוא משיח – מוטלת עלינו חובה מדאורייתא ללמוד את זה וללמד את זה לאחרים.

"אלא שכשם שבכל דיני התורה צריך ללמדם באופן המתקבל בשכלו והבנתו של התלמיד – כך גם בעניין זה: צריך להסביר לאנשים שהרבי הוא מלך המשיח, ולהשתדל להוריד את העניין עד לשכל הכי פשוט".

הרב יצחק נעמאנאו: "כחסידי הרבי, אין לנו אלא להתבונן בהנהגתו בכל הנוגע לנושא זה, ולהסיק את המסקנות: היו שנים בהם אסר הרבי לומר עליו שהוא משיח. הוא אף תבע להפסיק לשיר שירים מסויימים שביטאו את האמונה שהרבי הוא מלך המשיח. הרבי אף הסביר [בשמחת-תורה תשמ"ה] שפירסום שכזה מרחק יהודים מתורת החסידות!

"אבל, בשנים מאוחרות יותר [החל משמחת-תורה תשמ"ו] התיר הרבי לפרסם את זהותו של משיח במינון כזה או אחר, עד שבשנים האחרונות עודד הרבי בעצמו את שירת "יחי אדוננו" מול מצלמות הטלוויזיה! – "כתוב, ש'דיו לעבד להיות כרבו", ואם הרבי לא חשש שבזה יתרחקו יהודים מחסידות – אל לנו להיות יותר צדיקים מרבינו ולחשוש ממה שהוא עצמו לא חשש!

"וגם תועלת טמונה בפירסום זהותו של משיח, כיוון שבזה אנו ממחישים עוד יותר את האמונה בביאת משיח, עקב העובדה שרוב יהודי העולם מכירים את שמעו על הרבי,

וכאשר מבשרים להם שהרבי הוא מלך המשיח – הבשורה מקבלת אצלם מימד מוחשי יותר.

ולכן כחסידים, עלינו 'לחיות' עם הרבר האחרון לעת-עתה שראינו אצל הרבי. ולית מאן דפליג שה'קאך' היחיד של הרבי בזמן האחרון שזכינו לראותו בעיני בשר – הוא בעידוד שירת 'יחי אדוננו', ולכן מובן ופשוט שעם ה'קאך' ברבר זה עלינו להמשיך עד שנשוב ונראה בעינינו הבשריות את הרבי מלך המשיח.

הרב פורסט: מעורר על הצד השני של המטבע: "האם פעם מישו חשבת על-כך שהורדת הפרופיל בפירסום זהותו של משיח יכולה לרחק יהודים מחסידות? – אני אישית מכיר כמה כאלה! כי כשבן-אדם נורמלי רואה שעושים שינויים – הוא מתחיל לפקפק בצדקת הדרך... למה לא חושבים על הצד הזה של המטבע?".

ולעצם העניין: "למה אף אחד לא שואל האם גם לאחר ג' תמוז צריך להמשיך ב'מבצע תפילין'... כל חסיד יודע שדברים שקיבלנו עליהם הוראות מפורשות מהרבי – לא מבצעים בהם שינויים ללא הוראה מפורשת מהרבי.

"קמים אנשים וטוענים, ששונה 'מבצע משיח' משאר ה'מבצעים' – "הוא עלול לגרום לריחוק יהודים מחסידות חב"ד". מעניין מה יאמרו אותם אנשים על 'מבצע שלמות הארץ' שמתנהל בשנה האחרונה בכל תוקפו הרי מבצע זה לא רק שעלול לרחק יהודים מחב"ד, אלא הוא כבר ריחק בפועל חוגים שונים מחסידות חב"ד! מדוע כאן שכחו אותם האנשים את דקלומם הנצחי ש"זה ירחק יהודים מחב"ד"?...

"כמובן שאיננו שואבים את כוחנו מההשוואות – לנו יש שיחות מפורשות, ומעל לכל – מעשה רב, שצריך לפרסם את זהותו של משיח, ואין שום דבר שיוכל לשנות ולו בפרט אחד את מבצעיו הקדושים של הרבי מלך המשיח!".

יושבים עם משיח צדקנו סביב השולחן

והדבר היחיד שחסר הוא – שיהודי יפקח את עיניו כדבעי, ויראה איך הכל כבר מוכן לגאולה! יש כבר את ה"שולחן ערוך", יש כבר את הלוחית ושור-הבר ויין המשומר, ויהודים כבר יושבים סביב השולחן – "שולחן אביהם" (מלך מלכי המלכים הקב"ה), יחד עם משיח צדקנו (כפי שכתוב בספרים שבכל דור ודור ישנו "א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח"), ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר.

(משיחת ש"פ ויצא, ט' כסלו ה'תשנ"ב)

המבצע הפרטי של הרבי

האם פירסום זהות הגואל הוא חלק ממבצעי הרבי? • האם ניתן לפרסם את זהות הגואל באופן גורף? • הרי ישנם מענות שליליות בנושא? • ואולי בכלל זהות הגואל הוא ענין פנימי? • מרתק

הרב ווילשאנסקי: טרם שנתייחס לשאלות פרטיות, יש להקדים הקדמה חשובה הנוגעת לכללות הנושא: כשם שבענייני הלכה בחיי היום יום, ה"שולחן ערוך" הוא המורה דרך והקובע את אופן הנהגתו של כל יהודי ויהודי – כמו־כן בעניינים של התקשרות והפצת המעיינות, דבריו של הרבי הם ה"שולחן־ערוך" הקובע ומתווה את הדרך. במיוחד בענייני משיח וגאולה ובשורת הגאולה – המבוססים אך ורק על שיחותיו המפורשות של הרבי מלך המשיח, מבשר בשורת הגאולה, ובמילא הוא היחיד שמתווה את הדרך בזה.

בהתאם לכך, עלינו לבחון ולמצוא בכל עניין ועניין מה דעתו של הרבי בזה, אם בשיחותיו המוגהות בכתב, אם במענות הקודש שניתנו על־ידו או בעצם הנהגתו ברכים.

הרב מאיעסקי: למרבה הצער, העדר הידיעה בשיחות, ואי הקפדה על עיון בדברי הרבי כראוי, היא שגרמה לדעות שונות הרווחות אצל אנשים מסויימים. כפי שפעם התבטא

הרבי הריי"צ: קשה לדבר על כך, אך קשה הרבה יותר לשתוק. ואכן, לעיתים מדובר בדעות המנוגדות בתכלית לשיטתו של הרבי מלך המשיח. צו השעה הוא להתאחד סביב עיון ובדיקה מדוקדקת אודות שיטתו ודעתו של הרבי בכל הקשור לנושא גאולה ומשיח. רק כך נוכל להגיע לאופן ודרכי הפעולה הנכונים והמדויקים ביותר.

משתתפים: הרב העשל גרינברג – מנהל מרכז לזהות יהודית, וויליאמסויל ניו־יורק.

הרב יוסף יצחק ווילשאנסקי – שליח כ"ק אד"ש לעיר הק' צפת, וראש ישיבת חסידי חב"ד ליובאוויטש, צפת.

הרב שלמה זלמן מאיעסקי – משפיע בשכונת המלך, קראון־הייטס.

הרב גרינברג: ברור הדבר אשר צריך להימנע עד הקצה האחרון אפילו מעניינים של מחלוקת לשם־שמים, וכאשר אמת

המידה היא רק ביור ובהינתן שיטתו של הרבי ודבריו בעניין, נמנעים ממילא כל מחלוקת והתלהטות ורוחות.

רוב חילוקי הדעות והנמשך מהם נגרמים בנקודת המפגש בין "אנשי-תורה", הנוטים לקחת דברים בלהיטות והתלהבות ובקול רעש גדול ונוהגים לפרוץ דרכים ולהיות ראשוניים, ובין "אנשי-תיקון" השוקלים היטב כל דבר טרם התחלתו, מה שגורם לא פעם לצמצום משמעותי בפעילותם. כאשר נשריש לעצמינו את מה שהרבי אמר במיוחד ביחס לנושא משיח: "אורות תוהו כלים דתיקון – היינו שאכן צריך להיות גם "אורות תוהו" וגם "כלים דתיקון" – דומה שהרבה סוגיות שנויות במחלוקת יגיעו לכלל הבנה והסכמה מליאה.

נו, האם יבוא

מישהו ויקשה:

איך יתכן להתעלם

מהביטוי של

הרבי: "מ. ש. יהיה

רבי?!", או: כיצד

אפשר להתעלם

מהתנגדותו

המפורשת של

הרבי?

במשך שנים רבות היה נושא זהותו של משיח "פנימי" לחלוטין. מה השתנה היום שיש לפרסם זאת בריש גלי?

הרב ווילשאנסקי: בשיחה הידועה של הרבי בכ"ח בניסן תשנ"א, הודיע הרבי שאנו נמצאים בזמן זכאי בנוגע לגאולה, ומאז ואילך החל כל נושא משיח לקבל תנופה ומשמעות אחרת. הרבי החל להתבטא שמשיח כבר על הסף ויש לחיות עם התגלותו הקרובה; ובמשך הזמן אף אמר שבעניינים מסוימים כבר נמצאים ממש בימות המשיח עצמם, והדבר מתבטא ביעודים מסוימים שכבר החלו. מאז החלו להינתן מהרבי עידודים רבים בקשר למה שקוראים היום "פירסום זהותו של משיח".

באותה שיחה אמר הרבי שאת תפקידו בהבאת המשיח הוא סיים ועתה הוא מעביר את העבודה אלינו. היו כמה וכמה שחשבו שיתכן והעניין שקשור אלינו במיוחד ולא לרבי בעצמו, הוא העניין של קבלת מלכותו של הרבי כמלך המשיח – דבר שצריך לבא דווקא עלי-ידי העם ולא, כמובן, מצד המלך.

ואכן, בהמשך לזה חתמו רבני חב"ד באה"ק ולאחריהם רבני חב"ד ממקומות נוספים בעולם על פסק דין שהגיע הזמן שהרבי יתגלה כמלך המשיח. נוסף על כך חתמו רבים מאנ"ש על מכתבים של קבלת המלכות. פסקי דינים אלו ומכתבי קבלת-המלכות התקבלו בחיוב אצל הרבי ובהמשך אף עודד את קריאת פסקי הדינים על ציוני רבותינו נשיאנו.

במהלך התקופה שלאחרי זה, ראו שהרבי החל לתת את האפשרות להתעסקות בעניין גם במישור הציבורי, והדוגמאות הידועות לכך הם מתשובת הרבי לרב יורקוביץ' ששאל

בקשר להרצאה בנושא זהותו של משיח בשכון חב"ד בלוד: "אין לדיין אלא מה שעיניו רואות".

תשובה דומה קיבל אחד מרבני אנ"ש בדרום-אפריקה שכתב לרבי ש"מהססים (בעניין של חתימות על קבלת המלכות) מפני שלא בטוחים אם כך רוצה הרבי שליט"א", וזכה לתשובה: "תלוי בתנאי המקום, על חב"ד שעל אתר לברר". מתשובות אלו ברור, שעל אף שבמשך שנים רבות היה העניין "פנימי" לחלוטין, הרי נוצר בזה שינוי וכעת מותר וראוי לפרסום. מכל הנ"ל מובן, שההיתר לפרסום זהותו של משיח, תלוי בשינוי זמן, כאשר החלה תקופה חדשה בכל הנוגע לענייני משיח.

הרב מאיעסקי: את הדיבור בגלוי על זהותו של משיח החל הרבי עצמו. בעוד שבמשך

השנים הרבי דיבר על כך פעמים ספורות וברמז בלבד, הרי מאז קיץ תנש"א ויותר ויותר בחורף תשנ"ב, החל הרבי לדבר על כך שנשיא הדור הוא משיח שבדור, וכדומה. ביטויים כמו "משיח שבדור" החלו להשתזר בביטוי הידוע "דער רבי דער שווער". ביטויים אלו, לא נשארו נחלת משתתפי ההתוועדות בלבד, כי

אם באו בפרסום בחוץ בשיחות המוגהות שפורסמו בעיתונים "אלגעמיינער זשורנאל" ועוד – האם אין פירוש הדבר שהרבי עצמו שינה את ההנהגה?

איך אפשר להתעלם מדברים חריפים ששמענו מהרבי בשלילת העניין, ובראשם דברי הרבי בשבת בראשית תשמ"ה שזעק בחריפות על הרחקת יהודים מדא"ח הנגרמת על ידי זה – מהיכן ה"ברייטקייט" לומר שהיום נשתנו העיתים?

הרב גרינברג: בהחלט כן, המצב והזמן השתנה ותשובות שהיו אז אינם נוגעות להיום! ואסביר: מעיקרי האמונה שהתורה היא נצחית ואין בה כל שינוי, ואם יבא איימי ויאמר שכיום במאה העשרים השתנה חלילה משהו מסוים בתורה, הרי זו כפירה ממש בנצחיות התורה. לאורך ישנם דברים לגביהם קובעת התורה שהם בעלי שינוי, והדוגמא הטובה לזה הוא עניין לימוד החסידות: בעוד שבזמן הגמרא, דרשו את הפסוק "כבשים יהיו תחת לשונך", שמשמעו שעניינים עמוקים של "מעשה מרכבה" וכיו"ב צריכים להסתתר מתחת הלשון ולא להאמר ברבים כי אם ליחידי סגולה וביחידות.

הרי בא האריז"ל לאחר כמה מאות שנים ואמר שכעת "מותר ומצווה לגלות זאת החכמה". ולאחר מכן הגיע הבעש"ט והחל לגלות את תורת החסידות, ה"אבן יקרה שבכתר

המלך", ולאחריו אדה"ז ושאר נשיאי חב"ד באו והסבירו את הדברים בהבנה והשגה ממש, עד שכיום הרבי התיר לפרסם כל ספר חסידות ובאותיות מרובעות!

וכן הוא בעניננו: כל-כולו של נושא משיח הוא בר-שינוי והתפתחות. בעוד שבראשית הבריאה, ב"אלפיים שנה תוהו", כלל לא יכלו לדעת על המטרה העיקרית שלה – ימות המשיח, הרי לאחר מכן ב"אלפיים שנה תורה" החל הדבר ניכר אט-אט, וב"אלפיים ימות המשיח" הדבר מתגלה יותר ויותר; ובאלפיים אלו גופא, בדור האחרון בהצהרת כל גדולי הדור שנמצאים ב"עקבתא דמשיחא", העניין של משיח החל להיות מוחשי בהדגשה רבה, ועד שזכינו לבשורה הגדולה "הגיע זמן גאולתכם" שהפכה את העניין להווה ממש.

וממילא, כאשר עומדים על סף הגאולה, בהכרח שכבר קיימת מציאות הגואל הפועל בגילוי כהכנה לזמן הגאולה, וטבעי ביותר שהגיע הזמן שזהותו תתגלה לעם. אם כן – אין שום סיבה לא לומר, שהמענות שקיבלו להיתר בזמן האחרון, מורות על כך שמדובר בתקופה שונה מהזמן שנתקבלו התשובות הקודמות.

הרב שלמה מאיעסקי: ישנם עניינים רבים אצל הרבי עצמו, שעברו "תהליך" של איסור ואף שלילה חריפה, ולאחר מכן נעשו מותרים. דוגמא קטנה ומעניינת: המנהג להניח תפילין של רבינו-מגיל בר-מצווה לא היה בלויבאוויטש בשנים הקודמות, ואדרבה – אלו ששאלו לדעת הרבי הורה להם בצורה ברורה שאין מנהגנו להניח תפילין דר"ת בגיל בר מצווה כי אם רק בגיל מבוגר יותר. אולם, בפורים תשל"ו אמר הרבי שעתה השתנה המצב, וכעת ראוי שיחלו להניח תפילין דר"ת כבר מגיל עול מצוות.

ודוגמא בולטת יותר – מתקופת קבלת הנשיאות: כידוע הרבי סרב לקבל את הנשיאות, ועד שהתבטא בביטויים שהוא כלל לא שייך לזה, והיינו שלא רק זאת שהוא לא קיבל את הנשיאות בפועל, כי אם גם ששלל את עצם העניין, וכביטוי הידוע: "מ. ש. (=שמו הק') יהיה רבי?!". כמו כן ידוע הסיפור שהרבי הורה לגנוז את ההדפסות שהיה כתוב עליהם 'תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א' וכו'.

אולם לאחר שהחסידיים הפצירו שוב ושוב, הרבי קיבל על עצמו את הנשיאות, וגם אז לא היה זה בצורה שהרבי הודיע: קיבלתי את הנשיאות, אלא התחיל לעשות דברים שלפני כן סרב לעשותם: קיבל פדיונות ויחידויות ואמר מאמרים ושיחות. נו, האם יבוא מישוהו ויקשה: איך יתכן להתעלם מהביטוי של הרבי: "מ. ש. יהיה רבי?!". (שהוא בודאי אמת לאמיתו, שהרי אצל הרבי אין שנינות ואמרות צחות רח"ל), או: כיצד אפשר להתעלם מהתנגדותו המפורשת של הרבי.

יתירה מכך בעניין שלפנינו: הרבי מעולם לא שלל את העניין כי אם רק פירסום באופנים מסויימים. אך הגיעה תקופה בה הרבי החל מתנהג בגלוי כמלך המשיח, מודיע שמשיח כבר נמצא ופועל, וממילא הדבר נעשה שייך לרבים.

בשולי הדברים הייתי מוצא מקום להעיר משיח-חסידים ששמעתי באחת ההתוועדויות בתשנ"ג. מישוה שם הקשה את הקושיא הנ"ל: איך יתכן לפרסם זהותו של משיח בעוד שהרבי שלל זאת בעבר? אחד מזקני החסידים שישב שם פנה אליי ואמר: תגיד לי, בשעתו כאשר הרבי דיבר בחריפות נגד, האם לא היתה לך ההרגשה שאין מדובר פה בדבר קבוע כי אם בעראיות בלבד... אז מה הפלא שכעת הגיע הזמן?

הרב ווילשאנסקי: התפרסמה לאחרונה תשובה של הרבי בנוגע לכוונת "ועד ע"א מוסדות" להדפיס את המאמר "מינוי מלך" בדרך מצוותיך לצמח-צדק, בקשר להצעת אחד החסידים (רב"צ שם-טוב) שעל ידי הלימוד בזה "נזכה שהקב"ה יכתיר את הרבי כמלך המשיח". לצד הוראת הרבי ש"יבטלו כליל את ההדפסה וינזפו בתוקף בזה שהציע הנ"ל, כתב הרבי "פשוט שאין הזמן גרמא לזה כלל". והיינו שהזמן כעת לא גרמא לעניין זה, אבל יתכן שיהיה זמן שיהיה "גרמא" לזה.

על דרך זה ענה הרבי לאחד מעסקני אנ"ש בניו-יורק בשנת תשנ"א (ההדגשות לא במקור): "כפי התוצאות שבינתים – על פי הידיעות שהגיעו עד עתה .. לפי המצב דעתה – מסתבר יותר הפסק בזה למשך זמן". כלומר: הפסקה זמנית.

לאידך, לאחר השיחה הידועה של כ"ח ניסן התבטא הרבי על החתמת יהודים על טופסי קבלת המלכות: נתקבל ות"ח [=תשואות חן] ותהא פעולה נמשכת ובהוספה והזמן גרמא . . אזכיר עה"צ [=על הציון]. ובתשובה נוספת בכסלו תשנ"ב: "ויקויים בהם מי שיש לו מאתיים רוצה ת' (ארבע מאות) וכו' אזכיר עה"צ". וכתשובות אלו ישנם עוד רבים

המלוקטים בספר "והוא יגאלנו", וביומני בית חיינו שהתפרסמו בשעתו בעיתון כפר-חב"ד ובריכוזי אנ"ש.

די אם ניקח את הדוגמא שננקטה בשאלה משבת בראשית תשמ"ה: באותה שיחה מחה הרבי על שהחלו לשיר ניגון שבין מלותיו שזורים התיבות "הרבי משיח צדקנו", ובהמשך מחה בחריפות על הכוונה להוציא לאור ספר שכולל בתוכו דברים המרמזים על זהותו של משיח. ספר זה הינו הספר הידוע "יחי המלך" מאת הרב שלום דובער הלוי וולפא.

המחבר עצמו קיבל בשעתו מענה פרטי חריף, בו נכתב בין השאר: "אפשר להזיק כמה

רחמנא ליצלן לחב"ד ולהפצת המעינות . . והנני מזהירו שיפסיק לדבר, לכתוב ועאכו"כ להפיץ . . ואם חס ושלום יעשה משהו כזה, ידע ברור שזהו מלחמה נגדי בפרט ובכלל" (ואכן, המחבר קיים הוראה זו ללא עוררין וגנו בזמנו את הספר). ולכאורה – היש מענה חריף וברור מזה?

ובנוגע לאותו ספר ממש (ואדרבה – עם כמה הוספות המבוססות על השיחות שהרבי אמר במשך השנים שחלפו מאז) עונה הרבי לאותו מחבר כשש שנים מאוחר יותר, בשלהי שנת תנש"א, ומורה – לא "מאשר" אלא מורה בפירוש – לפרסם את הספר:

ובלשון קדשו: "נת'נתקבל" ת"ח ת"ח. מצו"ב [=מצורף בזה] שיוציא לאור שיחליפו במכורך – ות"ח מראש. ויהא בהצלחה ולבשורות טובות. אזכיר עה"צ להנ"ל"; ולאחר מכן מתעניין הרבי דרך המזכירות על ההתקדמות בהפצת הספר:

ועד שבהמשך הרבי נותן אישור מפורש להדפסת הספר "יחי המלך המשיח" המוצהר במטרתו: פרסום זהותו של משיח.

פרסום זהותו של משיח

אינו מבצע

נפרד, כי אם

חלק בלתי

נפרד ממבצע

הפצת בשורת

הגאולה

כמו כן, יש תשובות רבות נוספות ליחידים ומוסדות על פעולות מסוג זה, ובראשם ה"מעשה רב" של עידוד שירת "יחי אדוננו" על ידי הרבי מלך המשיח עצמו, כולל בשידור לווייני חי לעיני מליוני צופים ברחבי תבל ביו"ד שבט תשנ"ג.

הרב גרינברג: הייתי מוסיף עוד דוגמא, הממחישה את השינוי שחל בשנים האחרונות בנושא משיח וגאולה בכלל:

הספר הידוע "מגולה לגאולה" המלקט את תורת רבותינו נשיאינו בנושאי תורת הגאולה, היה מוכן לדפוס באמצע שנות הממ"ם, וכבר אז הוצע לרבי להוציא את הספר לאור.

תשובת הרבי אז היתה שלילה חריפה ביותר, וגם כן מהנימוק שזה "מרחיק יהודים" ולהזכיר, שספר זה הוא רק ליקוט של דברי רבותינו נשיאינו מספרים שכבר נדפסו, ואין בו צל של קשר עם הפצת זהותו של משיח, ובכל זאת הרבי שלל זאת.

אך בשנת תשנ"ב, כאשר העורך שאל את הרבי האם להוציא את הספר לאור, בהתאם להוראת הרבי ללמוד עניני משיח וגאולה, ענה הרבי: "גרם נחת רוח רב", ובהמשך אף הגיה את נוסח הפתח-דבר. ומכאן ברור: כל נושא משיח השתנה בשנים האחרונות, בעבר העניין בכללותו לא היה צו השעה, לא נושא ה"זהות" ולא כל פרט אחר, אך כאשר הרבי הודיע שכעת זו ה"שליחות היחידה" – פירסום זהותו של משיח הוא חלק מזה.

גם לאחר שהרבי הסכים ועורר את הפצת זהותו של משיח, סוף כל סוף לא ניתנה לנו הוראה ברורה על כך, ואין זה אלא מבצע "פרטי" וכדומה – מדוע אם כן יש חשיבות כה גדולה לפרסם את זהות המשיח, ולא להסתפק בעיקר שאותו הרבי עצמו תבע: לפרסם הנבואה שהנה זה משיח בא!

הרב ווילשאנסקי: ראשית יש להדגיש שפרסום זהותו של משיח אינו מבצע נפרד, כי אם חלק בלתי נפרד ממבצע הפצת בשורת הגאולה. בשיחת כינוס השלוחים תשנ"ב שהיא שיחת היסוד לשליחות של קבלת פני משיח, הרבי מדגיש שפירוש המושג קבלת פני משיח הוא ביאור ענינו של משיח כפי המבואר בתורה, ודבר זה כולל את כל העניינים של משיח כולם, כולל: זהותו של משיח המודגשת רבות בתורת הגאולה.

ולגוף העניין: לומר שפרסום זהותו של משיח הוא מבצע "פרטי" זו טעות גדולה הנובעת מהנקודה שהדגשנו קודם: חוסר ידיעה במשנתו של הרבי בעניין. כאשר הרבי מפרסם שיחות בו הוא מגלה את מציאותו של משיח בדור, מפלפל בהנהגת תלמידי האמוראים בצורת ההתייחסות שלהם לרבותיהם כמשיחי הדור, ומעל הכל מוציא קונטרס שלם סביב הנקודה ש'בית רבינו שבבבל' הוא ביתו של משיח צדקנו שבונוהו כהכנה למקדש העתיד, האם זהו מבצע פרטי או יחיד?

והאמת היא, שעצם זה שהרבי מעורר את העניין בצורה כה חזקה ובעצמו מעורר את שירת "יחי" בפני כל העולם, כבר זה מראה שאין זה מבצע "פרטי" חלילה. מרגע שהרבי עורר זאת, הרבר הופקע מלהיות רעיון של חסיד זה או אחר, והפך לעניין של הרבי עצמו.

האם יעלה על הדעת שמישהו שקיבל אישור מהרבי לפתוח מוסד של חב"ד, הרי משום שהדבר היה בהתעוררות מלמטה זהו "מוסד פרטי"?!!...

הרב גרינברג: כל אחד המקרב יהודי לעניינים של תורה ומצוות, ברור שלא יפתח עמו מיד בלימוד כל התורה כולה וידרוש ממנו להיות ביום אחד יהודי שומר תורה ומצוות מושלם. תחילה הוא ידרוש ממנו מצוות בודדות וקלות לביצוע ולאחר מכן הוא יקדם אותו עוד ועוד. אך ברור שכל אחד תמיד ישים לנגד עיניו את התכלית והיא – שהיהודי יהיה ירא שמים ומקיים מצוות בהידור ובשלימות.

גם בענייננו, פרסום זהותו של משיח קשור לכך שיהודי מקבל את מלכותו של מלך המשיח, דבר שהוא עיקרי ותכליתי בכל נושא הגאולה, שהרי לא שייך שיהודי ישמע שהמשיח כבר נמצא ועוד רגע בא לגאול אותנו, והוא כבר "מלך מבית דוד" ולאידך יתעלם כלל מהמציאות שלו!

עד עתה הוכח היטב שפירסום זהותו של משיח הוא אכן רצונו של הרבי. אך עדיין נשארת השאלה: "מאי טעמא" – מדוע חשוב שאדם ידע מיהו משיח, הרי העיקר הוא שהוא ידע שמשיח מגיע ויפעל להבאתו!

הרב מאיעסקי: הרבי עצמו הסביר את העניין בכמה הזדמנויות. בשיחת משפטים תנש"א אומר הרבי ש"המינוי דודו מלכא משיחא כבר היה ועתה נשאר רק קבלת מלכותו על ידי העם". זאת אומרת שישנו עניין שתהיה קבלת המלכות, וקבלה זו אינה כוללת רק את החסידים כי אם את העם כולו.

עניין זה של קבלת המלכות נשנה גם בשיחת נח תשנ"ב, בקשר לעניין של "ובקשו את הוי' אלוקיהם ואת דוד מלכם", שזהו המקור לבקשת וקבלת מלכות בית דוד.

בכלל, בחלק גדול מהשיחות שאמר הרבי בשנת תשנ"ב, ובפרט בשיחת כינוס השלוחים, הרבי הדגיש שהעבודה כעת היא לקבל פני משיח צדקנו. זאת אומרת, שיש כאן משהו ספציפי, שצריך לקבל את פניו.

הרב ווילשאנסקי: בנוסף להאמור לעיל, שידיעת דבר זה היא חלק מענייני הגאולה שבתורה, הרי הידיעה שמשיח כבר ישנו בעולם הופכת את כל נושא הגאולה לדבר הווי וממשי.

וכפי שהרבי אמר בשיחה הידועה של פרשת משפטים תשנ"ב, בקשר לפגישת ראשי האומות לביטול כלי הנשק המסמלת את תחילת הפעולה של מלך המשיח על העמים, אשר ההוראה לפועל מזה היא: הידיעה שמלך המשיח התחיל את פעולתו על העמים. ממילא: הידיעה שיש משיח במציאות, מחזקת אצל האדם את האמונה בביאת המשיח והופכת אותו לעניין מציאותי ומוחשי. הוא חש שיש כאן משהו קיים העומד להתפתח ולהתרחב בזמן הקרוב ביותר.

אך כל הביאורים הללו הם בדעת תחתון בלבד, כי עיקר החיות צריכה להיות מצד עצם זה שהרבי עודד זאת כל-כך, וזה עצמו מורה שיש בזה מטרה וחשיבות.

הרב מאיעסקי: לסיום, חובה על כל חסיד וחסיד, לשבת ולשנן היטב, את אותן שיחות של הרבי מקיץ תנש"א וחורף תשנ"ב, על מנת שהוא יוכל לעמוד על אמיתת התקופה המיוחדת של סף הגאולה, בראי משנתו של הרבי. בצורה כזו ירדו הרבה מהשאלות בנושא משיח וגאולה בכלל, ובעניין רגיש וחשוב זה של זהותו של משיח בפרט.

מוכרחים לצאת לפרשת דרכים ולצעוק ליהודים: מקלט, מקלט!

חלקים משיחת ש"פ מטות-מסעי תשי"ב, בה מבואר אודות ההכרח לפרסם את האמת לכל יהודי, ולצאת לפרשת דרכים ולסייע לנמצאים שם לפנות לדרך הנכונה • מוכרחים לצאת לפרשת דרכים

הדרכים שהיו מוליכות לערי מקלט, היו דרכים מתוקנות, הן היו ברוחב שלושים ושתיים אמות ובכל פרשת דרכים היה שלט, "מקלט, מקלט", כדי להראות את הדרך המוליכה לכיון ערי המקלט.

מוכרחים לצאת לפרשת דרכים היכן שעומדים יהודים שאינם יודעים לאיזה צד ללכת, ללכת אליהם ולצעוק אליהם: מקלט, מקלט, לך לצד הנכון המוליך למקלט, שם זה המקלט מגואל הדם, מהשטן שהוא יורד ומסטין עולה ומקטרג, ח"ו אל תלך לצד שמאל, המוליך לשאול ואברון.

וזוהי המשימה המוטלת על כל אחד ואחד, להעמד בפרשת דרכים ולצעוק: מקלט, מקלט, להראות את הדרך שצריך ללכת בה. והגם שבכל הזמן הזה הוא עומד בפרשת דרכים, במקום שבו ישנה דרך המוליכה גם לצד שמאל, שלא יתפעל מכך, מכיון שדוקא עי"ז הוא ממלא את התפקיד שמוטל עליו.

זהו התפקיד שכ"ק מו"ח אדמו"ר הט"ל על התלמידים בפרט, שהם יסעו לכמה שבועות ע"מ לצעוק מקלט, מקלט, זו הדרך המוליכה לחיים וטוב, שהם יהיו כמו שלטים שמראים את הדרך, ושלטים חיים, לא כמו אבנים שעומדים על מקומם, אלא שלטים חיים שהולכים עם חיות ומראים לכל אחד את הדרך למקלט.

כאשר בחור נוסע לפרשת דרכים, על מנת להראות את הדרך לקרב את לבם של ישראל לאביהם שבשמים, צריך הוא להתבונן שכל העולם, כל הדורות שהיו וכל הדורות שיהיו, שקולים הם, וע"י כל פעולה שהוא פועל ביהודי, הוא מכריע את כל העולם, אזי הוא לא יהיה שלט דומם שלא זו מהמקום, אלא הוא יהיה שלט חי, שהולך ומסתובב ורץ עם חיות, אולי הוא יוכל לפעול משהו ביהודי, ובזה הוא מכריע את כל העולם כולו.

הרה"ח הרב מרדכי שמואל שי' אשכנזי לר' דוד שי' נחשון:
הטנקים הביאו לתעמולה חיובית אודות התגלות אד"ש כמלך המשיח

ב"ה, לשכת הרבנות, כפר חב"ד, אה"ק תובב"א

יום ב' ט' בחודש טבת שנת תשנ"ג

מע"כ ידידי הרה"ח עוסק בצ"צ רב פעלים בעל מרץ הכי גדול הר"ד שי' נחשון,
ברצוני להעלות על הכתב רחשי לבבי בקשר לשיירת הטנקים לקבלת פני משיח
צדקנו. נתלויתי אל השיירה בהיותה בכפר חב"ד ונתרגשתי עד כדי דמעות מעצם
הרעיון ומביצועו וכו' ע"י המסר של ברוך הבא וכו' ומהתגובות ששמעתי משאר
מקומות בארצה"ק הדבר הביא לתעמולה חיובית אודות הכנת והתגלות כ"ק אדמו"ר
שליט"א, מלך המשיח.

מובן אשר ישנם המקטרגים כמו על כל רעיון חדש אשר לוקח זמן עד אשר
מעכלים אותו וכפי ששאלתי באסיפת הרבנים האם יש מי שהוא אשר הסכים בלב
ונפש להיכוננו לביאת המשיח ואח"כ לפס"ד הרבנים של חזקת משיח ופרסומו בכלי
התקשורת והעולה על כולנה השאגה האדירה של יחי אדוננו וכו' במעמד כ"ק אד"ש
אשר הולכת ומתפרסמת, רק כיון שהגיע לברוך הבא פירש והפך למנגד, אלא מי
שמנגד לזה מנגד לכל הקו בגלוי או בסתר וד"ל.

בברכת חזק ואמץ ובהקדמת השו"ע ואל יבוש מהמלעיגים וכו'.

וע"ז באעה"ח יום הנ"ל

מרדכי אשכנזי

אמת ה' לעולם

וזאָרעם אַ רבי'ס אָן ענטפער איז דאָך "דבר הוי' דבר בי ומלתו
על לשוני" [=היות ותשובה של הרבי היא "דבר הוי' דבר בי ומלתו
על לשוני"]

(ממענה כ"ק אד"ש)

קביעת התורה, מול מציאות העולם!

משיחותיו של כ"ק אד"ש מלך המשיח

יהודי מאמין במה שהתורה אומרת, ומה שרואה בעיניו - יכול להיות שזה רק דמיון:

כי . . . דבר שרואה בעיניו, יתכן שאינו אלא דמיון בלבד, ואילו כאשר תורה מעידה על קיום הדבר, הרי זה בודאי מציאות אמיתית, בכל התוקף כו' . . . ועניין זה שתכלית ההתאמתות היא בנוגע למציאות על פי תורה – מונח בפשטות אצל כאו"א מבני ישראל, גם ילד קטן, אשר מיד כשנולד מקיפים אותו בעיניי קדושה . . . ובמילא, כתוצאה מחינוך זה אין צורך להסביר לו שמציאות אמיתית היא ע"פ תורה!

(התוועדות ה'תשמ"ז ח"ב עמ' 101)

כאשר חכמי האומות אומרים ע"ד מאורע וענין בעולם שהוא שונה ממש"נ בתורה – אא"פ לתרץ שבתורה מדובר רק ברוחניות הענינים. וכמדובר כמ"פ ההכרח לזה מסיפורי הש"ס (בכורות ח, ב) שגם כאשר אמרו חכמי אומות העולם שהבחינו שנחש מתעבר לתלת שני ענה להם ר"י בודאות שאינו, והביא הוכחה מפסוק וק"ו שהוא "לשב שני" (והמדובר הי' בעיבור נחש כפשוטו).

(לקו"ש חכ"ב עמ' 235 הע' 46)

הרבי נותן לנו דוגמה מוחשית לדבר, שאין אנו מסוגלים לראות בעינינו כיום, אך הוא קיים.

מדובר בעגלות שתרמו הנשיאים למשכן, שעל פי המדרש הן קיימות לנצח: ומוכן, שהעובדה שאינו רואה את העגלות – אינה משנה את מציאות קיומן של העגלות באופן נצחי. ואדרבה: מכיון שהתורה אומרת שהעגלות קיימות, הרי, מציאותן של העגלות היא בתכלית ההתאמתות, עוד יותר מאשר דבר שרואה בעיניו, שכן דבר שרואה בעיניו, יתכן

שאינו אלא דמיון בלבד, ואילו כאשר התורה מעידה על קיום הדבר, הרי זה בודאי מציאות אמיתית, בכל התוקף כו'.

וענין זה – שתכלית ההתאמתות היא בנוגע למציאות ע"פ תורה – מונח בפשטות אצל כאו"א מישראל, גם ילד קטן, אשר, מיד כשנולד מקיפים אותו בעניני קדושה, "שיר המעלות", וכיו"ב, ומנגנים לו ב"שיר ערש" אודות מעלת התורה, "כי טוב סחרה מכל סחורה", אע"פ שאינו שייך עדיין להבנה והשגה, "בטרם ידע הנער מאוס ברע ובחור בטוב", ובמילא, כתוצאה מחינוך כזה, אין צורך להסביר לו שמציאות אמיתית היא – מציאות ע"פ תורה!

(התועדויות תשמ"ז ח"ב עמ' 101)

אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל

חומש: על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל; רש"י: ימין ושמאל – אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל, ועל שמאל שהוא ימין, וכל שכן שאומר לך על ימין ימין, ועל שמאל שמאל.

שפתי חכמים: דהכי פירושו אפי' אם אומר לך על ימין שאתה סבור שהוא שמאל ועל שמאל שאתה סבור שהוא ימין שתשמע לו, ולא תחלה את הטעות בו אלא כך כי השם יתברך נותן רוחו על משרתי מקדשו תמיד וישמרם מכל טעות שלא יצא מפיהם כי אם אמת ואם תאמר מנא לי' למדרש כך דלמא כמשמעו שלא תסור – מן הדבר ההוא לא לשמאל ולא לימין ויש לומר כיון שהדבר הוא שכלי לא שייך בי' ימין ושמאל לכך דרשו מה שדרשו.

הסברו של הרבי מלך המשיח שליט"א: כמאמר חז"ל על הפסוק "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", אפי' כאשר רבנן "אומרים לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין". כלומר, אפי' ענין אשר תורת אמת מגדירה שהוא שמאל, ורבנן אומרים על כך שהוא ימין, פוסקת התורה עצמה: "לא תסור. . . – יש לשמוע להם.

ויש לומר, יותר מכך, שעל ידי כך שמלכי רבנן אומרים על שמאל שהוא ימין – הוא נעשה ימין. מכיון שכאשר התורה, תורת אמת, פוסקת "לא תסור", (אין הכוונה לומר שהדבר עצמו אכן נשאר "שמאל" ובכל זאת ציותה התורה שלמעשה ינהגו להיפך, כי חכמים אומרים שזהו "ימין", שהרי באמת לא ייתכן שתורת אמת תצווה לפעול בניגוד לאמת, אלא) הכוונה היא, שלמרות שדבר זה מוגדר מצד תורת אמת "שמאל", הרי התורה עצמה העניקה לרבנן את הכח לפעול, שעל ידי פסקם, ישתנה הדבר שהי' (לפני פסקם) שמאל, להיות באמת "ימין".

בדומה לנאמר בתלמוד הירושלמי על הפסוק "לא־ל גומר עלי", שעל ידי פסק דין של בית דין בענין קידוש החודש ועיבור השנה משתנים הטבע והמציאות, והרי ייתכן שפסק הדין ייקבע גם על ידי ביטול העדות שנתקבלה לפני כן, ואשר לפיה נפסק אחרת (מציאות של תורה) וכדומה.

ובהערה 28: ועפ"י י"ל דימין ושמאל שבנדו"ד הוא לא רק ימין ושמאל דדיני התורה, כ"א גם בנוגע לטבע. ועדיין צ"ע.

(תרגום מלקו"ש ח"ה עמ' 8-127)

במה להאמין ובמה שלא להאמין

ולתרץ קושיית הבעל העקרים איך נדע במה להאמין ובמה שלא להאמין (אשר מזה הוכרח לחלק בב' מיני הנמנעות כו'). אף אנו נאמר מה שצוותה לנו התורה להאמין, אנו נאמין אף שלא יצויר בשכל, מ"מ נאמין בזה באמונה שלימה, שהתורה אמת כאשר הוכיח בפרקים הקודמים. וכל מה שצוותה התורה ומה שבא בה נאמין ולא נסתפק באמיתתם. וכמו מציאות ה' כו' וכדומה העקרים והשרשים שבאו בתורה (עמ' לעיל פ"א, ולהרמב"ם הוא מן המצות כו' ואין כאן מקומם לבאר זה כו') וכמו"כ הענינים שאמרו ז"ל במדרש הכתובים (ע"ל פכ"ג) נאמין, וכל מה שנגד התורה, או מכחיש לאחד מהעקרים או מהשרשים, אותו נרחיק ולא נאמין בהם כלל, וכל מה שבא בתורה וצוותה עלי' נאמין בהם אף שלא יצוירו בשכל, מ"מ לא נסתפק כלל באמיתתם. ובזה סרה קושיית בעל העקרים כו' וד"ל.

(סה"מ תרמ"ט עמ' עדר)

כל החושים ועיני הבשר מבוטלים כלפי המקרא אני דורש, כי זהו המציאות, וזוהי הדרך דרך התורה ללכת בה ואחריה בתמימות מבלי לנטות ימין או שמאל.

(שו"ת ציץ אליעזר ח"ד סי"ח עמ' קפא)

כאשר קשורים לרבי אין לטבע שום דעה

מההוראות שעלינו ללמוד מפרשת המרגלים – שלא לערב את השכל ולעשות איזה שינוי, אפילו שינוי הסדר בלבד, בדברי הרב, כ"ק מו"ח אדמו"ר, גם כשנדמה לו שע"י שינוי זה יצליח יותר בשליחותו, כי, בשינוי קצת מדברי הרב אפשר לטעות עד בדומה לטעות המרגלים, ובמכ"ש וק"ו: ומה המרגלים שנאמר עליהם "כולם אנשים ראשי בני

ישראל המה", כששינו מדברי משה, באו לטעות עד שאמרו "לא נוכל לעלות וגו'" – אנשים כערכנו על אחת כמה וכמה.

(תורת מנחם תש"י ח"א עמ' 105)

צריכים רק אמונה בשלמות שאין נפק"מ בין קודם לעכשיו, וצריכים לבצע את השליחות. רואים בעיני בשר, שאלה שעמדו בתנועה זו שלא חשבו מה צריך להיות ע"פ טבע היות וידעו שהולכים בשליחותו של נשיא הדור – שהוא בעל הבית על הטבע – היתה להם הצלחה מרובה. צריכים את ההחלטה הגמורה שכאשר קשורים לרבי אין לטבע שום דעה שם,

(תרגום משיחות קודש (הוצאה חדשה) ח"ד עמ' 171)

אי אפשר להביא את המשיח באופן כזה שכאשר שומעים מלה יוציאו "שולחן ערוך" וילכו למורה הוראה לשאול פשט ב"באר היטב" האם אין זה סתירה למה שהוא שמע לא באופן כזה אפשר להביא את המשיח. ואם הוא מפקפק ח"ו בדברי רבו הרי זה הוכחה שחסר לו בהתקשרות..

(תרגום משיחות קודש תשי"ח עמ' ריד)

להתחיל דוקא שלא ע"פ שכל

סיפר מו"ח אדמו"ר שכשהילדים של הרבי נ"ע היו ילדים, הוא לקח עבורם מלמד. המלמד אחז בשיטה שאין צורך לספר לילדים אודת ענינים ביהדות של הבהלה – מופתים שאינם ע"פ שכל. הוא סבר שענינים אלו שייכים למבוגרים שלוקחים את הענינים כדבעי, להם מותר לספר עניני מופתים. משא"כ אצל ילדים זה רק מבהיל את הרעיון ואין בזה כל תועלת. אצל ילדים צריך להתחיל קודם עם עניני תורה שמובנים ע"פ שכל.

כששמע זאת הרבי נ"ע, מייד קרא למלמד והורה לו: שצריך להתחיל דוקא עם ענינים של אמונה וקבלת עול, ענינים שאינם ע"פ שכל. זה מה שנוטע בתוכם את ענין האמונה, והטענות שאין צורך להתחיל עם ענינים מבהילים נובעים מהמלך זקן וכסיל – היצה"ר.

(לקו"ש ח"ט עמ' 91)

התבייש לך פיניע, התבייש לך בפני חייט הכפר החסידי...

משיחת כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע, אודות האמונה הפשוטה
ללא פקפוק בדברי הרבי, גם כשהשכל אומר אחרת • להאמין!

בשנת תקמ"ז – מספר החסיד ר' פנחס [רייזעס] – היה חורף קשה מאד. בחול המועד סוכות ירד בליאזנא השלג הראשון, והיו צריכים ללבוש מעיל פרווה ונעלים חמות בעת הישיבה בסוכה.

כמה פעמים קרה שהיו צריכים לפזר את השלג מעל הסוכה כשהלכו לאכול.

. . רוב האורחים החסידים שבאו אז לשמיני עצרת ושמחת תורה לליאזנא, הגיעו מצוננים מאד ואצל רבים מהם קפאו אצבעות ידיהם ורגליהם.

. . הקביעות של אותה שנה היתה, הושענא רבה ביום ששי. הרבי היה שמח מאד, ואחרי שהודעתי לו על קיום השליחות [להשיג על גלילת הספרי-תורה], הזכרתי את החסידים החולים שהגיעו לכאן מקוררים ומצוננים היטב ושהרבה מהם יש חום גבוה.

הרבי ישב משך זמן מה סמוך על ידי הקדושות בדביקות עצומה וכשפתח את עיניו, אמר בניגון הידוע: "על תורה אומרת התורה" "אש דת למו", היום שמחת תורה, שיביאו את כולם להקפות, ו"אש אוכלה אש", האש של שמחת תורה תכלה את אש הקרירות."

בליאזנא היו שני אנשים זקנים שהיו מתנגדים ואף שהיתה להם הדרת כבוד גדול ביותר לפני הרבי, אך היו מתנגדים גמורים. האחד היה ר' אייזיק מחדש והשני ר' נפתלי זהיר .. בן אחיו של ר' אייזיק היה מחסידי הרבי. לשמחת תורה של אותה שנה, הגיע בן אחיו של ר' אייזיק – ר' משה אפצוגער – עם שני בניו וחתנו לליאזנא, והתאכסנו אצל ר' אייזיק.

ר' משה אפצוגער היה חלוש והדרך והקור הזיקו לו מאד. הוא שכב בחום גבוה וגם בניו וחתנו חלו מאד. אברהם הרופא אמר שהאברכים, הוא מקווה, יקומו בעזרת ה' מחליים

בריאים ושלמים, אך ר' משה הוא איש זקן וחלוש מאד, דוקר לו בשני צדדיו ויש לו חום גבוה, ומשום כך הוא מסופק מאד אם יהיה לו כוח לעמוד בכך.

ר' אייזיק היה בצער גדול וטען שהנהגה כזו – ללכת לקבל פני רבו באופן כזה – זו מצוה הבאה בעבירה.

שמיני עצרת אחרי מעריב, החילוני, אני ואפרים מיכל משקלוב וחיים אליהו מדוברובנה ועוד כמה אברכים, ללכת לאכסניות לקרוא ולהביא – את מי שצריך – לבית הכנסת להקפות, להתחמם ולהתרפא ב"אש דת למו" של תורה.

כשהגענו לאכסניות וסיפרתי מה שהרבי אמר, ואף שהדברים היו כבר ידועים לכל, כי אחרי יציאתי מחדרו של הרבי, נכנסתי לבית הכנסת וסיפרתי מה שהרבי אמר אודות החולים, וכעבור שעה היו דברי הרבי ידועים לכל בכל האכסניות, אך, אף על פי כן, רצו כולם שאחזור על דברי הרבי אות באות.

היה זה נחת רוח אמיתי לראות את השמחה הגדולה שדברי הרבי עוררו בכל האכסניות, אפילו בני הבית והילדים שמחו. כולם היו בטוחים שהחולים יתרפאו בעזרת השם.

באותו ערב היה יום סגרית, שלג רטוב, גשם ורוח שחדרו אל תוך העצמות, ונוסף על כך היה בוץ גדול בחוץ, אבל כל זה לא מנע את החולים מללכת לבית הכנסת. רבים הלכו בעצמם והיו צריכים לעזור להם קצת והיו גם כאלה שלא יכלו ללכת והיו מוכרחים לשאתם.

כשהגענו לביתו של ר' אייזיק, מצאנו אותו מתווכח עם בניו של ר' משה וחתנו, הם טוענים שצריכים להודיע לאברכים שיבואו לעזור להם ללכת לבית הכנסת של הרבי להקפות, ושיקחו גם את אביהם ר' משה. ואילו ר' אייזיק טוען שאסור להם לצאת החוצה, ובאשר לאביהם הרי אין מה לדבר כלל. הוא – טען ר' אייזיק – שוכב בחום גבוה ועצום, אינו יודע מהנעשה סביבו ואברהם הרופא אמר שהוא חולה מסוכן, והם רוצים לקחתו החוצה, הרי ברוח הקטנה ביותר הוא יהיה חלילה לבר-מינן.

כשחיים אליהו מדוברובנה, אני ועוד שני אברכים נכנסנו לביתו של ר' אייזיק, נהייתה שמחה רבה אצל בניו של ר' משה והתחילו לצעוק, ברוך השם אבינו ואנחנו ניצלנו. ואילו ר' אייזיק צעק, רוצחים, הורגי נפש, זה נגד התורה הקדושה.

כשניגשתי אל ר' משה וראיתיו שוכב כבול עץ, כחול ושחור בעינים סגורות ובחום גבוה – נחרדתי כל כך עד שהרגשתי עצמי כאבוד.

מה הנכם אומרים – אומר לנו ר' אייזיק – חולה מסוכן זה הם רוצים לקחת לבית הכנסת להקפות, אפילו בזמן שבית המקדש היה קיים וגם בירושלים הרי גמרא מפורשת היא במסכת חגיגה "ת"ר רגלים פרט לחיגר ולחולה", ובפרט מצוה דרבנן, באם יוציאו את ר' משה החוצה הרי זו שפיכת דמים אמיתית. ואילו בניו של ר' משה טוענים שבאם הרבי אמר שזוהי רפואה – הם מאמינים באמונה שלימה שבאם יקחו אותו למנין להקפות יתרפא.

הריני מוכרח לומר – אומר החסיד ר' פנחס לר' נחום – שבשעת מעשה לא ידעתי מה לומר, הייתי מבולבל. מצד אחד שמעתי טענותיו של ר' אייזיק וראיתי איך ר' משה שוכב ובווער, ומצד שני שמעתי דיבוריהם המלאים אמונה תמימה של בניו של ר' משה, אברכים פשוטים, ודוקא בהם מאירה אמונת צדיקים עד מסירות נפש ממש בלי שום התבוננות והכנות כלל.

כשנכנסתי לבית

הכנסת, הכני החום

על פני. המנין היה

מלא, חלק מהקהל

היו חולים .. היו

כאלה שהשיעול

לא נתן להם

מנוח והיו כאלה

שאנחותיהם שברו

את הלבבות

השכל האנושי אומר שר' אייזיק בודאי צודק, חולה כזה אסור להזיזו ממקומו, והרוח הקלה ביותר – סכנה היא בשבילן, וביחוד במגז אויר כזה, שעלול הדבר שלא יוכלו להגיע אתו חיים עד בית הכנסת. ואילו השכל האלקי של הנפש האלקית אומר שחיים וברוך בניו של ר' משה צודקים, ואם הרבי אמר ש"אש דת" של תורה – רפואה היא, הרי זו רפואה וצריכים למסור את הנפש על כך.

מרגע לרגע אני מתפעל יותר ויותר מחמימות לבם של בניו של ר' משה, האברכים הפשוטים. זוכר אני עד

היום את הבושה הפנימית שלי, וכל כך פעל הדבר עלי, שהחלטתי שמוכרח אני להיכנס ל"יחידות" אל הרבי.

חשבתי אז – פיניע, בנו של ר' העניך משקלוב שלמדתי אצל גאוני שקלוב ש"ס, פוסקים וחקירה והכרתי גדלותו של הרבי על ידי הכרה תורתית, הנני כבר השנה השמינית אצל הרבי, ואף על פי כן החומר שלי מתגבר על הצורה, התגברותו של השכל הטבעי על השכל האלקי, ואילו אצל אברכים פשוטים אלה, שהלכו אל הרבי רק מתוך יראת שמים של קבלת עול, תורותיו של הרבי אינם מבינים, ואצלם ישנה ההתגברות של הצורה על החומר, בהם דוקא מאיר השכל האלקי ברגש של אמונה פשוטה. התבייש לך פיניע, בנו של ר' העניך, התבייש לך בפני חייט הכפר החסידי ובפני סוחר הכפר החסידי.

התעמקתי כל כך במחשבותי ולא הרגשתי כלל בהנעשה סביבי, עד שחיים אליהו

מדוברובנה דחפני, באמרו שאברהם הרופא אומר שאלו הן חלילה שעותיו האחרונות של ר' משה.

לא הספקתי לחשוב על הנעשה – שמעתי את ברוך צועק אל אביו: אבא, הרבי שלח שלוחים שתלך להקפות, אבא התעורר: צריכים ללכת להקפותיו של הרבי. ובחדרו של ר' משה נהיה רעש גדול. כשנכנסתי לחדרו של ר' משה ראיתי שוכב בעינים פתוחות, פניו שמחות ומחכה שיעזרו לו ללכת להקפותיו של הרבי.

חיים אליהו ניגש במהירות לקרוא לעוד כמה אברכים וכאן הלבישו את ר' משה בבגדים חמים. הוא בעצמו לא היה בכוחו להניע אבר, וכשהאברכים הגיעו לקחוהו על הידים והובילוהו למנין הרבי להקפות.

כשנכנסתי לבית הכנסת, הכני החום על פני המנין היה מלא, חלק מהקהל היו חולים. . . היו כאלה שהשיעור לא נתן להם מנוח והיו כאלה שאנחותיהם שברו את הלבבות.

.. באותה שנה היה חידוש גדול.. לפני שהרבי עשה קידוש, ציווה להביא מדה ידועה של יין. הרבי עשה קידוש ואחר כך לקח משיורי הכוס ושפך באחד מבקבוקי היין, ואמר לבית הדין של שלשה, שמונה על ידו לשליחות מיוחדת "שליחות הרפואה" – לקחת את היין בו שפך את שיורי כוס הקידוש שלו ולערבב בשאר היין, ומיין זה לחלק לחולים ויהיה זה לרפואה שלמה.

.. כשבית הדין נכנס לבית הכנסת הגדול – הושלך הס, כולם ידעו שהם בית דין הצדק, שהרבי בחר בהם ועשאו לשלוחי רפואה וישועה, וכולם הביטו עליהם בהדרת הכבוד. . ר' יעקב מסמיליאן ה"ישראל", חזר בקול רם על מה שהרבי אמר, אות באות. כשסיים לחזור על דברי הרבי, אמר:

– מה שסיפרתי לכם עכשיו, הם המלים כפי ששמענו מפי רבנו, וכעת אני רוצה להוסיף כמה מלים ביחס לעניננו. דבר מקובל הוא, זקנים מפי זקנים, שכדי שברכה תתקיים, כלומר שהמתברך אכן יזכה לברכה, זקוק המתברך לשני תנאים: (א) על המתברך להאמין בברכתו של המברך באמונה פשוטה בלי כל מחשבות. (ב) על המתברך להיות מסור לקיים רצונו של המברך בעניני עבודת השי"ת, בעבודה ובהנהגות טובות.

.. למחרת דיברו כולם מהמופת הגדול שאירע. אברהם הרופא אמר שאצל החולים הזקנים היה זה משום תחיית המתים ממש, כי בדרך הטבע של חכמת הרפואה היו הם לאחר יאוש והצלתם היתה בדרך נס שלמעלה מהטבע. המופת בבריאותו של ר' משה, גרם שח אייזיק נהיה לחסיד אותה אמונת חכמים טהורה – אמר ר' אייזיק – שראיתי אצל נכדי אחי, חיים וברוך, הפליאנו, ובאם לא הייתי רואה זאת בעיני, לא הייתי מאמין לכך בשום אופן.

ציות מוחלט לנשיא הדור!

הרב ישעיהו שי' הרצל
רב העיר נצרת עילית

העניין העיקרי השייך לתקופתנו זו, שהרבי הגדירה כה"עבודה היחידה שנותרה" הכנת עצמו וסביבתו לקבל פני משיח צדקנו. אם מתבוננים בשיחה הקדושה המפורסמת מכ"ח ניסן תנש"א שמים לב, בין היתר, למילים שהרבי הדגיש, מילים שלתוכנם מוצאים מקבילה בזמן מעמד מתן תורה בהר סיני:

הרבי אומר על העבודה להבאת הגאולה: "איך גיב דאס איבער צו יעדערן פון אייך" [=אני מוסר את העניין לכל אחד מכם] היינו העברת העבודה לכל אחד באופן פרטי ואישי. במתן תורה נאמר: "אנכי הוי' אלקיך". לא נאמר אלקיכם בלשון רבים וזאת למרות שהקב"ה דיבר בפני כל העם, אלא אלקיך לשון יחיד. כאומר 'אני האלקים הפרטי שלך', 'זה שייך אליך באופן מיוחד', 'אני מדבר אליך באופן אישי'.

את העבודה להכנת העולם לקבלת פני משיח, לא הטיל הרבי על ארגון פלוני או אלמוני, אלא על כל אחד ואחד מאנשי הדור! וזאת כמובן מתוך אהבה ואחדות, כמודגש גם באותה שיחה שתוכנה "עשו כל אשר ביכולתכם" – בלשון רבים.

דבר זה צריך להעסיק ו'להטריד' כל אחד מאנשי הדור ועל אחת כמה וכמה כל חסיד, כל הזמן ללא הפוגה, בכל שעות היממה כל רגע ורגע ממש!

באיזה אופן לפעול, הגדיר הרבי ואמר: "ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון!" כשם שמוטל עלינו להוריד את הדברים לגדרי העולם – "כלים דתיקון, כך נצטוונו שהדברים אותם באים אנו 'להוריד' לפרסם ולהעביר – יהיו בגדר "אורות דתוהו" דווקא, כי כל עניני משיח וגאולה אינם מן הדברים המוכנים כלל וכלל, אלא שייכים לאורות דתוהו.

מכאן ניתן גם ללמוד על אופן התגובה הראויה כשישנם חילוקי דעות – והלא התורה קבעה ש"אין דעותיהם שוות" – באיזו צורה עדיף לפעול בעניינים אלו.

ולדוגמא: כאשר חסיד מסוים כותב לפעמים על הרבי גם כיום את התואר שליט"א, ואילו חברו לא יכול "לעכל" הנהגה זו, בטענה שהנהגה כזו היא בבחינת אורות דתוהו ("תוהו'דיק") הרי:

ראשית: צריך לזכור שהמדובר בחסידים של הרבי, כולנו בני אב אחד אנחנו, שצריכים לנהוג באהבה ואחווה יתירה, ופשיטא לשלול בשלילה מוחלטת הנהגה הפכית ר"ל.

שנית: הנהגה זו, גם אם לדידו היא נראית כ"תוהו'דיק", יתכן שהדבר תואם דווקא בנידון דידן שהרבי דורש אורות דתוהו!

זאת מלבד א) המפורסם ומודפס בכמה מקומות, שהרבי הביע את שביעות רצונו כאשר חסיד כתב כך (אפילו) על הרבי הקודם לאחר יו"ד שבט תש"י. ב) הנהגת הרבי עצמו בכמה וכמה הזדמנויות בציבור ובפרהסיא, והלא דבר הוא.

בזמננו שהכל כבר מוכן לגאולה, כדברי הרבי, מובן שעמידתנו במצב של אהבת ישראל ואחדות ישראל, למרות חילוקי הדעות, חשובה והכרחית. וזאת בנוסף לדברי הרבי שכל זה צ"ל היום גם באופן של טעימה מהמצב דלעת"ל (ראה שיחת ש"פ מטו"מ תנש"א).

•

תורה ציוה לנו משה מורשה קהילת יעקב – פסוק זה מאפיין את צורת הקשר הקיים בין עם ישראל לתורה. עם ישראל קשור לתורה באמצעות ועל-ידי משה רבינו. משה, נשיא הדור, הוא ה"ממוצע המחבר" בין ישראל לבורא העולם. באמצעותו, ורק באמצעותו, ניתנה התורה לעם ישראל. עד כדי כך שהתורה עצמה קובעת ואומרת שהנשיא – משה רבינו, הוא הוא זה שציוה לנו את התורה, וכמודגש בפסוק הנזכר לעיל – "תורה ציוה לנו משה".

נעשה ונשמע – תוכנה הוא: קריאה של קבלת עול מוחלטת, של כל העם הניצב ועומד אל מול ההר, בעת קבלת התורה על כל חלקיה ופרטיה, תורה שבכתב, תורה שבעל פה וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. כולל ובעיקר החידושי תורה ההוראות וההדרכות שנאמרו לנו במיוחד אנשי הדור הזה ע"י נשיא דורנו. גם הוראות שבהשקפה ראשונה נראים תמוהים במקצת או לא מתיישבים בכלי השכל לגמרי, עלינו לבצעם במילואם, לציית באופן מוחלט ולהקדים את ה"נעשה" ל"נשמע"!

ויהי רצון שכ"ז יביא ל'שעה' – לזמן שתתגלה התורה חדשה שתשמע מפיו של הרבי מה"מ ותיכף ומיד ממש.

"מילה שלי אינה הולכת לאיבוד!"

"אינך מכיר את אבינו הקדוש משיח ה' כ"ק אדמו"ר שליט"א" • מכתב מורתק
מאת החסיד הנודע במסירות נפשו עבור רבותינו נשיאנו - ר' אברהם ע"ה
פאריז

לכ' ידידי אחי הרה"ח הו"ח אי"א התמים מוהר"ר...

שלום וברכה!

. . בעצמי שמעתי כמה פעמים בשיחות מפי קדשו, והדבר מופיע פעמים רבות
ב"הקריאה והקדושה" וב"קול קורא'ס": "אל לנו להיות מיאשים". הגם שניתן ללמוד
את כוונת הדברים כפי שהדבר נראה במקומו, אך אני חשתי בדברים, כאשר שמעתי אותם
עוד בשנת תש"א, שאפילו באם יגיע רגע שייראה לכאורה היפך כל הענין ח"ו, שגם בזמן
שכזה "אל לנו להיות מיאשים".

. . ברצוני לכתוב לך דבר נוסף – בתקוה שלא יהיו לך כעס וטענות כלפי – אינך מכיר את
אבינו הקדוש משיח ה' כ"ק אדמו"ר שליט"א. אתה כותב לי "נא לא לחדד דבר". מילים
אלו מגלות מה שמונח אצלך בהחבא בתוך הלב, שאתה חושב שתיתכן אפשרות ומציאות
שהרבי יאמר פעם משהו אחר (–יחזור בו מדבריו). מותר לך להתבייש עם הרבי שנמצא
בלבך! איזה רבי יש לך בלבך!

כתוב "לא איש א-ל ויכזב וכן אדם ויתנחם וגו'", אני לומד את פשט הכתוב כך: לכאורה
היה צריך להיות כתוב "לא א-ל איש ויכזב", מדוע נאמר "לא איש א-ל ויכזב"? אלא הרמז
בזה הוא, שעלינו לדעת שאפילו ה"איש א-ל", ע"ד איש האלוקים כמשה רבינו, גם הוא
"לא יכזב".

היות ומשה רבינו אינו אומר דברים משלו. מה שהאלוקות מצווה – את זה הוא אומר.
זהו איש אלוקים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הוא הרי המשה רבינו, והוא איש האלוקים (עיין
בהקד"ק) במילא, באם הוא אמר משהו – הוא לא יאמר אחרת, וכך יהיה, דבר ה' יקום
לעולם, רק האופן יכול להיות יותר בחסד וברחמים.

אבינו הקדוש משיח ה' כ"ק אדמו"ר שליט"א, אמר לי פעם ביחידות, כאשר הראתי לו מכתב מבתי וואלף תחי', אמרתי לו אז: "רבי, אייערע א ווארט וועט ניט פארפאלען" [=מילותיך אינם הולכים לאיבוד]. הינך יכול לשער באילו פנים אמרתי זאת; בקול שפל ורפה ובפנים סמוקות ומבוישות.

הרבי פנה אלי, בפנים רציניות ... ואומר לי בלשון הזו: "מיינער א ווארט ווערט ניט פארפאלען ניט למעלה

און ניט למטה, און מ'דארף עס זאגען מיט א דגש און ניט מיט א רפה" [=מילה שלי אינה הולכת לאיבוד לא למעלה ולא למטה, וצריך לומר זאת עם "דגש" ולא עם "רפה"], והרבי חזר על דברים אלו כמה פעמים, כדי שאשמע את הדברים היטב ואקלוט כל מילה ומילה.

ממילים אלו ניתן 'לקחת' מאוד מאוד הרבה. ניכר שהוא יודע שלמעלה אפילו מילה שלו תופסת מקום גדול וחשוב, ועוד משמע מכך, שעלינו לראות להפיץ בכל העולם, ז"א להכריז בקול רם ובוטח, מי הוא. הדבר נוגע לטובת כלל ישראל.

דבר נוסף ביכולתי לומר לך, דבר שממעתי ביומא דפגרא לערך בשנת תש"א – אני מתעצל לחפש באיזו שיחה, אך מילים אלו שמעתי בעצמי מפיו הקדוש – "שאותו בחרו שהוא יהיה השליח". הוא (הרבי) דיבר אז ששליחות אינה מהדברים הקלים, וסיפר ע"כ סיפור מכ"ק אדמו"ר הצמח-צדק, והוא אמר אז איך שעל כל מילה הוא מתמוגג בבכי והוא נהיה חולה מכך, ואמר בזה הלשון: "מען שטייט און מען שטופט זיך, אז איך זאל דאס ריידען" [=עומדים ודוחפים אותי (לוחצים עלי) שאדבר זאת]. הוא דיבר אז מילים קשות אודות חבלי משיח. הבטתי משני צדדיו, ולא ראיתי שמישהו ידחף אותו...

אברהם

בשנת תש"ב כשהחל הרבי הריי"צ לפרסם את ה'קול קורא', עם הסיסמה המרכזית של 'לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה', יצא לר' אברהם להיות תקופה מסויימת בארצות הברית. באותו זמן היה ר' אברהם מסתובב עם הרבי שליט"א, שאז עדיין לא קיבל את הנשיאות, ויחד היו מדביקים ברחבי העיר ניו-יורק מדבקות צהובות עם הסיסמה 'לאלתר לגאולה'.

באותה תקופה סוערת של 'לאלתר לגאולה', אמר ר' אברהם פאריז שהרבי הריי"צ – שיצא בקריאה זו – הוא בעצמו המשיח. ר' אברהם כן דיבר על נושא זה בין החסידים, וכן כשהפיץ את ה'קול קורא' לציבור הרחב, היה אומר זאת לציבור.

להאמין - גם כשרואים מציאות הפוכה

באמונה, כידוע, ישנם ג' דרגות: עומדים אנו בתקופה בה הנסיון הוא מהסוג השלישי, וכשעומדים גם בנסיון כזה - מתגלית נקודת האמונה הטהורה של היהודי במלוא עוצמתה!

הרב ישראל שי' הלפרין
רב קהילת חב"ד הרצליה

בשנים האחרונות נשמעו מפיו של הרבי איך-ספור ביטויים על דבר שמו של משיח צדקנו ואשר מנחם שמו וכו'. בין ריבוי הביטויים, ישנו הביטוי המפורסם על הר"ת בתיבת 'מיד' המופיע בכמה וכמה שיחות, אחת מהם היא בשיחת ש"פ משפטים ה'תשנ"ב בה כותב הרבי (בהערה 148):

שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו . . ועל סדר הקירבה אלינו – משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדנ"ע). הרי נראה בבירור, שכבר כתב הרבי על-עצמו שהוא מלך המשיח! וכשהדבר התפרסם ונשמע "פתגם המלך" בכל מקום ומקום, הבינו כך כולם, כיון שלא ייתכן להבין שהרבי מתכוון לאיזה "מנחם" אחר, ח"ו...

באמונה, כידוע, ישנם ג' דרגות: א) להאמין כשרואים בעיניים דברים שמחזקים את האמונה. ב) להאמין כשלא רואים דברים שמחזקים את האמונה. ג) להאמין כשרואים דברים הפוכים מהאמונה. כעת עומדים אנו בתקופה בה הנסיון הוא מהסוג השלישי, וכשעומדים גם בנסיון כזה – מתגלית נקודת האמונה הטהורה של היהודי במלוא עוצמתה!

כאשר במשך שנה ורבע מעודד הרבי מלך המשיח שיל"ו בידו ובראשו הק' את שירת "יחי" ועל אותה תנועת-ראש סומכים באלפי מקרים וביניהם מקרים של פיקוח-נפש ממש (כמו ההוריקן במיאמי) – האם יש ספק בכלל מהי האמת? הרי אפילו כשרואים בעיניים ההיפך הרי לא תמיד מה שרואים זה מה שיש, ומה שיש זה מה שרואים!

האם מזה שנראה זוהי המציאות?

לפני מספר שנים, כשהגיעה העליה מאתיופיה, הראה לי א' מהמקורבים לבית-חב"ד כתבה בעיתון בו מסופר על אתיופי ותיק שלקח את חבריו שעלו זה-עתה מאתיופיה לראות סרט בקולנוע. הללו, שלא ראו מימיהם סרט ולא יודעים מה זה בכלל, נדהמו לראות כיצד א' השחקנים מתכונן "להרוג" את חברו. הם ניסו להסב את תשומת-לב האנשים על-מנת ש"יצילו" את השחקן, וכשזה לא עזר והשחקן כמעט "נהרג" – קפצו השניים ממקומם, שלפו סכין וקרעו את המסך לגזרים... הסוכנות – כך נכתב שם – תישא ב-50% מתשלום הנזק...

אך מה לעשות, לא תמיד מה שרואים בעיניים נכון באמת, ומסתבר שגם אנחנו "אתיופים" בקטע שלנו.

לאידך – לא כל מה שקיים אנו רואים:

בארצות-הברית התחוללה לפני זמן רב מלחמת שווקים ענקית בין "פפסי קולה", ל"קוקה-קולה". המצב הגיע לאיזון, פחות או יותר, אך ביום בהיר ירדו המכירות של "פפסי קולה" בצורה דרסטית, ואילו אלו של "קוקה-קולה" זינקו לשיאים חדשים. שכרה חברת "פפסי קולה" מומחים, כדי לאתר את מקום הכשלון הפתאומי.

לאחר מאמץ רב עלה בידם לברר את מקור ההצלחה של "קוקה-קולה":

סרט, כידוע, בנוי באופן שהצופה רואה שישים תמונות סטטיות בשנייה, וכיון שהתמונות נעות במהירות גבוהה ביותר, מעל מהירות ההפרדה של העיין – לכן זה נראה לעינינו כדבר זז, בעוד שהאמת היא שדבר אינו נע שם.

"שתלה" חברת "קוקה-קולה", בשעה פופולרית מאוד, בתחנת טלוויזיה פופולרית מאוד ובעיצומו של סרט מרתק – שתי תמונות של בחור שותה "קוקה-קולה" ונהנה; שתי תמונות מתוך שישים המוקרנות בשנייה!

למחרת בבוקר הרגישו מיליוני הצופים שהם רוצים לשתות "קוקה-קולה". אנשים אמרו זה לזה "אני הולך לקנות

קוקה-קולה", ללא שמץ של ידיעה שזה הגיע מהסרט. גם כשנשאלו אנשים שצפו בסרט, טענו כולם ואף היו מוכנים להישבע שלא ראו אתמול במהלך הסרט שום "קוקה-קולה"...

הייתה תמונה פיזית "בגשמיות העולם בפועל ובגלוי" של קוקה-קולה? – כן!

האם כולם ראו אותה בעיניים פקוחות? – כן!

האם מישהו ידע שראה אותה? – לא!

עניי בשר - מול קביעת התורה

אותו דבר קורה איתנו: בשיחת ש"פ שופטים ה'תשנ"ב (ובהערה 134 שם) כותב הרבי כי בנשיא הדור לא שייך ענין של שינוי או גניזה, אז מה לנו ג' תמוז ומה לנו "הוכחות" אחרות שהם רק לעיני-בשר שיוכלו חלילה-וחס לשנות מילה מוגהת על-ידי הרבי?!

וכפי שהרבי אומר בפרשת בא (מוגה), שזוהי הבטחה וודאית שיהיו "חיים נצחיים בלי הפסק בינתיים" ושזהו חידושו המיוחד של דורינו, דור התשיעי, לגבי שאר הדורות – שכל עניי הגאולה בדורנו הם בצורה גשמית, וכנ"ל שהכל נמצא בפועל ובגלוי.

דברי הרבי הם אמת לאמיתה. אין צורך להוסיף עליהם מאומה, צריכים רק ללמוד את השיחות באופן של "ראיה" דהיינו באמונה אבסולוטית בכל מילה של הרבי ולצטט אותם.

הרבי מלך המשיח חי וקיים, גם אם נדמה לנו שאיננו רואים זאת! משום שייתכן שאנחנו אתיופים או שאנחנו "קוקה-קולה"...

כל אחד "יקטלג" את עצמו במקום הראוי לו... אך דבר אחד ברור: לפני ביאת המשיח מראה לנו ה' אותות ומופתים כה רבים על-מנת להכין אותנו לפקידת העיניים שתבוא ברגע זה ממש. וכפי שאמרתי לא' השלוחים בזמן האחרון: הרבי אמר לרב גרונר שיתפוס את המים "ללא הפסק", נקודת האמונה שלנו כיום היא שחיי הרבי מלך המשיח שיל"ו הם נצחיים "ללא הפסק" בינתיים.

יבואו, אם כן, מי המקוה "ללא הפסק" ויפקחו את העיניים לראות שהרבי חי וקיים ללא הפסק!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הוספה

שיח משפיעים

רב שיח מיוחד עם קרוב למניין משפיעים חסידיים משיבות חב"ד בארץ ובעולם, המשוחחים אודות עניני השעה ומלבנים, דנים ומנתחים את השאלות העולות בנושא החשוב.

התקשרות היא משיח

כמנין חסידים העומדים בחזית ההשפעה בישיבות "תומכי-תמימים - ליובאוויטש" הפזורות ברחבי בעולם, משוחחים על ענייני השנה ועונים על השאלות: מהיכן הבטחון המוחלט בהתגלותו הקרובה של הרבי מלך המשיח? • מדוע חשוב העיסוק התמידי והמרכזי סביב בשורת הגאולה? • כיצד "נחיה" את עצמינו בתקופה זו? • ראיון מיוחד

הרב גורארי: טרם שנעסוק בסוגיות המרכזיות של בשורת הגאולה העומדות על הפרק, עלינו להקדים הקדמה חשובה, שהיא גורלית ונוגעת בתקופה האחרונה יותר מתמיד:

כתשע שנים עברו מאז קיבלנו את המסר המיוחד מהרבי: "אני את שלי עשיתי ומכאן ולהבא, עשו כל אשר ביכולתכם להביא את משיח צדקינו בפועל ממש". ההודעה הברורה הלזו הטילה עלינו אחריות כבדה ביותר, להיות אלו שנושאים על עצמם את התפקיד להביא את הגאולה בפועל, לדור שלנו ולכל הדורות שלפני זה.

אפילו התבוננות קלה בעניין זה חייבת להעביר בנו צמרמורת: כל עבודתם של בני ישראל במהלך כל הדורות בכלל, ועבודתם המיוחדת של רבותינו נשיאנו בפרט, הכל תלוי על כף המאזניים של ההתנהגות שלנו. ביכולתנו להגשים את המטרה של כל העבודה הנפלאה הזו יום קודם או, רח"ל, יום אחר-כך!

מצב העולם בשנים האחרונות, השפל חסר התקדים בהתנהגות בארץ-הקודש, שחיקת הערכים וההתכחשות לכל הקדוש והיקר לנו, ומעל לכל – ההעלם וההסתר הכי גדול שהיה מעולם כאשר הדור אינו זוכה לראות את נשיאו בעיני בשר, כל אלו חברו יחדיו לחושך אחד גדול, שסילוקו והפיכתו לאור הגאולה נתון בידים שלנו. האם נוכל להתעלם מכך ולהמשיך בשגרת חיינו הלאה?

הרב יצחק מאיר גורארי

לכאורה – התשובה פשוטה. אך דא עקא, שטן המחלוקת האומן במלאכתו משקיע כוחות נוספים להסיט אותנו מהנושא המרכזי. במקום שאנו נתרכז בעשייה חיובית בכלל ובפרט, כשהאווירה הכללית בתוכנו תהיה אווירה של פעילות חיובית

בהשתתפות: הרב יוסף יצחק אופן, משפיע ישיבות תומכי תמימים בצפת ובירושלים. הרב יוסף יצחק בוטמן, משפיע ישיבת תומכי תמימים לוד. הרב יצחק מאיר גורארי, משפיע ישיבת תומכי תמימים מונטריאול. הרב לוי יצחק גינזבורג, משפיע ישיבת תומכי תמימים ראשון לציון. הרב שלמה זלמן לנדא, משפיע ישיבת תומכי תמימים כפר סבא. הרב פינחס קארף, משפיע ישיבת אהלי תורה, קראון הייטס. הרב יוסף יצחק קסלמן, משפיע ישיבת תומכי תמימים בדרום אפריקה. הרב נחמן שפירא, משפיע ישיבת אהלי תורה, קראון הייטס.

ושל התמסרות באופן ד"כל אשר ביכולתכם" להגשמת המטרה הנעלית ורבת האחריות הלזו, התחלנו כל אחד לבדוק בציציותיו של חברו ולדאוג את דאגתה של ליובאוויטש כולה.

באיזשהו מקום הסגנון הזה, האוכל כבר זמן בקצה המחנה, התחיל לתת לכל נושא משיח וגאולה – הנוגע אלינו כיום בחיי הנפש ממש: אווירה של התכתשויות הדדיות ובקעה למחלוקת ושנאה.

האמת היא שלא נעים כלל לדבר על עניין זה וודאי שלא בפתח הדברים, אך ידועים דבריו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע אודות ענינים בדומה לזה: "כשכואב – צועקים". אין מנוס מלומר את האמת בגלוי ובכך – לשבור את השאננות החמורה השוררת בקרבנו בעניין זה.

יעשה כל אחד חשבון־צדק אליבא דנפשיה: הרי כולנו יודעים ובטוחים שתיכף ומיד נתראה שוב עם הרבי, ואז כל אחד יצטרך לתת דין וחשבון על מעשיו. או־אז לא יועילו תירוצים והתחמקויות. האמת תצא לאור, ובגלוי. האם נוכל לעמוד לפני הרבי בהרגשה שאנו זכים וטהורים?

האם נוכל לעמוד ולומר לרבי שכל מעשינו היו אך ורק לשם שמים, לקיום הכוונה העליונה? האם נוכל להיישיר מבט ולהצהיר שלא היינו שותפים לפירוד ומחלוקת בין משפחת החסידים, שזה בוודאי לא מקרב את ביאת המשיח, ורק להיפך?

הרי הכלל הראשון באהבת ישראל הוא שאסור לשנוא איש ישראל ואפילו בליבו, ואם כן כיצד חדרה המחלוקת והשנאה לתוכנו?!

צו השעה לכולנו הוא להכריז כל אחד בנפשו פנימה: לא עוד! לעזוב את כל המריבות והמחלוקת שנדבקו, יותר או פחות, בכולנו. ולהתחיל בעבודה אישית פנימית ואמיתית, תוך ניצול כל עשר כוחות נפשינו ושלוש לבושינו, לקיום תמידי של הוראות הרבי שהתווה קו ברור כיצד "לחיות עם משיח" ולהביא להתגלותו נאו!

ואזי – שהרבי מלך המשיח יתגלה נוכל לעמוד בפניו, מתוך הרגשה אמיתית ובטוחה שאכן גרמנו לו אך נחת רוח בשעה קשה של העלם והסתר גדול זה.

עברו כבר כו"כ שנים מאז ג' בתמוז ה'תשנ"ד ו"עדיין לא נושענו". האם תקופה ארוכה זו אין בה כדי להעיב על האמונה הברורה ש"הנה זה בא, ותיכף ומיד כבר בא"?

הרב קארף: כאשר אנו יוצאים מתוך נקודת ההנחה כי "משה אמת ותורתו אמת", דברי הרבי חייבים להיות אמיתיים ונצחיים, הרי מובן ופשוט שדבר לא יוכל להזיז אותנו מהאמת הברורה הזו.

לבד זאת יש לשים לב לכך שהרבי עצמו ציין לכמה עניינים בגאולה שכבר החלו, ומיום ליום אנו רואים שהם הולכים ומתפתחים יותר ויותר. מלבד זאת ישנם עוד סימני גאולה (עליהם לא הצביע הרבי בפירוש) שגם הם הולכים ומתממשים.

זאת אומרת שהתמיהה שלנו היא לא איחור הגאולה, כִּי־אם על האטת התהליך המוביל אליה, וממילא שעל עצם האמונה אי אפשר להיות העבה כלל.

הרב קסלמן: אין זה עניין של כמות זמן, שש שנים, כי מבחינה זאת גם היום הראשון מאז ג' תמוז מהווה איחור ותמיהה על העיכוב. מדובר כאן יותר על ה"איכות" – זוהי תקופה ארוכה שאנו עדיין לא עושים כל אשר ביכולתנו להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלמה.

ואפרט את הדברים ביתר בהירות: כבר במאמר הראשון הרבי הבהיר שהדור שלנו הוא הדור שאמור להוריד את השכינה לארץ, דהיינו, התגלות האלוקות בגאולה האמיתית והשלמה. תפקיד זה הינו המשך ישיר לפעולתם ולתפקידם של הדורות הקודמים, כשאנו בתור הדור השביעי לאדמו"ר הזקן, הגנו ה"כל שביעין חביבין" שנועדו לתפקיד זה.

הרבי חידד את הדברים והבהיר, שכיוון שהשביעי כל מעלתו הוא מצד זה שהוא שביעי לראשון, הרי מעלתו זו, שאנו נזכה להביא את הגאולה בפועל, היא לא בבחירתנו ולא תלויה בנו, אלא שכך הוא סדר הדברים בתפקיד הדורות.

עוד לא שמענו על דור שלא מילא את תפקידו. כל רבי ורבי של כל דור מילא את תפקיד דורו. אילולי כן לא היה מתחיל הדור הבא. כמו כן בדורנו אשר תפקידו להביא את הגאולה, ודאי שהוא ישלים תפקיד זה ויזכה לגאולה.

יוצא אם־כן שהעניין הנעלה הזה, שאנו נזכה לגאולה, לא יכול להיות בר־שינוי. הדבר היחיד התלוי בנו הוא רק למהר ולזרז זאת, יותר ויותר.

וכאן עומדת בפנינו קושיא עצומה: האם לא "נרדמנו" קצת בפעילות המאסיבית

להבאת הגאולה? – צריך רק לקיים את הוראות הרבי, בראשן ההוראה המרכזית שהיא "הדרך הישרה" – כלשון הרבי – להבאת

הגאולה: לימוד ענייני משיח וגאולה ועלידי כך להביא את הגאולה רגע אחד קודם.

הרב יוסף יצחק אופן

הרב אופן: בדומה לשאלה זו שאלו אותי פעם בסגנון אחר: הרי גם דור הגאולה הראשונה, יוצאי מצרים, היו אמורים להיכנס לארץ-הקודש, ויתירה מכך, הם אף החלו ב"תהליך" ואף עברו כברת דרך משמעותית בו, ובכל זאת, באיזשהו שלב, גרם עוונם שהם "נתקעו" באמצע והגאולה התעכבה לדור הבא.

ואם-כן, נשאלתי, אולי גם בדורנו חלילה, על אף שהתהליך רצוף הניסים והנפלאות החל, מכל-מקום בעוונותינו הרבים אולי חל איזשהו "תקר" והפסדנו?

על שאלה זו עניתי בהסבר הבא: בגאולת יציאת מצרים אמר הקב"ה לבני-ישראל "אעלה אתכם מעוני מצרים אל ארץ טובה ורחבה". בנוגע לפועל, היו יהודים שלא זכו להיכנס לארץ עקב בחירתם החופשית בלבד, אבל בניהם – כן נכנסו, וזאת משום שהקב"ה השאיר את הבחירה החופשית בידם בנוגע לעניין זה, היינו, האם הם ייכנסו לארץ.

לעומת זאת, באותו הדור, אנו מוצאים החלטה של הקב"ה שלא הייתה תלויה בבחירתם החופשית – הורדת השכינה למטה בארץ, קרי: מתן-תורה והקמת המשכן. וההבדל הוא פשוט: כאשר מדובר אודות תפקידו של הדור, לא יתכן שתוכניותיו של הקב"ה לא תתבצענה. ולכן, כיוון שהקב"ה החליט שדור השביעי (דאז) יוריד את השכינה למטה בארץ – הם היו מוכרחים ("כפה עליהם הר כגיגית") לקבל את התורה ולהקים את המשכן.

כך גם בנוגע לדורנו – כל מי שלומד את המאמר הראשון של הרבי, מבחין מיד בהקבלה המדהימה שהרבי עושה בין דורנו – דור השביעי מרבינו הזקן, לדורו של משה רבינו – דור השביעי מאברהם, שבדורו ירדה השכינה "למטה בארץ".

הרבי קבע, שדורינו הוא "דור השביעי", ולמרות שעניין זה הוא "לא ע"פ בחירתנו.. ובכמה ענינים שלא ע"פ רצוננו" – בכל זאת, זוהי המציאות וזוהי תפקידנו. אנו מוכרחים להוריד את השכינה למטה בארץ ולהביא להתגלותו של הרבי!

הרב גינזבורג: לבד זאת שהרבי הודיע שתפקידו של דורנו הוא להביא את הגאולה, וכך אכן יהיה, הרי אבן יסוד בכל העניין הוא זה שהרבי גם הודיע שכבר השלמנו את התפקיד

(ובלשוננו: "נסתיימה עבודת הברורים", "אכשור דרא כפשוטו!", "לפי כל סימנים דורנו הוא דור הגאולה", וכו'). וממילא – לביאת המשיח כבר זכינו ולא יתכן שלא נקבל את זכייתנו.

ועוד והוא העיקר: דברי הרבי מלך המשיח עוגנו גם להלכה בנבואה (ובלשוננו: "הנבואה העיקרית הנה זה משיח בא"), שאף אושרה על ידו במענה הידוע – שהתפרסם לא מזמן – לרב מענדל שי' וועכטער, שמדובר בנבואה על כל השלכותיה ההלכתיות בספרי ההלכה. וממילא, נבואה טובה אינה יכולה שלא להתקיים ומוכרח להיות שאכן נזכה לגאולה.

לבד זאת, חשוב גם לזכור שהתמיהה הקשה הזאת נשאלה כבר על-ידי הרבי עצמו, אשר ענה על-כך ש"זהו דבר שאינו מובן כלל וכלל". ועם כל זה, חוסר התשובה לא החליש אצל הרבי אפילו בכהוא-זה מהדברים הברורים ש"הנה זה משיח בא". ללמדך: קושיא זו, על אף שהיא נותרת ללא ביאור, אינה משנה את תוקף הדברים!

הרב גורארי: על נקודת הבעיה אפשר להסתכל מכיון אחר, אשר ממנו היא נובעת: לא מדובר כאן בעמסום האמונה בכלל בבוא הגואל, שכן בזאת כולנו כאחד מאמינים שכל דבריו של הרבי הינם אמת. הבעיה מתבטאת בעיקר ברגש הבטחון בכך.

זאת אומרת: בחסידות מוסבר בארוכה ההבדל בין אמונה לבטחון. אמונה יש לכל. כל-אחד מישראל הוא מאמין בן מאמין, שה' יתברך הינו הטוב האמיתי ורחמיו על כל מעשיו וכו' וכו'. אבל – האם הוא כבר בטוח בזה, האם זה כבר פועל עליו שאין לו כל רגשי דאגות – לאו דווקא! שכן אמונה ובטחון הינם שני ענינים ודרגות שונות.

ומוסבר בחסידות מעלת הבטחון שעל ידי שהאדם בטוח במימוש הדבר, בברכת ה', ולא רק מסתפק באמונה, הרי זה גופא פועל את הדבר. ועניין זה אינו נחלת הצדיקים בלבד, אדרבה – דווקא כאלו שאינם צדיקים אליהם מכון יותר העניין של בטחון, שהוא בעצם נחלת הכלל.

ובעניינינו: הזמן החולף מעמעם את הבטחון במימוש הדברים. אם בתחילה היו כל תוכניותינו לטווח קצר ביותר, וודאי שלאף אחד לא היו תוכניות לשנה או שנתיים קדימה, שכן היה לנו תמיד ברור: עד אז משיח בטח יבוא! – הרי עכשיו מתחילות להתגבש מחשבות אחרות: אולי יתכן בכל זאת חשש כל-שהוא שמא בכל זאת התהליך יקח קצת זמן, וממילא חודרים לנו כל מיני מחשבות גלותיות.

על-כן צריך לדעת שצו השעה הוא להתחזק בבטחון. להיות בטוחים בכל מה שהרבי אומר. להתחזק באמונה שהדברים רלוונטיים היום בדיוק כמו בזמן שנאמרו. במידה והרבי אומר לנו להתנהג באופן ש"הנה זה משיח בא" ברגע זה, הרי שעלינו להתנהג כך גם עכשיו, בדיוק כמקודם.

הרב נחמן שפירא

ובטחון זה גופא – הוא זה "שישבור" את העלם והסתר הנורא הזה ויביא את ההתגלות השלימה, מיד ממש.

הרב שפירא: קושיא עצומה זו, כוחה רב לחזק אותנו יותר בעניין הזעקה לגאולה: זה שמימוש בשורת הגאולה הוא דבר ברור ובטוח – זהו דבר הברור לכולנו. בעניין זה הרבי לא הותיר לנו מקום לספקות. הדיבור שלו סביב בשורה זו לא היה בגדר של "אולי", "יתכן", "מתאים מאוד", אלא

בדרך הודעה ברורה שגם קשורה לנבואה: "הנה זה משיח בא"!

יחד עם זה, הרי אנו גם יודעים את שהבהיר הרבי שהעניין תלוי בדינו, ואילו היו צועקים "עד מתי?!" באמת, ולא מפני הציווי, הרי מזמן משיח היה בא! – יוצא איפוא שדווקא עתה, כשיש כזה העלם והסתר גדול, הרי הזעקה "עד-מתי"?!, היא הרבה יותר אמיתית ומעומק הלב.

עניין זה הוא נקודת המאמר "ואתה תצווה", המאמר האחרון לעת-עתה שקיבלנו מהרבי, שבו אנו יכולים למצוא הוראות ברורות לתקופתינו: הרבי מסביר שעניין הגאולה תלוי בכך שנדע שיהודי נמצא במעמד ומצב "איגנאנצן צוטרײסלט" מזה שהוא נמצא בגלות, וזאת על-אף שהוא נמצא בהרחבה בגשמיות וברוחניות.

כך גם בעניינינו: הזעקה "עד מתי?!" הנובעת מאיתנו היום יותר מתמיד, מתוך מצב "הכתית ונשבר" שאנו נמצאים בו – תביא את הגאולה תיכף ומיד ממש!

משהו כאן עדיין לא ברור. מצד אחד אתם מדברים על כך שהרבי הודיע ברורות שמשיח מגיע, וזאת ללא כל תנאים וספק, ולאידך מדגישים כולכם שהדבר תלוי בנו. האם ניתן לומר שייתכן ואנו לא נמלא את חובתנו ואז לא נזכה לכך?

הרב גורארי: ראשית יש לדייק ולומר כי השימוש בנוסח "נזכה", בלשון עתיד, אינו מדויק. אנו כבר "זכינו", זאת אומרת: התהליך של הגאולה כבר התחיל. נכון שאנו עדיין נמצאים בגלות והמצב העכשווי

הוא לא התקופה לה אנו מצפים, אך סוף-כל סוף – התהליך של ביאת המשיח התחיל: מלך המשיח כבר עמד על גג בית המקדש והודיע: "ענויים הגיע זמן גאולתכם". הרבי אף הצביע על נבואות יעודים של הגאולה שהחלו להתממש, והבהיר שעבודת הברורים –

שבה תלויה הזכות לגאולה – נסתיימה, וא"כ מה המקור למחשבה שיתכן שלא נזכה לה? כך שהדבר המוטל עלינו הוא פשוט לזרז את התהליך, שיבוא לשלימותו בגאולה השלימה תיכף ומיד ממש!

ובאשר לשאלה: האם יתכן שאנו לא נמלא את עבודתנו כראוי וממילא לא נשלים את התהליך בדורנו? – התשובה היא: הרבי בנבואתו אודות הגאולה בדורנו, צפה וראה ברוח נבואתו שאנו כן נשלים את עבודתנו.

לחידוד הדברים הייתי מעוניין לשאול שאלת זהירה במקצת: מהיכן הבטחון אצלנו שבשורת הגאולה של הרבי אינה עוד "קץ" הזדמנות טובה, כמו – למשל – דברי הרבי הריי"צ שבישר בזמנו את בוא הגאולה אך בפועל לא זכינו לה אז?

הרב שפירא: ישנם כמה וכמה הבדלים מהותיים בין בשורתו של הרבי הריי"צ לזו של הרבי. דברי הרבי הריי"צ היו בעקבות "קץ" שהיה מתאים לתקופת שנת ה'תש"ג, ומסיבה זאת הוא הרעיש את העולם ש"לאלתר לתשובה – לאלתר לגאולה".

"קץ" הינו זמן המוכשר לבואו של המשיח ויתכן שהוא לא יבוא בו. בכך מובן גם מדוע לאחר זמן הרבי הריי"צ הפסיק את ההרעשה החשובה הלזו, כאשר במדה מסויימת הזמן המוכשר קצת עבר...

מה-שאינ-כן אצלנו, כאן לא מדובר ב"קץ", כ"אם, כהודעת הרבי, שנסתיימה עבודת הביורורים. וידוע מה שסיפר בזה הרב סימון ג'קובסון מ"ועד הנחות התמימים", שבפעם הראשונה שהרבי דיבר על סיום עבודת הביורורים כעובדא מוגמרת, הם הסתפקו האם אכן מדובר בהודעה דרמטית שהיא בעצם חלום כל הדורות, או רק בתפילה, ולכן הכניסו לרבי להגהה "הנחה" כפולה, אחת בסגנון של תפילה ואחת בסגנון של הודעה – והרבי בחר בסגנון זה המורה על ההודעה! – היינו: בשורת הגאולה של הרבי באה בעקבות העובדה שאנו נמצאים בזמן הגאולה ממש!

דבר זה מתבטא גם בכך שהרבי הריי"צ התנה את ביאת המשיח ב"לאלתר לתשובה" – ורק אז – "לאלתר לגאולה". מה-שאינ-כן הרבי שאמר בפירוש שכבר התקיים "לאלתר לתשובה" וממילא נותר רק "לאלתר לגאולה"! וכמו שהרבי אמר בשיחת נח תשנ"ב: שכולם כבר עשו תשובה ועתה אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

עניין זה הביא את הרבי להנהגה הלכתית: הרבי ביקש מהרבנים הראשיים שיוציאו פסק-דין שמשיח חייב לבוא, על סמך זה שכיון שחזו"ל אמרו ש"עכשיו אין הדבר תלוי אלא בתשובה", והרי כבר עשו תשובה, ממילא יפסקו דין שמשיח חייב לבוא עכשיו.

מכל זה ברור שהפעם לא שייך שהרבי פתאום יודיע שזמן הגאולה הזה הסתיים!

הרב קסלמן: בעניין זה יש להדגיש בפרט חשוב ומהותי: אמנם הרבי הריי"צ הרעיש את העולם בשעתו סביב הנושא של משיח, אבל סוף כל סוף הוא גם הפסיק אותו. זאת אומרת, זאת לא קביעה נכונה לומר שהרבי הריי"צ בישר משהו ולאחר מכן התברר לנו שבפועל לא זכינו וכו', כי אם שהרבי הריי"צ בעצמו הפסיק את ה'קאך'.

המחשה לזה אפשר לראות, במכתבי הרבי מאותה תקופה. הרבי כחסידי נאמן של הרבי הריי"צ וכיד ימינו הרעיש את העולם בבשורה הנפלאה של "לאלתר לגאולה". רוב ככל המכתבים היו מסתיימים במשפט: "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה". אך לאחר תקופה מסוימת הרבי הפסיק במנהגו זה. מדוע? – כי העניין נפסק.

מה־שאיין־כן אצלנו, הרי הרבי לא הפסיק את העניין. הוא התחיל אותו ולא נתן הוראה על הפסקה. אילו אכן הבשורה הנפלאה הזו הייתה נחלשת, היה הרבי מוצא את הדרכים הנכונות – שבוודאי יש לו אותן – ליידע אותנו על כך.

הרב קארף: חשוב להדגיש שגם בשורתו של הרבי הריי"צ לא נותרה סתם כך ללא השלכה לפועל. כמה וכמה ענייני הגאולה החלו כבר באותה תקופה, כידוע ממאמר הרבי מראש־השנה תשכ"ז (קונטרס ר"ה תשנ"ב), דיבור־המתחיל "והיה ביום ההוא", שם מציין הרבי שהעניין של תקיעת השופר גדול החל עוד בזמנו של הרבי הריי"צ. וכמו כן אצל הרבי בשורת הגאולה שלו כבר הושלמה בכמה וכמה פרטים ועניינים.

אך בזו שונה בשורת הרבי הריי"צ לבשורת הרבי מלך המשיח: בעוד שאצל הרבי הריי"צ התבטאה בשורת הגאולה (רק) בהתגלות עניינים רוחניים הקשורים לעניין הגאולה בכלל (אבל לא שהם חלק מהגאולה ממש), הרי שבשורת הרבי כללה התגלות ופעולה של כמה וכמה עניינים שהם חלק מהגאולה ממש.

כמו העניין שיש מציאותו של משיח בהתגלות בעולם, "בחזקת משיח", התחלת היעוד של "וכתתו חרבותם לאיתים" על ידי מלך המשיח וכו'. מסיבה זאת לא שייך כאן לדמות זו לזו ולומר שכמו שאז לא הייתה הגאולה בפועל כך גם כאן, שכן כאמור, הפעם ענייני הגאולה כבר החלו.

הרב גינזבורג: האמת היא שהרבי עצמו התייחס לזה (בהתוועדות פורים תשמ"ז), באומרו שעבר זמן רב מאז בשורת הרבי הריי"צ ועדיין לא בא. מסקנת הרבי הייתה שהעניין עבר מהרבי לחסידים. לאור זה מובן שכאשר הרבי הודיע לנו את בשורתו היה זה לאחר שהוא לקח ב"חשבון" את בשורתו של הרבי הויי"ץ שהתאחרה ובכל זאת הודיע על כך.

הזמן הרב שעבר מאז ג' תמוז הביא לכך שגדל "דור חדש" שלעת־עתה לא זכה

לראות את הרבי ולשמוע אותו, וגם רבים מאלו שכן ראו "שוכחים" וחיים עם הרבי פחות מבעבר. מסיבה זאת יש הטוענים: היום הנושא העיקרי הוא התקשרות, פשוט להחדיר את המושג של רבי בכלל. האמנם?

הרב קארף: במשך כל השנים ההתקשרות שלנו עם הרבי התבטאה בזה שאנו חיים עמו יום-יום, הוא מתפלל איתנו, מתוועד עמנו, מזכה אותנו בחלוקת הדולרים, מדריך ומורה לנו את הדרך שעה-שעה. גם כאלו שלא היו סמוכים ממש לד' אמות כל מהלך ימי השנה, תמיד השתדלו להתעדכן מה שיותר באיזה פרור מידע שרק יכלו לשמוע: תקציר משיחה, עדכון על מאורעות מיוחדים וכו' וכו'.

כיום, שאנו לא זוכים לראות את הרבי וכל הנזכר לעיל חסר לנו, ההתקשרות שלנו מתבטאת בעיקר בזה שאנו מאמינים – ועובדים על עצמינו להיות גם בטוחים בכך – שתיכף ומיד יהיה "חדש ימינו כקדם" וביתר-שאת.

הנסיון להפריד בין "התקשרות" ל"משיח" מופרך מעיקרו: הרי העניין הראשוני בהתקשרות הוא להתמסר לעניין שאצל הרבי הוא ה"קאך" [=העיסוק בלהט] העיקרי; ולכן, כאשר אצל הרבי ה"קאך" הוא בנושא משיח, כך חייב להיות אצל מקושריו.

הרב פנחס קארף

בהקשר לזה יש להעיר מסיפור מעניין: פעם התוועד הרבי הריי"צ ודיבר ב"קאך" על חינוך תינוקות של-בית-רבן, בניית חדרים וכו'. בין המתוועדים נכח החסיד ר' איצ'ה דער מתמיד שהיה ידוע בחסידותו ופרישותו.

באמצע ההתוועדות פנה הרבי לר' איצ'ה ואמר לו: "אם תתעסקו בתשב"ר, הרי אתם "שלי", אבל אם לא, אתם יכולים להיות איצ'ה (=משכיל ועובד וכו'), אבל אלי אין לכם שייכות". זאת אומרת, עניין התקשרות חייב להיות קשור ב"קאך" בעניין בו לרבי יש "קאך" באותו זמן.

הרב קסלמן: כאשר נתבונן במקור הדברים, היכן שהרבי הבהיר את

העובדה שעתה ה"שער" לכל ענייני העבודה היא קבלת פני משיח צדקינו, נראה ברור עד כמה טענה זו מושללת:

הרבי קושר את כל העניין בעבודה הכללית של כל הדורות כולם, שתכליתם הוא הבאת המשיח, ומבהיר שמזמן כבר התחילו את העבודה ומזמן כבר נמצאים באמצעה ועד שכבר סיימו אותה, ולכן – כיון שהגאולה עדיין לא באה בפועל נשאר עדיין משהו, להביא את הגאולה.

וה"משהו" הזה שיביא את הגאולה לכל הדורות הוא: "קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש!". ולכן – לא יתכן שעניין זה יפסיק להיות העיקרי והמרכזי, מאחר שהוא זה שנוגע עכשיו בשביל להשלים את העבודה של כל הדורות כולם!

הרב גורארי: ניכר ב"טוענים" שאינם מבינים מה הפירוש שנושא משיח עומד בראש סדר העניינים:

אצל הרבי העניין של משיח אינו רק בשורה, כִּי־אם גם ובעיקר תהליך שהחל. משמעות הדבר, שהחל כאן תהליך של משיח, שעתה הכוחות שיש לנו מהרבי הם כוחות נעלים הרבה יותר, וממילא הדרישות והתביעות שלו הינם הרבה יותר.

כיום הרבי דורש מעימנו התקשרות נעלית באין ערוך מלפניו, על מנת לבצע תפקיד באין ערוך נעלה מלפניו. תפקיד ששייך ל"משיח" צייטן". יוצא איפוא שהעניין הפנימי של משיח הוא תביעה להתקשרות נעלית יותר!

וכפי שכבר דובר לעיל, לא מדובר בשני עניינים נפרדים – רבי ומשיח. ברור, שרבי בעצם עניינו הוא משיח! מה שהתחדש בזמן האחרון הוא, שזכינו להיות בדור השביעי, בו הרבי הצליח להמשיך את השכינה עד לעולם הזה הגשמי, עד שיש כעת את היכולת להתגלות של הקב"ה בעולם הזה הגשמי. העניין ירד לגדרי העולם, עד שגם על פי נגלה פסקו הרבנים גדולי התורה שהרבי הוא בחזקת משיח. זאת אומרת, שהעניין מתלבש גם בהלכה בפועל.

לאור כל זאת, הן אמת שצריכים לחנך את הדור הצעיר אודות המושג "רבי", כדי להתחיל מן הקל אל הכבד, אבל אי אפשר ואין שום סיבה להתעלם ח"ו מלחנך את הדור הצעיר שזכינו כלנו שהרבי הוא משיח בגילוי.

כמובן, שחשוב מאוד לחנך את עצמנו, ואת כל המקבלים ממנו, שנדע מהו משיח, על ידי הלימוד בענייני גאולה ומשיח, כולל ובעיקר העניינים המבוארים בתורת החסידות אודות הגילויים שנמשכים על ידי מלך המשיח. ובטוחני, שמי שיש לו את ההרגש בזה – יוכל ביתר קלות להעביר את ההרגש הפנימי הזה גם לחבריו ומושפעי.

הרב נחמן שפירא: נניח ויבוא כעת אחד מזקני החסידים שעברו גדוש במסירות־נפש

ברוסיה, ובהתוועדות חסידים הוא ידבר על הצורך הדחוף והחיוני של מסירות נפש בפועל ממש. הוא יחזור על כל הביטויים הנפלאים של הרבי הריי"צ, שכל המקושרים צריכים להתלכד תחת מלחמת ה', במסירות נפש ממש, במלחמה נגד היבסקים והקומוניסטים הרוצים להעביר את ילדי ישראל על דתם וכו' – בקיצור: "זמן השיא" של ההתקשרות עכשיו הוא: מלחמה ביבסקציה! – הלזה "התקשרות" יקרא?

ברור ומובן שההתקשרות היא באותם עניינים שהרבי "קאכן זיך" בהם עתה. בתקופה של הרבי הריי"ץ היה "קאך" במסירות נפש נגד הקומוניסטים, זו הייתה נקודת ההתקשרות העומדת בראש סדר היום. אבל כאשר הרבי התחיל בעניין השליחות בכלל, הרי נקודת ההתקשרות היא בשליחות.

ובזה גופא: כאשר הרבי החל במבצע תפילין, אילו היה בא משהו ואומר: אצלי בשליחות לא יהיה כזה דבר, ההתקשרות שלי היא אך ורק בביסוס המוסדות הקיימים בחב"ד שעל אתר... – האם הנהגתו תקרא התקשרות?! ודאי שלא.

דווקא אצל אלו

שחיים עם העניין

של משיח, שהרבי

הוא מלך המשיח

וכו', רואים אצלם

התקשרות וחיות

אמיתית עם הרבי

יותר מכולם!

כי ברגע שהרבי פתח במבצע תפילין, וזהו הנושא העומד על הפרק – זהו צינור ההתקשרות לכל שאר העניינים.

ובענייננו: כאשר הרבי מבהיר לנו שעבודת השליחות נסתיימה, ולכן כל העניינים עכשיו צריכים להיות חדורים בשער של "קבלת פני משיח צדקנו", הרי מי שאין לו את זה – ברור שאין אצלו "התקשרות". זהו צינור שהכל חייב לעבור דרכו.

לשלימות העניין נוסיף משל: אחד שהיה ידיד של הרבי לפני שנת תש"י. הרבי אז היה חתנא-דבי-נשיאה, ונחשב כמיוחד משאר החסידים. כתוצאה מזה הרגיש אותו אחד קרוב לרבי כידיד גיל. הגיע תש"י, הרבי נהיה "רבי", אבל הלה בשלו: אני מכיר את הרבי כידיד, וגם עכשיו אמשיך את הקשר באותו אופן שהיה עד עתה. נאמר לו: פעטאח! שוטה!

פעם, הקשר שלך יכול היה להיות באופן של ידידות, אבל היום, לאחר שהרבי קיבל את הנשיאות, הקשר היחידי שיכול להיות לך הוא דווקא באופן שאתה חסיד והוא רבי! ועל דרך זה: במהלך השנים גילה הרבי עניינים חדשים ועמוקים, ובמילא, הרבי של היום הוא זה שאצלו נושא משיח עומד בראש כל העניינים, ובסופו של התהליך הוא יתגלה כמלך המשיח!

הרב בוטמן: התקשרות ומשיח אינם סותרים כלל. העניין של משיח הרי אינו עוד עניין מסוים. זהו התוכן הפנימי של הכל. וכפי שהרבי אמר שהעניין של "קבלת פני משיח

הרב יוסף יצחק בוטמן

צדקנו" הוא ה"שער" שכל העניינים צריכים להיות חדורים בו.

ואפרט את הדברים מנסיוני האישי בשיבתנו בלוד: צוות ההשפעה בשיבתנו מרבה אכן לדבר על כל המושג של רבי וחסיד, מאחר שרוב ככל התלמידים לא זכו לעת-עתה לראות את הרבי, וגם אלו שכן זכו היה זה בקטנותם ממש.

כיצד מחנכים אותם? – מדגישים שהרבי קשור לכל אחד באופן אישי ובענייניו האישיים ביותר. הרבי הוא

"הכתובת" שלו לכל נושא ועניין, החל במציאת חברותא ועד לבקשות "גדולות" להיות למדן בנגלה וחסידות, "עובד", "פנימי" וכו' וכו'.

הרבי הוא הראש של כולנו, ראש שדואג לכל הפרטים. בתוך ובכלל זה אנו מדגישים כי המטרה של הרבי היא "להביא לימות המשיח". העצם של כל לימוד, עבודת התפילה, הפצת המעיונות וכדומה, הוא – משיח. זהו בעצם קיום ההוראה שהזכרנו לעיל: שכל הפעולות יהיו חדורות בקבלת פני משיח צדקינו!

זכורני, שלפני כמה עשורי שנים הקימו את תערוכת החסידות ב"בית שז"ר" שבכפר חב"ד. התערוכה אורגנה על ידי הרב זמרוני ציק, מבית חב"ד בתיים, שהכין את התוכנית ושלה אותה לביקורת של כעשרים עסקני אנ"ש באה"ק.

בשער הכניסה לתערוכה הוא תכנן לשים שלט גדול "אימתי קאתי מר – לכשיפוצו מעינותיך חוצה", דהיינו שהתכלית של כל העניינים הוא משיח, כאשר הובא החומר לעיונם של העסקנים העיר כל אחד מהם את הערותיו, ואחד מהם זעם עלי-כך, ואמר: וכי זה מה שהתחננו, שכל החסידות היא בשביל משיח?! – איפה כל ההתוועדויות, ניגונים, דמעות של עבודה פנימית, "אתכפא", "זיכוך המדות", וכו' וכו'.

שנים אחר כך, באמצע שנות הממ"ם, כאשר הרבי כבר הרעיש את העולם בעניין של משיח. פגשתי את אותו עסקן ושאלתי מה הוא אומר על דברים אלו ואלו שנאמרו בשעתו. הוא לא זכר בכלל שהדברים נאמרו על ידו(!) וכמובן שלל אותם מכל וכל.

מה הנקודה באפיזודה זאת? – החל מתחילת שנות המ"ם ובעיקר בשנות הנפלאות הרבי חידש את העניין של משיח והעמידו בראש כל העניינים. מסיבה זאת – זה צריך להיות

התוכן הפנימי של התקשרות. במובן מסויים, כיום, לעסוק בעניינים של הרבי בלי העניין של משיח, זה כמו ללמוד תורה ולשכוח על העיקר – נותן התורה!

הרב גינזבורג: הייתי רוצה להשיב לטוענים בשאלה: באותה תקופה, כאשר הרבי יצא במבצע משיח, שאז "לכל הדעות" זה היה הנושא המרכזי: האם היה מי שחשב שכעת אם נמצא אדם שיש אצלו בעיה בהנחת תפילין, לא נדאג לטפל בנושא מיד? ולאידך – האם זה היה מוריד מזה שנושא משיח הוא העומד בראש סדר הדברים?

ברור, שכאשר ישנה בעיה, ובפרט בעיה מרכזית כזו של קשר עם הרבי, יש לתת עליה את הדעת ובכבוד המשקל המתאים, אבל זה לא סותר שהתכלית והעיקר הוא מבצע משיח!

הרב לנדא: לדעתי אין כאן על מה לדון בכלל, כל עוד שהרבי לא שינה את הקו, שום דבר לא יכול להשתנות. הרי הרבי אמר דברים ברורים שהדבר היחידי שנשאר הוא קבלת פני משיח צדקנו, אם-כן כיצד יתכן להמיר עניין חשוב ונחוץ זה, הנוגע לגאולה השלימה של כל הדורות, באיזשהו דבר אחר?!

ובכלל הייתי מעוניין לשאול: הרבי, שמוכר לכולם כאדם כה קדוש, פיקח וחכם, ודאי ידע שיעברו כו"כ שנים ואנו ח"ו עדיין לא נתראה עמו. מדוע אם כן "לא חשב" על הפרט החשוב הזה, ודאג לידע אותנו עליו מראש...

הרב זלמן לנדא

החילוק במושגים של "אז" ו"היום" הוא שלילי לחלוטין. דבר זה נובע מטשטוש ההבדל בין מה שהרבי אומר למה שאני מרגיש. הרבי אומר שנושא משיח צריך להיות הנושא המרכזי שעומד על הפרק, ואני מרגיש שעכשיו השתנו העיתים. אם אכן השתנה כאן משהו – יבוא הרבי ויאמר זאת!

הרב קסלמן: בנוגע למה שדובר לעיל על הטשטוש בין מה הרבי אומר למה שאנו מרגישים, שמעתי בימים האחרונים "ווארט" יפה וחשוב מאחד מחשובי השלוחים: יש כאלו שמתקשרים למה שהרבי אמר, ויש כאלו למה שהרבי התכוון לומר...

דהיינו: יש כאלו שפותחים את הספר ומביטים בדברי הרבי הכתובים ומוגהים שחור על גבי לבן, לפי זה הם "חיים", מתקשרים ומתנהגים בפועל בכל פרט. אחרים, מתחילים לחפש כל מיני "כוונות-פנימיות" ו"פשט'לאך" לפי הרגשת ליבם... שיטה זו הולידה את כל ההמצאות על "תקופה אחרת" וכיו"ב.

הרב יוסף יצחק קסלמן

ישנו מעשה מפורסם, על משכיל שבא לאחד מהרבנים בדורות הקודמים וניסה לשכנעו, שיש "לשפץ" את התורה ולהתאימה לאווירת הקידמה השוררת ברחוב. בין לבין הוא גם פלט: בטוחני שאם התורה היתה ניתנת בדור זה היא היתה נראית אחרת....

ענה לו הרב במשל: היה פעם סוחר שנהג כמנהג הסוחרים באותה תקופה להשתתף ביריד שהיה מתקיים מידי שנה בשנה. שם היה מציג את סחורתו ומרוויח סכום נכבד שהיווה את עיקר רווחיו במהלך השנה. קרה ובאחת השנים היו הדרכים משובשות מבוץ, הגשמים והברקים לא פסקו והסוחר חשש שמא לא יגיע בזמן ליריד, ואז, לבד זאת שלא ירוויח, גם ישאר עם כל הסחורה ביד.

הגה הסוחר רעיון: הוא סיכם עם עגלון מקומי שיקחנו ליריד ותנאי כפול התנה עמו: אם יביא אותו בזמן ליריד, יקבל ממנו פעמיים ושלוש מהסכום הרגיל, אבל אם הסוחר יאחר, אוראז לא רק שלא יקבל את משכורתו, אלא אף יאלץ לשלם לו גם את הנזקים של הסחורה המיותרת.

העגלון הסכים לתנאי ויצאו לדרך, אך הדרכים שהיו משובשות לגמרי האפסו את כל סיכויי והוא איחר את היריד. כאשר תבע ממנו הסוחר לקיים את ההסכם ולשלם לו את הנזקים, סירב העגלון בתוקף בטוענו שהוא עשה את כל ההשתדלות שיכל ומספיק שהוא לא מרוויח מאומה...

הלכו שניהם לרב והלה פסק, כצפוי, שיש לקיים את ההסכם. העגלון לא וויתר ושאל בתוקף: מהיכן דנתוני?! ענה לו הרב: זהו דין התורה. שאל העגלון, שהיה "עם-הארץ" ככל העלונים: מתי ניתנה התורה הזאת?

ויען הרב: ביום ו' בסיון לפני כך וכך אלפי שנים... חשב העגלון מספר רגעים ואחר נזדעק: אומר אתה שהתורה ניתנה בסיון, באמצע ימות הקיץ; וכי מה החכמה, אז הדרכים תקינות והכל הולך למישרין. בטוחני – סיים העגלון כמנצח – שאילו היתה התורה ניתנת בחורף, היא הייתה פוסקת אחרת....

הרב גינזבורג: בכלל, כלפי כל העניין שדובר כאן על

החל משנת תשנ"ג,

כאשר הרבי עודד

מאות ואלפי פעמים

את שירת "יחי

אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח לעולם

ועד", שמדגישה

את העניין שאדוננו

מורנו ורבינו

(אדמו"ר) הוא מלך

המשיח - הרי באופן

מייד זה חדר גם

אצלנו, וזה נעשה

הקאך העיקרי

התקשרות ומשיח, חשוב להדגיש עובדה ידועה לכל: דווקא אצל אלו שחיים עם העניין של משיח, שהרבי הוא מלך המשיח וכו', רואים אצלם התקשרות וחיות אמיתית עם הרבי יותר מכולם!

במחילה מכבודכם – אבל על סמך מה הקביעה הזאת?

הרב גינזבורג: הדברים הם פשוטים וברורים: כאשר אנו מחנכים את תלמידיו לכך שהרבי הוא מלך המשיח ותיכף ומיד הוא עומד להתגלות, הרי זה הופך את כל העניין של הרבי להווה. לא מדובר ברבי שהיה פעם ורק שעתה הוא ממשיך להשפיע הלאה, כי אם רבי שתיכף ומיד נתראה עמו בעינינו.

כאשר מתייחסים אל הרבי כעבר, הרי ממילא הוא נעשה חלילה "שייך להיסטוריה" (רח"ל). ההבדל בין הרבי לשאר צדיקים ובפרט לשאר רבותינו נשיאינו נעשה מטושטש. הניסים שהרבי ממשיך לחולל וכו' וכו' – עדיין אינם מדגשים וממחישים מספיק שהרבי הוא נשיא דורנו, עכשיו כמו מקודם. וכי משהו יעלה על דעתו, שאם אחד יסע לרוסטוב ויבקש את ברכתו של הרבי הרש"ב הוא לא יקבל אותה? והאם יש ספק שהברכה תתקיים? – והלא ברור ומוכן שברכה זאת ודאי תינתן ותתקיים (ובפרט שאין מדובר בסתם צדיק אלא על אחד מרבותינו נשיאנו, שגם עתה הם נשיאנו), אך לאחר כל זה אין זה מגיע לעניין של נשיא דורנו.

כיון שבתקופה האחרונה העניין של "יתבררו ויתלבנו הדברים" נעשה מוחשי ובגלוי, ארשה לעצמי להשתמש בדוגמא ששמעתי לאחרונה:

נפגשו שני בחורים לאחר התוועדות ג' בתמוז בשיבותיהם. האחד למד בישיבה בה הנושא של משיח על כל פרטיו והעניינים של נבואת הגאולה ושהרבי חי וקיים הם פשוטים וברורים, והשני למד בישיבה בה ה'קו' בזה עדיין לא מספיק חזק. כדרכם של בחורים החליפו ביניהם רשמים מההתוועדויות המיוחדות שהתקיימו בשתי הישיבות והיו תחת הרושם הכביר מה"פארבריינגען ג' תמוז".

הרב חיים לייצחק גינזבורג

הבחור מהישיבה ה"משיחית" יותה, דיבר בהתלהבות על-כך ש"אצלנו בפארבריינגען" דיברו לילה שלם ("האט מען זיך געקאכט") סביב העובדה שהרבי הוא מלך המשיח, ששום דבר מדבריו לא יפול ארצה – "משה אמת ותורתו אמת"! חברו גם הוא חזר משולחב מההתוועדות וסיפר ש"אצלנו

התוועדו לילה שלם שצריך לדעת שעל אף שהיה ג' תמוז(...) בכל זאת הרבי הוא לא כמו הרביים הקודמים, הרבי הוא יותר שלנו..."

ואם תאמר: וכי מה פגם יש בדברים הללו? התשובה פשוטה: בנוסף לכך שבישיבה הראשונה התמקדו רק בעניין חיובי – שבדרך הטבע מביא לשמחה ולעבדיקייט, ובשניה הבליטו גם את העניין השלילי והחסרון כו', דבר שבהכרח גורם לנפילת רוח ומחשבות של עצבות – הרי העיקר: עצם העובדה שצריך להתחיל להסביר את החילוק בין הרבי לרביים הקודמים, הוא הדבר החמור ביותר.

אוי ואבוי אם צריך להתחיל "להתוועד" על כך, במקום שהדבר ייחשב עובדה ומציאות פשוטה וברורה. תחשבו מה יכול להתפתח אצל בחור שמקבל מסר אשר ג' תמוז בפשיטות" ו"רבי שלנו" בהתחדשות... מסיבה זאת חשוב להדגיש כל הזמן את מה שהרבי הבהיר שבדור שלנו לא תהיה הסתלקות כמו בדור הקודם והרבי הוא "שליט"א" כפשוטו.

ישנם כאלו הטוענים: נכון, הרבי אמה, אבל למה צריך להדגיש זאת שוב ושוב? והתשובה ברורה: כאשר ברור שהרבי הוא "שליט"א" ממילא יש כאן רבי בהווה ולא חלילה רבי בהיסטוריה!

בזמן האחרון מרבים לדבר על כך שהרבי הוא מלך המשיח. חסידים רבים החלו להרבות בהוספת התואר "מלך המשיח" לשמו הק' של הרבי וכך גם כותבים בפדיון-נפש – מה פשר ההנהגה הזו? וכי פעם לא ידעו שהרבי הוא משיח? ולאידך – מה בכלל המטרה בזה, הרבי הוא רבי וממילא הוא מלך המשיח!

הרב קארף: החילוק בין פעם והיום הוא ברור: פעם העניין שהרבי הוא מלך המשיח היה בגדר "אמונה". אמנם הייתה זאת אמונה ודאית, אבל סוף כל סוף, כיון שהרבי לא אמר זאת במפורש, הרי היה כאן חלוקה ברורה בין "אדוננו מורנו ורבינו" ואפילו "נשיא דורנו", ובין "מלך המשיח".

אם כן, גם פעם היו כאלו שהיה להם "קאך" בעניין הזה והדבר היה אצלם בגדר מפורש, כמו: ר' אברהם פריז, ר' בערקה חן ועוד, והם אכן כבר אז היו כותבים מכתבים לרבי עם התואר "מלך המשיח".

אולם מאז שהרבי החל לדבר על כך בגלוי, החל משמחת תורה תשמ"ו, ובעיקר בתקופה שלאחרי כ"ח ניסן, שהחל להתבטא פעמים רבות על "משיח שבדור", הרי כיוון שיצא "מפורש" מפי המלך, גם אנו משתמשים בביטוי הזה.

הרב גורארי': כאמור לעיל, העניין שהרבי הוא מלך המשיח היא רמה אחרת בהתקשרות הכוללת כוחות נעלים הרבה יותר ובד בבד – תביעות גדולות ורחבות: "כל אשר ביכולתכם" ממילא מובן שההדגשה שהרבי הוא מלך המשיח בתקופת משיח זו באה

להדגיש את הנקודה שכיום ההתקשרות שלנו לרבי היא לא רק ברמה של "אדוננו מורנו ורבינו" כי אם גם של "מלך המשיח".

הרב שפירא: כפי שהודגש לעיל, התקשרות פירושה שבדבר שהרבי "קאכן זיך" חסידים "קאכן זיך" גם כן. בהתאם לזה, כאשר רואים שהרבי החל מזכיר בתמידיות שנשיא דורנו הוא משיח שבדור, גם "אנן חסידים נענה אבתרי", וכפי שמפורש בהערה לשיחת שבת פרשת תזריע-מצורע תנש"א.

זאת אומרת, שהרבי

אומר כאן דברים

ברורים: הדבר הכי

כללי ביהדות, הוא

לקבל בני משיח

צדקנו, כדי שהמשיח

שבדור, שכבר

התחיל בשליחותו,

יוכל להוציא את

בני ישראל מהגלות.

במילים אחרות: כל

העבודה כיום צריכה

להיות חדורה בעניין

זהותו של משיח!

בשנים הראשונות הרבי כמעט וכלל לא הזכיר את עניין זהותו של מלך המשיח, למעט בשיחת פרשת נשא תש"כ שהרבי דיבר על זה שכאשר הרבי הריי"צ יצא ב"קול-קורא" על משיח מיד החלו החסידים לומר שהוא-הוא, וכן היו עוד איזכורים בודדים במשך השנים, אך מלבד זאת לא הורחב העניין.

ברם, כשהרבי העלה את נושא משיח בכלל לראש סדרהעניינים והחל מדבר על ביאתו כדבר מוחשי, החל הרבי, פעם ועוד הפעם, להדגיש את הנקודה שנשיא דורנו הוא משיח שבדור.

ועיקר העיקרים: החל משנת תשנ"ג, כאשר הרבי עודד מאות ואלפי פעמים את שירת "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד", שמדגישה את העניין שאדוננו מורנו ורבינו (אדמו"ר) הוא מלך המשיח – הרי באופן מיידי זה חדר גם אצלנו, וזה נעשה הקאץ העיקרי. כאשר החל הרבי לעודד בגלוי את שירת "יחי אדוננו" ישבנו באסיפה, חברי "ועד

לא כאן המקום להזכיר שוב את פרטי השאלה והתשובה שהמחישו עד כמה הרבי לא רואה בזה בעיה ומקבל את זה, אבל די לנו להזכיר את זה שהרבי אכן הסכים לכך. יוצא אם כן שהרבי רואה צורך להציג את עצמו לא רק כאדמו"ר, כי אם גם כמלך המשיח – האם אנחנו לא נתנהג כך?!

לגבי ההסבר והתוכן הפנימי של העניין, הרי ישנם כאן כמה וכמה עניינים:

העניין הראשון הוא כפי שהוזכר, שכאשר מדובר במלך המשיח הרי דרושה יותר התקשרות ויותר התבטלות, בהתאם לעניינים היותר נעלים שנפעלים. וכמו שרואים בחוש שהדרישות של הרבי היום הם יותר מתמיד. יש העלם והסתר גדול של סוף זמן הגלות וצריך כוחות של מלך המשיח להתגבר עליהם.

נוסף על כך, הרי זה פשוט מדגיש את העניין שהרבי עוד רגע מתגלה, שהרי הוא מלך המשיח ש"הנה זה בא" ומעורר אותנו להתכונן כראוי לבואו. ועוד וגם הוא פרט חשוב: דווקא מאחר ויש לכך התנגדות כה רבה רואים עד כמה יש צורך להדגיש שוב ושוב שזוהי "תורת משה אמת".

הרב גינזבורג: התשובה לכך טמונה בשיחה האחרונה של כינוס-השלוחים, בה הרבי מלך המשיח מתווה את קו השליחות הכללי לזמן הקרוב. לשלימות העניין ארשה לעצמי לצטט מהשיחה מילה במילה (ההדגשות אינן במקור): "החידוש שניתוסף בזמן האחרון בעבודת השליחות הוא: לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה. . שזהו חידוש כללי ועיקרי שאינו רק פרט או כלל בשליחות, אלא עניין כללי ועיקרי ביותר, ועד שהוא העניין הכי כללי ביהדות – הכנה לביאת משיח צדקנו – שכולל את כל הנקודות והפרטים של עבודת השליחות,

.. מכיון שהשלוחים כבר הגיעו מזמן לאחרי מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה ומזמן לאחרי אמצע עבודת השליחות עד שכבר סיימו את השליחות ואעפ"כ עדיין לא באה בפועל ממש הגאולה האמיתית והשלימה – צריך לומר שעדיין נשאר משהו לעשות כדי להביא את הגאולה בפועל.

והוא: על פי הידוע ש"בכל דור ודור נולד אחד מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל", "א' הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו ה' וישלחו", ועל פי הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – השליח היחיד שבדורנו והמשיח היחיד שבדורנו – שכבר סיימו את כל העבודה, הרי מובן שמתחיל להתקיים ה"שלח נא ביד תשלח" השליחות של כ"ק מו"ח אדמו"ר. ומזה מובן שהדבר היחיד שנשאר עכשיו בעבודת השליחות הוא – לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש, כדי שיוכל לקיים את שליחותו בפועל ולהוציא את כל ישראל מהגלות!".

זאת אומרת, שהרבי אומר כאן דברים ברורים: הדבר הכי כללי ביהדות, הוא לקבל פני משיח צדקנו, כדי שהמשיח שבדור, שכבר התחיל בשליחותו, יוכל להוציא את בני ישראל מהגלות. במילים אחרות: כל העבודה כיום צריכה להיות חדרה בעניין זהותו של משיח!

הרב בוטמן: שאלה זאת אפשר לחלק לשניים: א. מדוע רק בזמן האחרון "התעוררו" להדגיש את העניין שהרבי הוא משיח. ב. למה חשוב לנו להדגיש שהרבי הוא משיח.

התשובה לשאלה הראשונה היא כפי שהסבירו לעיל בארוכה, שכיום, כשאנו עומדים על סף הגאולה, הרי ממילא הפרט שהרבי הוא מלך המשיח התחיל להיות יותר ריאלי וממילא יותר מודגש, ועוד והוא העיקר שכך רואים בהנהגת הרבי עצמו!

דוגמא לעניין זה אפשר לקחת ממה שהוזכר לעיל מהתוועדות פורים תש"כ, שם סיפר הרבי שכאשר יצא הרבי הרי"צ בבשורת "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", מיד החלו

החסידים לדבר על כך שהוא־הוא. זאת אומרת: עצם הדיבור על משיח כדבר מוחשי מיד מעורר את הדיבור אודות זהותו של מלך המשיח.

לגבי השאלה השניה, "מדוע חשוב להדגיש שהרבי הוא מלך המשיח, הרי העיקר שהוא הרבי ומה נוגע לנו שהרבי משיח", אני בהחלט מבין את השואל בשאלתו: מה אני צריך להדגיש שהרבי הוא משיח, העיקר אצלי שהוא הרבי.

כנראה שאצל השואל כך, גם העניין של "נשיא דורנו" לא כל כך חשוב – מאחר ואם ההסתכלות על הרבי והיחס אליו הוא כפי מה שאני "מרוויח" מהרבי, שהרבי אומר לי שיחות, שהרבי נותן לי דולרים וכדומה, הרי זה ברור שכל העניין שהוא מלך המשיח לא תופס אצלו בכלל מקום. יתירה מזו, הוא רק מפריע. המושג של רבי מבטא שייכות פרטית לחסידים, והמושג של נשיא הדור, ובפרט משיח צדקנו, מדבר על כלל הדור ועד לכלל הדורות כולם.

אבל אם ההסתכלות שלנו על רבי, היא כפי שהרבי רואה את הדברים, הרי הרבי מדגיש תמיד שרבי הוא נשיא הדור והוא עניין של גילוי היחידה אצל בני ישראל, שזה עניינו של משיח.

ממילא, כאשר מגיע שלב כזה בו העניין הנעלה של משיח מתגלה אצל הרבי בפועל, הרי ברור שהוא הופך להיות חשוב ומודגש. של משיח. ממילא, כאשר מגיע שלב כזה בו העניין הנעלה של משיח מתגלה אצל הרבי בפועל, הרי ברור שהוא הופך להיות חשוב ומודגש.

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

לזירוז התגלותו המיידית לעין כל

בגאולה האמיתית והשלימה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

